

హాస్య

22-1-62

పిబ్బివరి 1-15 కార్యక్రమాలు

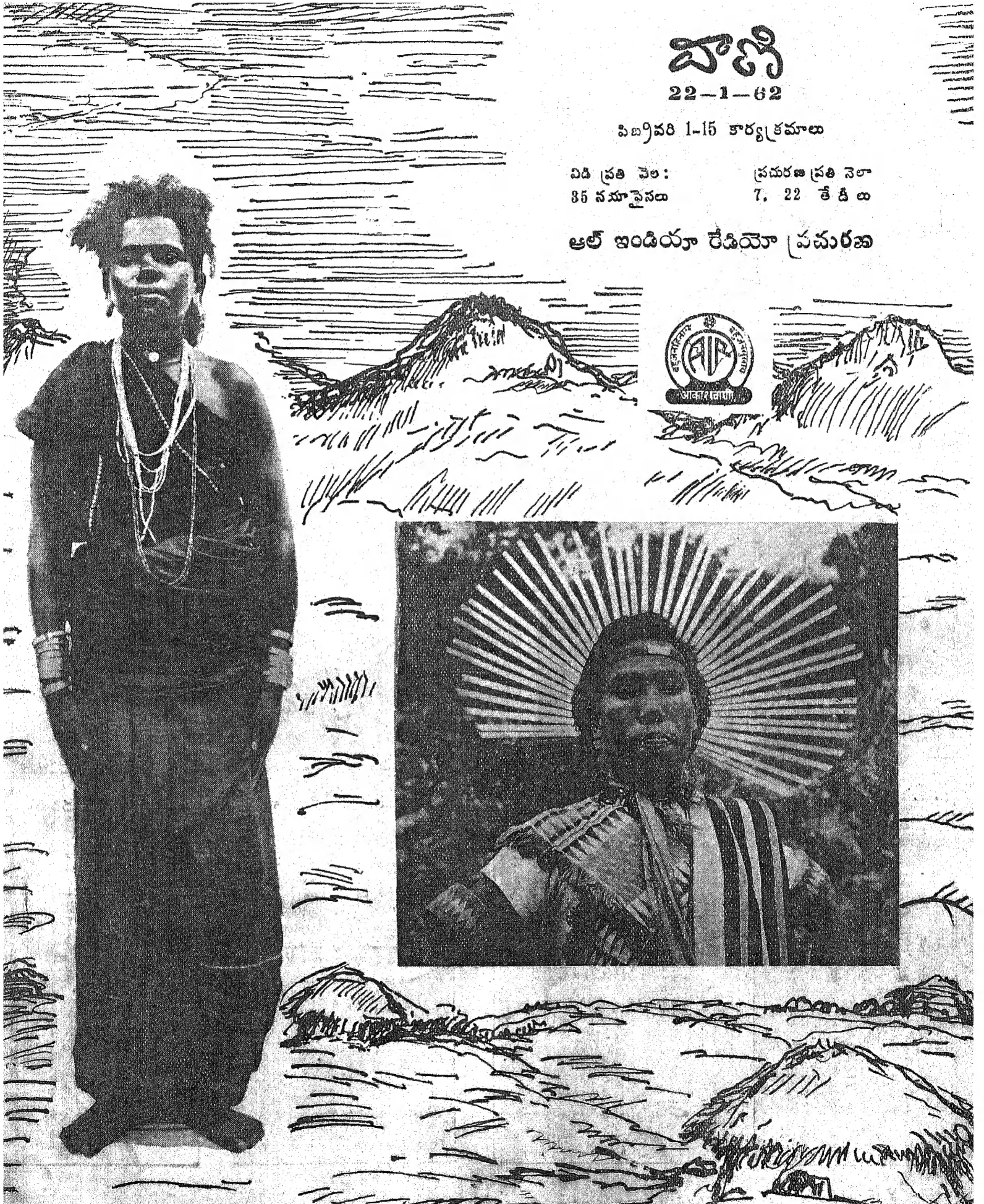
విడి ప్రతి వెల:

85 పూసైసలు

ప్రచురణ ప్రతి నెలా

7. 22 తే దీ య

ఆల్ ఇండియా రేడియో ప్రచురణ





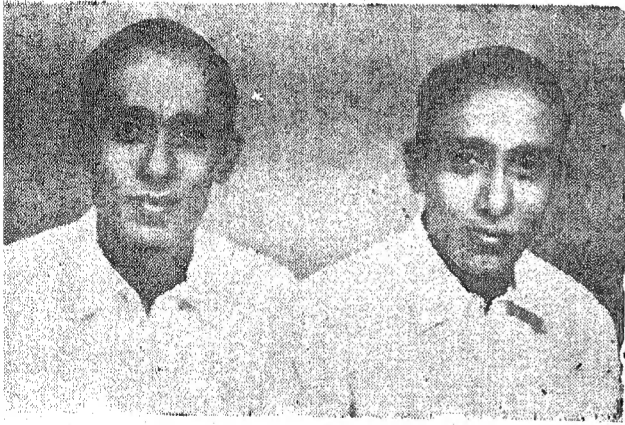
టి. కె. శోభిందరావు
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 4)



భగవతిచతుర్వత్య, రచన నాటిక-దాశిపావే,
(అఖిలభారత నాటక శాస్త్రము, ఫిబ్రవరి 15)



ఎస్. బాలచందర్: విణ (మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 13)



బి. వి. రామన్, బి. వి. లక్ష్మణన్ (మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 11)



బూదలూర్ శ్రీకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి: గోటువాద్యం (మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 5)



పారశాం పొన్నమ్మల్
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 8)



గౌరీ కువ్వస్వామి
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 9)



ఎ. ఎస్. వి. అయ్యర్: ప్రసంగం (ఆంగ్లం)
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 8)



ఎస్. ఎస్. శ్రీనివాసన్, వెణుచె
(హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 5)

వాణి

జూలై 1, 22-వ తేదీలలో వెలువడును.
నిడివరి వెల: 30 పయాపైవలు.
సంవత్సర చందా రూ. 3-40 పయాపైవలు.
సంవత్సరమునకు కట్టవలసిన చందా
అంగీకరింపబడదు

ఇతర నివరములకు:

ఎడిటర్, 'వాణి'

అతిథియా తేడియా, మద్రాస్-4.



ALL INDIA RADIO

**It Pays
to Advertise
in VANI**

For advt. rates and other
particulars please write to:-

The Editor 'VANI'
All India Radio, Madras-4

సంపుటము XIII]

వాణి 22-1-1962

[సంచిక 17

టాగూర్ : జానపద సంప్రదాయం

అంగ్ల మూలం : డా॥ సుకుమార్ నేన్

“గ్రంథంత బలగంకల కుటుంబముతో
వుట్టినా చిన్నతనంనుంచి ఏకాకిగా
వుండేవాణ్ణి” అని రవీంద్రనాథ్ టాగూర్
తన పూర్వస్మృతులలో చెప్పుకున్నారు.
చదవేసే వయస్సు రాకముందు ఆయన
పగలంతా నేనకుల భాగంలోని ఒక చిన్న
గదిలో గడిపేవాడు. ఆ గదికి ఒక్కటే
ఒక్క కిటికీ. అందులోనుంచి బయట
ఒక తోటా, దాని వెనక ఒక చెరువు
కనపడుతుండేవి. రాత్రి బోజనమైన
తర్వాత లోపలి గదిలో పడుకునేవాడు.
అక్కడ ఒక పనికత్తె ఆయన్ను నిద్ర
పుచ్చడానికి జోలపాటలు పాడేది. కథలు
చెప్పేది. ఈ పాటలూ, ఈ కథలూ ఆ
కుర్రవాని మనఃపరికంపైన గాఢ
ముద్రలు వేసుకున్నై. అవి మనస్సులో
మూర్తి కట్టించిన రూపాలను తలుచు
కుంటూ ఆయన తరుచుగా మేలుకునే
వుండేవాడు. ఆ గదిలో రాత్రిళ్లు గుడ్డి
దీపం ఒకటి పెట్టేవాళ్లు. గదిగోడలమీద
పడే దాని వెలుగు—సిడల్లో ఆయన
ఊహా బొమ్మలను చూచేది. మధ్యా

హ్నం యాట టాగూర్ కేమీ పని వుండేది
కాదు. నేనకుల భాగంలోని గదిలో కిటికీ
వద్ద చేరేవాడు. అందులోనుంచి కనపడే
దృశ్యాలమీదా వినబడే శబ్దాలమీదా
ఆయన ఊహా వీరవిహారం చేసేది పరు
గెత్తే మేఘాలు అపడలో వున్న రాకుమా
రిని రక్షించడానికి రెక్కల గుర్రంమీద
దొడుతీసే కథల్లోని రాజకుమారుడు అవి
అనిపించేవి. తోటవెనక చెరువులో ఒక
మూలపున్న మురిచెట్టు మొదలును చుట్టు
కున్న చిక్కని చీకటి పొదలు రాజకుమా
రిని బంధించి వుంచిన భయంకర రాక్ష
సుల గుహలా కనిపించేవి. ఈ విధంగా
మొదటినుంచి ఆలోచనాపరమైన ఆటల
కువి ఊహా జానపద సంప్రదాయంచేత
పోషింపబడ్డది.

అంత్యప్రాస, లయజ్ఞానము

ఇంతేకాదు, టాగూర్ ను కవిపెట్టుకుని
వుండే నేనకులలో కొందరు పూర్వాశ్ర
మంలో ఊరూరూ తిరుగుతూ ఇరుగు
పొరుగు జిల్లాలలోని గ్రామీణులకు జాన

పద సంగీతం అందజేసే స్థందాలకు చెల్లె
దినవాళ్లు. వారిలో ఒకడు దాళరధి రాయ్
పాటలను చక్కగా పాడనేర్చినవాడు. ఆ
పాటలు జానపద గేయాల బాణీలో జనా
కర్షకంగా వుండేవి. అతను ఆ పాటలను
తరుచుగా టాగూరుకు పాడి వినిపిస్తూ
వుండేవాడు. టాగూర్ మనస్సులో చిన్న
తనంలోనే అంత్యప్రాసల జ్ఞానమూ లయ
జ్ఞానమూ కుదురుకోడానికి ఈ పాటలే

ఈ సంచికలో

మ్యూజిక్కింగ్: అదిమవామలు	
(ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీ ఆకాశవాణి వివిధ కేంద్రాల్లోనుండి పెడ్యూర్ కళగతులు, జాతులు అనే రూపకాన్ని వివరించును.)	
రవీంద్రుడు-జానపద సంగీతము	1
కడుపునిండే కథ	3
ఇటీవల దొరికిన పురావస్తువులు	6
శ్రీపాద కవిసౌర్యభాములు	9
ప్రాచీన రేవు పట్టణాలు	11
ప్రసార విశేషాలు	13
ప్రపంచములు, నాటికలు, దానకాలు	45
సంగీత కచేరీలు	46
పద్ధికాములు	47
కవితా రీతులు—చిత్రకవిత్వం	51
వివిధ భారత	56

కారణం వీటిలో కొన్ని వద్యా
లూ పాటలూ ఆయన పసిహృద
యానికి ఎంత ఆనందం కలిగించే
వంటే, ఆయన చాలా కాలం
తర్వాత వ్రాసిన కవితల్లో
కూడా వాటిలోని కొన్ని పాదాలు
దొర్లుతూ వుండేవి. 'చిటపట
చినుకులుపడ్డాయి, చిన్నివాగులు
పొంగాయి' అనే ఒక పద్య
పాదం ఆర్థవంతంగా కాళిదాసుని
మీఘదూత మొదటిసారి చదివి
నప్పుడు కలిగి నడక ఆనందాన్ని
కలిగించేదని ఆయన చెప్పాడు.
ఆ పాదం వున్న పద్యాన్నంతా
తన తొలి రచనలోని ఒక
పరిణతి చెందిన పద్యకావ్యంలో
ఆయన వాడుకున్నాడు. ఒక
జానపద గాథకు చెందిన ఇతివృత్త
పద్యం వుండేది. దాని సారం ఈ
క్రింది ద్వీపాదిలో నిలిచి వుంది.

"ఎదుర్ సోదరి పిలుస్తుంది, నవ్వు
చంపా సోదరులారా,
విద్దుర లేవరే,

చంపక సోదరులు జవావిస్తున్నారు,
ఎందుకు మమ్మరి పిలిచేవ్,
వరుల్ పి సోదరి?"

ఈ కథ బెంగాలీ పిల్లలకు
విప్పుడూ చాలా ఇష్టమైంది.
బాల టాగూర్ హృదయ ఫలకం
మీద ఈ కథ ఎంత గాఢంగా
హత్తుకున్నదంటే తన ముప్ప
య్యవ యేట వ్రాసిన ఒక
ఉదాత్త కావ్యములో

[తరువాతి పేజీ వుంటుంది]

ప్రాధాన్యము ప్రాధాన్యము ప్రాధాన్యము

ఒకరు చాల జబ్బుగా ప్రమాదస్థితిలో వున్నారు -

రక్షణం కలుగు వెళ్ళాలి

దానిని "ప్రయోగిటీ" టెలిగ్రాము ద్వారా తెలియజేయండి

జబ్బులు, ప్రమాదాలు, మరణాలు మొదలైన వాల్లోను కంపదానికి
'ప్రయోగిటీ' టెలిగ్రాము సౌకర్యం వున్నది.

ఎక్స్ప్రెస్, అర్జంట్ పండ్లకాంక్షంటే దీనికి అత్యధిక ప్రాధాన్య
మివ్వబడుతుంది; మామూలు ఎక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాముకు అద్యుక్తి ఉన్న
మాత్రమే అవుతుంది.

ఇట్టి టెలిగ్రామును సంపుటన్నప్పుడు "ప్రయోగిటీ" అని వ్రాయండి

మీ సౌకర్యంకోసం

మాతో సహకరించండి

తండ్రి - పాలా శాఖ

DA 60/623

చిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల
బిస్కెట్లు

కథానిక:

కడుపునిండే కథ

అవసరాల రామకృష్ణారావు

మొదట పిల్లలూ, తరువాత మొగా తలుపు తీసుకుని యివతలికొచ్చింది. బ్రా బోజనాలు అయిపోయాక బాతరూం లోకి వెళ్ళి మొహం కడు అడవాళ్ళంతా బోజనానికి కూచు కుండు కొంత సేవటికి ఒక గ్లాసు న్నారు.

"అదేంటి కమల రాణీ కీ?" కమలా ... కమలా ... ఇది బోజనాల గదిలో చే వెంకమ్మగారు కూతుర్ని కేకేసింది

"అదేంటి అంకిచ్చింది" అంది చిన్నకోడలు లక్ష్మీ కరను

"అయ్యో... తీరా వప్పు అన్నం కలిపేసు తున్నావే... పోనీ నువ్వెళ్ళి పిచాడుకురా సూరీదూ...." అని వెంకమ్మగారు అంటే —

"ఉండండి నే వెళ్ళాస్తా..." అని కాముడు లేచివెళ్ళింది అయిదు నిమిషాల్లో తిరిగొచ్చింది వస్తూ కబురు తీసుకొచ్చింది.

"పొద్దుట ఏదో తిండిట" అకలి లేదుట కొంచెం, సేవయ్యాక వస్తా నంది.... మనల్ని తినేయ్యమంది

"ఇంత కక్క హద్దలు ఎంతిందో నాకు తెలుసు" అంది సూరీదూ.

"ఎవరిచేత తిందోకూడా నాకు తెలుసు" అంది రాముడు

"వోరు మూసుకుని ముందు బోజ నాలు కానియ్యండి" అని కపిలేసింది వెంకమ్మగారు.

బోజనాలయ్యాక వెంకమ్మగారు కూతుర్ని పిలిచింది. కమల గది తలు వయవా తియ్యలేదు. అవిడ పిలిచి పిలిచి ఏమిగెత్తి చుడ్డవసారా... చేరి అక్కడన్న నాళ్ళతో అకబురూ ఈ కబురూ చెబుతూ నెమ్మదిగా నడుం జేరేసింది.

మరో అరగంటకి కమల గది దానికి కప్పిళ్ళు పెట్టుకోడం అడది

చేసే అనలైనతవ్వు, అట్టే మూడుక ముందా పీటమీద కూచో." "బాగుండండి ఈర్తి కంగ్రాసు లేషను... మీతో పాటు నావి కూడా వెంటనే వైర్ చేయండి "

కమల మం తమ్మగారా కొంతమ్మ వెప్పినట్టే చేసింది. తలవంచుకుని కప్పిళ్ళను పై కం ను తో తుడుచు కుండు.

అవున కొంతమ్మ త్త చెప్పింది సరియైన హుట కామకి కొరగాని కప్పిళ్ళు... కట్టుకున్న మొగుడిదగర యిది వనికీకాలేదు కనిపించిన తల్లి దగ్గర ఇవి కలసికాలేదు

పాతికేళ్ళకూడా రా కుం డా ఎమ్మెస్సీ ప్యావయిన మొగుడు. ఉన్న వాళ్ళింట్లో పెరిగినా అన్నివనులూ వచ్చిన భార్య. మబ్బులో గాలిలా, గాలితో తరగరా, తరగరో మురుగు లా వాదినంసారం హాయిగహాయ్గా సాగిపోయింది. అంతలో వచ్చి వడింది :

అయన ఒకనాడు చూడావిడిగ చెప్పుకొచ్చారు

"కమలా, కమలాయ్.... కమ రాయ్ కమరూ...."

"వెలుదురూ,"

"మాతమ్మడికి యం పీ.తో సీలో చ్చిందిట...."

"నాకు అంత కొత్తకాదు గాని ఇక్కాళ్ళు ఆ హోటలు మెతు కులు తినితిని అక్కానికి మొహం వాదిన మాతమ్మడికి వదిల చేతి అమృతాన్నం తినేగానే పట్టవగ్గులు ఉండవేమోలే...."



సుబ్బారావు మరింత దగ్గరిగావచ్చి కమలమొహం చూశాడు. ఆమె మొహంలో అతనికి కొవలసిన భాగం కనబడక—అటువంటివి అలవడక కంగారు పడ్డాడు.

“మాటాడనేం కమలా?”

కమలమొహం దింపేసే కుండ్లి. సుబ్బారావు బలవంతంగా మొహం ఎత్తేడు.

“వాడు మనిల్లో ఉండి వదువు కోడం నీ కిష్టంలేదా? ఇష్టంలేదా?” సుబ్బారావు మళ్ళిమళ్ళి అడిగాడు.

ఆమె జవాబు చెప్పలేదు.

అతడు కమలని జవాబు చెప్ప మని బలవంతాన తల పైకెత్తాడు. అంతలో అంతలా ఆమెమోహం ముడుచుకు పోవడంచూసి అతని ఆశ్చర్యం నికంతులేకపోయింది.

“మనిద్దరం ఒకటి అన్నాడు. మన మనసు ఒకటి అన్నాడు.... నా మనసు నీ మనసు మీకు తెలిస్తే జవాబు మీరే ఉపించలేదా?” అంది కమల నిశ్చలంగా, నిశ్చయంగా.

సుబ్బారావు మనసు చివుక్కుమంది. కొందరిక అతని అనందమూ చూస్తుండగా చెప్పడగులగుట్ట అయినదా అనిపించింది. అతనిలో మొగతనం అప్పుడే పేల్చొన్నట్లు మాట్లాడడం ప్రారంభించాడు.

“నువ్వీలా అంటావని అనుకోలేదు.... నవలయం వచ్చినప్పుడు నువ్వీలా తేలిపోతావని కలలో కూడా ఉపించలేదు.... ఏ... నీమొగుడి తమ్ముడికి గుప్పెడు అన్నం పెట్టడానికి మొహామొహాలు చూసుకుంటున్నావు.... నీన్నని ఏంలాభం?... నీకు లేనిదాని అంతస్తు ఇచ్చిన జాడీకప్పు అయితే నీతో సంప్రదించడమేమిట్లే లేకపోతే?”

ఇన్నేళ్ళ కొపురం నూ ఏనాడూ ఎరగని ప్రతి కఠినమైనమాటా కమల భర్తచేతి వింది. చినిచిని అమె మనసు తిరగబడింది.

“చూడండి, మీరు తొందరపడి మాట్లాడడం ఏం బాగులేదు... ఒక్క



నిమిషం ఆగి నామాటకూడావినండి కాస్త ఆలోచించండి.... మనం కనీ నము అయిదేళ్ళ పాటయినా పిల్లలు కూడావద్దమకున్నాం.... సంతానాన్ని “స్ట్రోబ్బర్”గా భావించగలిగినంత వరిపూర్ణమైన ప్రేమ మనది.... ఇందులో ఎవరికే చోటులేదు. కూడదు కూడా.. ఇదిలాపదిమళ్ళించ నియ్యండి.... నామాటవివరించి.... మరిదికి నీటు దొరికి ఈ వూరు వస్తాడంటే ఎంత అనందించానో నాతేతెలుసు మీ తీరములో ప్రతినెలా వందల రూపాయలు అతని హస్తప్రసాదానికి వేసు అడ్డు పెట్టను.... కాని....”

“అక్కర్లేదు... మన దయాధర్మ నిక్షలు వాళ్ళకే అవసరంలేదు... నీ నికమండేవను అంతకంటే ఎవనరం లేదు.... నాకనలు అవసరంలేదు.”

కమల చెప్పినట్టి తుడుచుకుని తల పైకెత్తి కోపంగా సూటిగా మొగుడి వైపు చూసింది.

“అంతేనా? నా అవసరం అంత వరకేనా?” అని అడిగింది.

“అవును అంతవరకే.... అంతకు మించియిస్తే ఆడం చింతెట్టుకున్న దెప్పుడు గతిక... నువ్వు నామాట కొడన్నావు కనీక ఇప్పుడే వాణ్ణి పట్టేటా పట్టుకుని ధిమ్మవి వైదు చేస్తున్నాను, ఎవరు అడ్డొస్తారో అంది అమ్మమ్మ.

చూస్తాను!”

కమల అభిమానం దెబ్బతింది ఆమె ఎహంభావం కట్టకెగింది.

“అలాగే.... ఇంకా మెయిలుకు అరగంబు తైముందిగా.... పెట్టేటా నర్తుకుని నేనే మానాళ్ళంటికి వెళ్ళి పోతున్నాను, మీ వాళ్ళందరూవచ్చి మీరూమీరూ కలిసి గ గానా దిగినా నా కళ్ళంకర లేదు, నేనిప్పుడేవెళ్ళి పోతున్నాను, ఎవరడ్డొస్తారో నేనూ చూస్తాను.”

ఇక చెప్పేదేముంది. భర్తకంటే ముందు తన పకం నెగ్గించకుండు. కమల వుట్టింటికి రాగానే అమ్మమ్మ చేసిన చాత్య రికర్డుకాతగినది.

“ఎవ్వ! ఆదిమయ నొక్కరికి కూడా నలాంకొట్టి... అత్తగారి పిడకు కూడా హదలి దండంపెట్టి.... భర్త ఏ ఒకటికప్పుడో ఎవరూ చూడ కూడా వరకరిస్తే ఆదే మహా ప్రసాద మని మురిసిపోయే మారాజుక మా రోజులపోయి ఈరోజులోన్నాయా? ఎంతమే నాతల్లి తమ్ముణ్ణి తన దగ్గించుకోడం నీ భర్త నీకుచేసిన మహాపరాధ వయోరేయిందా? నీ లాంటిదాతో స ప్రదింపించుకు మొదల ఆ పదటను చావగొట్టాలి” అంది అమ్మమ్మ.

మరో విధంగా మరోమాటలతో అమ్మ నాన్నా, అన్నయ్యా అందరు ఆయన్నే సమర్థించార కాని తనది తప్పని తన మనసుకి ఎవరూ నచ్చ చెప్పలేకపోయారు, కమల తల ఎత్తి చూసేసరికి అక్షవించా అన్నం అదలు పుటా క:పించాయి.

“ఒక్క విస్తరే వేళావేం కాంతమ్మ, నువ్వు తినవా?”

“నువ్వు తిన్నాక.”

“అలాగనులే నే ననగా తినమ ఇద్దరమూకూడా కూచుంటిందాం....” కాంతమ్మ మరో విస్తరేవేసి అన్నీ దగ్గర పెట్టుకుని తనూ కూచుంది.

“ఇంట్లో ఏ ఒక్కరికీ పట్టలేదు, నేనంటే నీక ఎందుకొకయిది అత్తా?”

“నేనే చెబుకా మనుకుంటున్నా! చెప్పవలసిన అవసరంకూడా ఇదే.... నేను చెబుకూ ఉంటాను, నువ్వు అన్నంతింటూ ఉండు.... ఈ నిర్భాగులారా మొగుణ్ణి ఏవయస్సులో పొట్టన బెట్టుకుందో నీకు తెలుసా కమలా.”

అనుకోని ఈ ప్రశ్నకు కమల తట్టుకోలేకపోయింది. ఆమె చేతిలో పిడచ గడ్డకట్టుకు పోయింది, ఆమె

నోట్లో మాట పడవగట్టుకపోయింది.

“చిన్నన్నయ్య నా పడమరొ
ఏట యిక్కడికి తీసుకొచ్చాడు.
మొట్టమొదటో ఎంగిళ్ళు తియ్యడం.
కాఫీలు కలవడం... ఆకారానికి ఓ
పూట వండడం చివరికి ప్లాటెల్లా
అత్తల్లా అన్నీ ఈ వంటలు చేశాకు
అయిపోయింది....వడిపాటలలో అల
సటతలిగింది. అనుకోకుండా అలా అలా
రోజులు దొగి పోయేవి.... జీవితంతో
ఏ భావమూ లేకుండా అప్పుకప్పుడు
అన్ని సంవత్సరాలు ఎలాగడిచాయో
నాకప్పుటికి ఆకర్షకమైస్తుంది ఒక్క
నాడు మాత్రం నా మనస్సు ఎడరు
తలిగింది నేను అలిగింది కూడా ఆ
ఒక్కనాడే. అయితే ఆ అలక లేవి
మీదనుకున్నావ్ : జీవితం మీదే....”

మరేంలేదు.... అవాళ ఎవరో మన
యంతికి భోజనానికి వచ్చారు “ఎవ
రండి ఈ వంటమిషి?” అని అడి
గారు. “వంటమిషి కాదలండి,
ఇంట్లోమిషి” అంది మీ అమ్మ
అంటూ తెల్లబోయిన నమ్మచూపి
ఫక్కున నవ్వింది వడిన నవ్వుకా
రాధలేదు. చిన్నన్నయ్యకూడా నవ్వు
డు; ఆరాత్రి నాకు నిద్రపట్టలేదు
“నువ్వు వంట చేపిసి, ఇంకా నీ
పిసి. వడిమిషిని” అని కొన్ని
వందల కలాలు నన్ను వెక్కిరిం
చాయి. గిన్నెలు తోమడం తొలచు
కోడం. పప్పు సీళ్ళో బొయ్యడం,
గుబ్బడం, ఉడకబెట్టడం వార్చడం,
వేయించడం, పొపు పెట్టడం.... ఇదే
ఇదే ఇదే ఇదే నీ బతుకు.... ఇంతే నీ
బతుకు.... ఇలాంటి భావాలు నన్ను
ఏడిపించాయి. సేవయన్న నాకు ఏం
చేస్తున్నారో చూడు.... వాళ్ళ సఖిలు
చూడు.... వాళ్ళ ముఖాలు చూడు. మన
తారిన నీమోహం తోమిన నీబైరో
మానుకో” అని వెక్కిరించాయి.
ఎవర్నో లేవడమకు పారిపోవడం....
బలవంతాన ప్రాణం తీసుకోడం
ఇలాంటి విషయాలపై నా మనసు
మళ్ళలేదుగాని. ఆరాత్రి నేనుచెప్పలేని
వ్యధ అనుభవించాను కమలా....”

కంతమ్మ కమల విస్తరించే
చూసి ఆగిపోయింది.

“అదేవిటి నువ్వు తింటున్నట్లే
లేదు....”

“బాగుంది, నువ్వు కూత్రం భోం
చేస్తున్నావాయేమిటి అత్తా, అయినా
నన్ను ఆర్థికంగా లేవదియ్యడం కీకు
మాత్రం ఎంత మంచిదే.... నువ్వే
చెబుకున్నది ముందు పూర్తిచెయ్య
అత్తా!

“ఆ మర్నాడు మనింటికి చిన్న
య్య ప్లేహితుడటా ఎంరో భోజ
నానికి వచ్చేడు. నామనస్సు ఎంత
వికలమైపోయి ఉన్నా, భోంచేస్తున్న
ప్పుడు వాళ్ళబుద్ధు నన్ను ఆకరించ
కుండా ఉండలేదు. ఈయార దైన
భక్తి ప్రేరేపించే ఉపన్యాసాలిస్తూ
ఆయన తిరుగుతాడు ఆ రోజున
“శ్రీకృష్ణు బ్రహ్మచర్యం” అనే
విషయమీపై మూల్లాద్దానికవచ్చాడట.
పూర్వాశాలో నాకు ఎన్నాళ్ళనుంచో
ఆర్థికాభావం ఉన్న అనేక విష
యాలు ఎంతో చిన్నచిన్న మాటలలో
ఆయన చిన్నన్నయ్యకు చెబుకుంటే
ఏదో విచిత్రమైన కత్తి నాకు తెలియ
కుండానే నా మనస్సును ఆయనముం
డు మోకల్లేళ్ళు చేసింది. ఆయన
భోంచేస్తూ ఉన్నాడు.

“వండకన్న అమ్మకంటె దండు
కున్న అమ్మమేలది రోజుకో ఊరినో
అగే నాకు—ఒకేకం భోజనంతో
తృప్తిచెందే అవసరం ఏముంది?
ఇన్నిరకాల వంటకాలు చూశాను....
చెప్పకేం. నాకుగా అన్నిరకాలు
చేతనాను కాని వంటలుగా
ఇంత రుచిగల భోజనం ఈమధ్య
ఎరగను.... ఈవిడమీ....

చిన్నన్నయ్య నాగురించి ఏం పావరై
చెప్పేదో నేను విన్నలేదు. ఆయన కళ్ళకు చుట్టుకుంటారు. అంతకంటె
మాత్రం వెళ్లేముందు ప్రత్యేకించి నాకింకేం కావాలి కమలా? అదేవిటి

నన్ను విలిచి తలమీద చెయ్యిచేసి ఏడుస్తున్నావా?”
“కష్టమట వంటబట్టి మదిపిచి కాని
నువ్వు కట్టి వంటమిషివి కాదుతల్లీ,
ఎప్పుడూ పీచేత్తో అందిరికి ఇంత
అన్నం పెట్టగలుగు. అంతకంటె
అదృష్టంలేదు—అన్నదాతా సుఖీవ!”
అని దీనించాడు. నాభాధ ఎమయి
పోయిందో తెలిదు. నేను ఆ కణాన
అప్పొంగి పోయాను. ఆరోజున
నాకు కలిగిన తృప్తి ఇంతది చెప్ప
లేను. చాకిరీచేసే వంటమిషిగాకాక,
ఇంట్లో ఇందరికీ కడుపునింపే అన్న
దాతగా నన్ను నేను గుర్తించుకోడం
నాకు చెప్పలేని మనశ్శాంతినిచ్చింది.
ఆరోజుమొదలు ఈగదిలోకి వచ్చి
చిన్న పనివికూడా ఎవర్నీ చెయ్య
కొన్నాను ఏముకుందమాలలో వద్యా
నాకు వచ్చినట్లు చదువుకుంటూ,
ఎప్పుడూ ఏదోవని చేసుకుంటూ ఉం
టాను. కడిగిన ఈ యిల్లే నాకు
చల్లని తల్లీ. ఈ గచ్చునేలే నాకు
వెప్పని వరువు. వదిలిందికి వండి
వడ్డించే నా కుడిచెయ్యె నాకు తల
గదా! ఆ తర్వాతే నాకు నిద్రపట్టని
రాత్రిలేదునుమా కమలా! కాంతమ్మ
చెప్పకు పోతోంది.

“కమలా! ఆదారంకోరే ఆడ
వాళ్ళం మనం అన్నపూర్ణలా ఆడ
రింది అన్నంపెట్టేమని జీవి
తారకి సార్వత్రికం ఎందు?.... ఇంత
పెద్దయింట్లో ఎవరికిలేని నా అదృష్ట
మేమాడు. “ఏన్నీ, అన్నం పెడ
తామా?” “వది నా వంటలుందా?”
“చెల్లీ ఆకలేళ్ళంది అన్నంపెట్టవీ....
సిద్దమ్మా ముందునాకు అన్నం పెట్ట
నా!” అని పెద్దనాళ్ళు చిన్న
నాళ్ళు అందరూ నాకంటే పని
చెప్పేదో నేను విన్నలేదు. ఆయన కళ్ళకు చుట్టుకుంటారు. అంతకంటె
మాత్రం వెళ్లేముందు ప్రత్యేకించి నాకింకేం కావాలి కమలా? అదేవిటి

ఏడుస్తున్నావా?”
కమల ఎడంచేత్తో మొహాన్ని తుడి
చేసుకుంది.

“లేదత్తా.... నువ్వూ మాటాడు
తూంటే ఏవేవో ఎప్పుడూ తెలియని
విషయాలు తెలిసి నామనసెంతో
ఊరట పొందుతున్నట్లుంది. నీతో
ఎంతో నాడిద్దామనుకున్నాను; కాని
నీముందు మూల్లాద్దానికే నేనిప్పుడు
సిగ్గు పడుతున్నాను. ఒక్క మాట
మాత్రం చెబుతాను.... కొన్ని వందల
చూర్లు వీదగ్గర భోంచేశాను. కాని
నీవంట యంతరుదిగా ఉంటుందని
నాకెప్పుడూ తెలియలేదు సుమా!

కద్దరూ కలిసి నవ్వుకున్నారు.
కమల చేతులుకడుక్కుని చెక్క
బొడి నోటిలో వేసుకుంటూ అంది:
“చాలామంది అడనాళ్ళకు వంట
చెయ్యడం మాత్రమే తెలుసు” కాని
నీలాంటి వాళ్ళకు కడుపునిండా భోజ
నంపెట్టకంకూడా తెలుసు.... వీదగ్గర
ఇవి గ్రహించాను.... కృతజ్ఞురాలిని.
ఆదరణలో పెట్టగలిగితే అదృష్ట
వంతునాన్ని.... ఈరాత్రికి నావంట
ఎలా ఉంటుందో మరిచే చెప్పాలి....
అలా చెబుకుంటే ఆయన మోహం
నేనే చూడాలి. చుట్లీ నీకే చెప్పారీ,
నువ్వే విశాలి!”

కాంతమ్మ తెల్లబోయింది
“అవును.... ఈ మొయిల్లోనే నా
తిరుగు ప్రయాణం నాలాంటి “లేడి”కి
లేచిందే ప్రయాణం, పీకు తెలిందే
ముంది!” అంది కమల నవ్వుతూ.

విటానియా

హెచ్చువాణ్యత గల బిస్కెట్లు

ఇటీవల దొరికిన పురావస్తువులు

గౌరవ మొట్ట పురాతత్వ శాఖవారు ఆంధ్రదేశమునా ము, ఇతర రాష్ట్రములలోను సాగించిన త్రవ్వకపు పనులవల్ల హిందూదేశ పురాతన చరిత్రను సంబంధించిన అనేకమతన విషయములు తెలియవచ్చినవి, పురావస్తువులు అనేకవాటికముగ బయట పడినవి.

ఈ త్రవ్వకపు పనులవల్ల తెలియ వచ్చిన ఆతి ముఖ్యవిషయములలో ప్రధానమైనది పిందు నాగరికత వ్యాప్తి. పిందు నదితీరమునందలి మహాజోడరో, హరప్పలవద్ద గౌరవ మొట్ట పురాతత్వ శాఖవారు దాలా సంవత్సరాలకు పూర్వము జరిపిన త్రవ్వకపు పనులవల్ల పిందు మైన పిందు నాగరికతను (ఇందస్ సివిలైజేషనును) గురించి వినివివారాలు తెలియని వడువరులూ వుండరు. అవటి నగర విర్మాణవద్దతి. పుర పారిశుధ్య పౌర ఆర్కొగ్యవద్దతులు మొదలైనవి కేళియులవే కాక ఖండాంతర వాసులమహాదా ఆక్రమణ వదిలెను చేసినవి.

అయిదువేల నాటిది ఇక్కడదొరికిన ముద్రిక (ఇందస్ సిర్స్) మీది వింతలిపిని విడదీయుటకు మహా మేధావులైన పండితులు ప్రయత్నించి పరిష్కార మార్గములు సూచించినా, అది యిప్పటికి చిక్కు విడచి సమన్యగానే వుండిపోయి డరవబోధముగానే వున్నది. ఈ పిందు నాగరికత విడిరముగా యెప్పుడో తెలియరాకపోయినా ఇప్పటికి ఈ నాగరికత అయిదువేల సంవత్సరాలకు పూర్వపుల్లె యుండెడిగాని అంతకు తరవాతిది మాత్రం కాశీర దని కొన్ని ఆధారములట్టి చరిత్ర కారులు విర్ణయించివారు. ఈ నాగరికత పిందునది ప్రాంతముందేకాని ఇండియాలో మరెవ్వచునూ వ్యాపించి యుండలేదని ఇంతకుకొంతకాలం పూర్వమువరకు భావిస్తూవచ్చారు

కాని ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఇరువురువచ్చిన జలహర్గ వర్తకానికిది అపూర్వ ప్రమాణ ముఖుంది. ఇదట నౌకావిర్మాణ స్థానముకూడా శానవచ్చినది అయిదు స్పటిక కర్రదాలు ఇవిరకు అనేక వర్ణాయములు త్రవ్విన గుట్టాడజిల్లా అమరావతి లోని స్తూపప్రాంతాన నాగర్మకుని కొందరో క్రొత్తవిషవనిస్తూ ఉండిన పురాతత్వ శాఖవారు మశ్శిత్రవ్వకపు పని జపి పరిశోధించి చూచినారు ఈ పరిశోధనకు ఫలితంగా అదియ దనకటక మహా చైత్యపు మౌలిక నేదిక, ఆయక కంఠములందే నేదిక బిగిల్చాగిము, మహాచైతన్యపు ప్రదక్షిణ పవచు బయటపడినవి డనకటక మహాచైత్యమన్నా, అమరావతి స్తూపమన్నా ఒకటే మహాస్తూపము వ్యాపము 188 అడుగులు అంటే 56 గజాలు. ప్రాకారశిలానే అడుగుకి మినకాయస్తే ప్రదక్షిణ పవచు వెడల్పు 11 అడుగులు అంటే అడుగు తక్కువ నాడుగు గజాలు. ఈ స్తూపానికి సంబంధించి ఇటీవలే చపావేసిన నేల భాగములు, సున్నమువేసిన భాగములు, కడవరాళ్లు వరచిన నేల భాగములు, మొక్కుబడి స్తూపములు మొదలైనవన్నీ ఇక్కడ బయటపడినవి. ఇక్కడ దొరికిన పురావస్తువులలో ముఖ్యంగా చెప్పవలసినవి అయిదు స్పటిక కర్రదాలు. ఇవి ప్రాకార రేఖవెండిన ఊర్వసటములో వాటిని భద్రపరచుటకు చేసిన రంధ్రములలోదొరికినవి, ఊర్వసటముంటే పలువురాతి కప్పి, ప్రాకారరేఖ నిలపురాతి కమ్మలతో మైనవి.

అశోక శాసన ఖండము ఇక్కడ దొరికిన శ్రీమృతకం రెడన శతాబ్దినాటి ఒక శాసనము ఈచైత్యానికి జీర్ణోద్ధారం (వనకర్మ) జరిగినటున్ను. ముగ్ధాక శాస

నము స్తూపపు దక్షిణ దిశను చాటు నహిత చైత్యకంఠమున్నట్లున్ను తెంపెతున్నవి. శ్రీమృతకం రెండు మూడు శతాబ్దాలకు చెందిన సున్నపు రాతి శిల్పములు, శ్రీమృతకం 9-వ, 10-వ శతాబ్దాలనాటి శాంతిక బౌద్ధానికి నడబందించిన విగ్రహాలు—మైత్రేయ, హేయక, తార, ఉగ్ర రాక—దొరికినవి ఇవికాక బుద్ధుని జీవితానికి సంబంధించిన శిల్పచిత్రాలు సున్నముతో చేసిన జంభాల విగ్రహం వర్ణులకార పద్మముడిక—కాశీన మోలియ—కొన్ని స్తూప శిలా శాసనాలు ఇక్కడ దొరికినవి. స్తూప శిలాశాసనాలలోని లిపినిబట్టిమాస్తే అవి శ్రీస్తుపూర్వం రెండవ శతాబ్ది నాటికాని, మూడవ శతాబ్దినాటికాని కావచ్చును ఇందువల్ల ఈ యమరావతి స్తూపం ఆకాలంలో, అంటే శ్రీస్తుపూర్వం మూడవ శతాబ్దిలోనో రెండవ శతాబ్దిలోనో కట్టిసింహారని చెప్పవచ్చును, ఈ త్రవ్వకములతో దొరికిన శాసనముల లో ముఖ్యమైనది, ఒక శిలమీద చెక్కిన అశోక శాసనఖండాము. ఈ శాసనశిలను మౌళిక మౌర్యకాలపు మెలుగుడిగ్గిన అశోక శిలాస్తంభము నుంచి పెగులగొట్టినట్లు స్పష్టము దీని నమసరించినాస్తే యిదట పూర్వము అశోక శిలాస్తంభము ఉండియుండవలెనని మూహించ వచ్చును ఒకనేక అమరావతి స్తూప విగ్రహమునకు ఆ చక్రవర్తియే కారణమైనను కావచ్చును.

శిధిలావ శేషాలు నాగర్మకుని కొండ తవ్వకముల యిప్పటికి పూర్తి అయినవి. ఇది పరకు బయటపడినవి కాక ఈత్రవ్వకములలో వదులకొద్దీ బౌద్ధ నిర్మాణా—చైత్య గృహాలు, స్తూపాలు, చుండపాలు, బౌద్ధ విహారాలు—మొదలైనవి, ఇతర బౌద్ధ శిధిలావశేషములు అనేకం దొరికినవి. అంటే

కాదు, పెక్కు మాతన శిలాశాస్త్రములు
హిందూ దేవాలయాలు, ఇశ్వేశ్వరు
న హాజరై రాజునది విజయపురి
కోట, బురుజులు, రాజనభూమిండ
నం, సోపానం, సోపాన పంక్తితో
కూడిన కృష్ణాదీ స్నాన ఘట్టం,
మహా జటటుంపు శ్రీకాన గాటిక
వైదిక క్రతుర్మ్య నెలబడి విగ్రహ
ములు, శాసనములు, నిద్రములు
బోతబోయి అద్భుతములు, ఎర్రటివి
నల్లటివి—వగైరపోయిన రక్తింఁము
లైన కుండవెంటలు—రంగులు వేసిన
కుండలవి, రేఖా చిత్రములతో అంల
కృతములైనవి, పెరుగుదలైనవి—
ఎన్నో చిత్ర విచిత్రములైన పురా
నస్తు విశేషములు బయలుపడినవి
ఇక్కడి విశేషమేమంటే, విజయ
పురి పశ్చిమభాగాన కోట ప్రదేశము
తో సహా కృష్ణానదీతీర ప్రాంతమున
వైదికర్మ సంబంధి విగ్రహములు,
దేవతలముల స్తు, తీరమునకు కొం
త మూలమున లోపలగా ఇతర ప్రాం
తమున కోటవెలుపల బౌద్ధ విహారాది
విగ్రహములున్నవి. యిద్విద్విధమున
విశ్వాసములో కానవచ్చును.

రాజులకు వైదికప్రీతి— రాజులకు బౌద్ధప్రీతి

విజయపురి రాజధానిగా ఆంధ్రదేశ
మును బరిపాలించిన ఇశ్వేశ్వర నరేం
ద్రులు వైదిక మతానలయలు అగ్ని
బోమ, వాజపేయ, ఆశ్వమేవాది
కృత్యపులు చేసినవారు. ఇశ్వేశ్వరు
రాజకుటుంబపు ప్రేయమాత్రము బౌద్ధ
ము నభిమానించి దానిని ప్రోత్సహిం
చినవారు. వారి యౌధార్య, దాన
దర్శ మగుణముల ఫలితంగానే శాగా
ర్థుడువి కొండగోయ అంకా బౌద్ధ
స్థాపనలతో శోభావింపైనది
బౌద్ధ, హిందూనక్క సంప్రదాయములు
రెండూ ఏకకాలంలో ఇదట బయలు
తూ పుండెననుటకు ఇదట బయలు
పడిన నిర్మాణాలే కారణం.
హిందూ శివాలయముల పునాదులు,
గోడలు, దేవతామూర్తుల పీఠములు,
మండప స్తంభములు మాత్రమే ఇపు
డు మిగిలివున్నవి. ఇశ్వేశ్వరాజులు

మహానేపథాదాన ద్వారాలు. అందు
వలన కావచ్చును కృష్ణాతీరాన కార్తి
కేయ విగ్రహములు—భామలైనవి
కావీ—దొంగినవి అవి కార్తికే
యా గాధిపతుల ప్రాముఖ్యమును
దెలపుచున్నవి. కార్తికేయ లయం,
పుష్కలిద స్నానవియమేర సహా
దేవాలయం, నిర్మలేశాలయం ఇవన్నీ
కృష్ణాతీరాన ఉన్నవే. విరాడి
కృష్ణాతీరమున, చే ఇశ్వేశ్వరాజుల
శాసనములు దేవమండం నిర్మాణ
ములు, వాటిలో ఒకదాఁముంద ధ్వజ
స్తంభము బయలుపడినది పీఠానే
ఆకాపు డిలో పెద్దకాననం చెక్కి
న పెద్ద శిలాఫలం శ్రీకాళికా జిల్లా
కాలిహొదాములోనల కాననాలగల
రెండు శాఖలు, ఆరాధించుటకు
కరులం చేతతో వట్టకొన్న ఒక
దేవుడు దొమ్మి పెక్కిన బంగారురేఖ
కూడా దొంగినవి.

ఉజ్జయిని కంచరి

పెద శిలాఫలకః మీద చెక్కిన
కాననం ఇశ్వేశ్వరాజుల వాటి డిలోనే
ప్రాకృత భాషలో ఉన్నది. వాఁటి
పుత్ర పుష్పిణి వాఁటి పేదగల అధీర
నరపతి శన రాజ్యకాలం లొచ్చింప
యేట అజ్ఞానాన్ని అనే పేరితో
దొంగిలించి దారుణయ విష్ణు విగ్ర
హాన్ని క్రత్యు దిక్కు తెలిపే కాననం
ఇది. మహాతలవర, మహాగ్రామిక,
మహా దండనాయక, కొక గోత్ర
శివనేకడు, న. జయపురి యవరాజు
కమారులు, అవంతిరుద్రదమనుదవే
శకశతీయుడు: వనవాడి విష్ణురద్ర
శివలాంధ సాతకర్ణి అనేవారు ఈ
ప్రతిష్ఠలూ పాల్గొని స్వామికి దాన
దర్శాలు చేసినారు. ఇక్కడ దొరైన తీరస్థ శకం పాలించినారు. వారి
శిఖామీద చెక్కిన కాననమున్న
ఇశ్వేశ్వరాజులనే ప్రాకృతభాషలో
రం కావలసి వున్నది.



పునః విశాఖామీద కాననమేకాక
ఒక అశ్వాన పీఠమీద ఒక స్వస్థం
మును, దానికి ఇరుపార్శ్వములందు
ఒకపైపు అంకశము, మరొకపైపు
చక్రమున్న చిత్రమైనవి ఈ శం
ఖ మీది కాననమిది "భగవతో ఆర
భుశామిన" (భగవంతుడైన అష్ట
దుశ పాపియొక్క అనియర్థం)
రెడవకామీద "అచ్చిన కణ
సర" అని చెక్కినవి—
అంటే అజ్ఞాన కలరి అన్న
నూట. బహుశ: ఈ శిఖామీద
ఈ బొమ్మను, కాననమును చెక్కి
నవారు ఉజ్జయినినుంచి వచ్చిన
కంచరి కానయ్యను: అధీరము వేణా
దుం శాశికు దగునెమో, అధీర
సృపాలుడు ఇక్కడికి వట్టు, ఎన్న
డు వచ్చి రాజ్యంచేసెను అనేకాత్త
నమస్కమ తెచ్చిపెట్టెడి శిలాఫలం
మీది కాననం. అధీర వంశజులు
వచ్చునముద్ర (అదేవియామమద్ర)
పరిశోధనవల్ల ఈ సమస్య పరిష్కా
రం కావలసి వున్నది.

శాగార్థుడువి కొండ కత్తర దిశకు
ఎటవాడు ప్రదేశములో కృష్ణాతీర
ప్రాంతమున ఇశ్వేశ్వరు రాజకుటుంబం
వారి శ్రీకాన పట్టాశేషములు కొన్ని
బయలుపడినవి. ఈ పట్టము మూడు
విభాగములుగా ఉన్నది. కూర్చుండు
టకు ఏర్పాటుతోనూ, మూలబందు
బాణింఁగతోనూ, మరుగుగా మం
డుట కనువైన మండలాలతోను
గల పెద్ద స్తంభాల కంటలు మొదటి
విభాగంగా ఉన్నవి ఈ విభాగంగా
నిచ్చెన కామకొనియున్న శ్రీ విగ్ర
హము అగ్నిస్తవేశము చేయుటకు
సంసిద్ధముగ నున్నట్లున్నది. అప్పు
టికే సహగమనాదామి ఉండెనో
యేమో ఈ విభాగంనుండక ఎద
వటగా కొంచె మెత్తున ఉన్నది
రెడన విభాగం డిలో అపర
కర్మగా ఉపయోగపడే పెద్ద కుంఠ
లు, చనిపోయినట్లు వడియున్న శ్రీ
విగ్రహము బయలుపడినవి మూడవ
విభాగంలో ధ్వజస్తంభ ఃహిత
శిథిల శివాలయం ఉన్నది ఎవూ
పుల దాంతిమూలవి గూర్చిననా
ఏమో ధ్వజస్తంభమీద చెక్కి వుండె.

యద్దములూ చనిపోయిన ప్రసిద్ధ
యోధుల విమిత్రము, రాజనటులు
రాణుల విమిత్రం ఎత్తించిన స్మారక
స్తంభములు—మొమోరియల్ స్టెల్లర్స్—
దాం దొరకైనవి. వీటిని ఛామా
స్తంభము లన్నారు. శాగార్థుడువి
కొండ క్రవ్వడములు ఆంధ్రదేశ
చరిత్రలూ మరుగుపడిపోయిన ఒక
క్రకరణమనే కాదు ఒక యుగపు
ఆంధ్రదేశ శాగరికతను, సంస్కృతి
తీసి తెరిచి చూపినది.

[సంక్షిప్తం]

బ్రహ్మనియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బస్త్రం

‘ Vani ’ Advertisement Rates

ORDINARY POSITION:

Casual: 1" to 99."	...	Rs. 7/- per column inch
Contract: 100" & Over	...	Rs. 6/- per column inch

SPECIAL POSITION:

2 & 3rd COVER

	Casual.	Contract. (minimum of 4 insertions of an equal size.)
Full Page	...	Rs. 300/-
Half Page	...	Rs. 155/-
		Rs. 250/-
		Rs. 130/-

4th COVER

Full Page	...	Rs. 370/-	Rs. 310/-
Half Page	...	Rs. 190/-	Rs. 160/-

SOLUS POSITION (3" x 2" Cols.)

(i) First reading matter page	...	100% extra on basic rates.
(ii) Other reading matter and programme pages	...	50% extra on basic rates.
Specified positions in reading matter and programme pages	...	25% extra on basic rates.

PANELS (2" x 4" Col.)

	Casual. (1 to 12 insertions in a year.)	Contract (13 & more inser- tions in a year.)
(i) First reading matter page	...	Rs. 85/- per insertion
		Rs. 70/- per insertion.
(ii) Other reading matter and programme pages	...	Rs. 70/- per insertion
		Rs. 60/- per insertion.

EAR PANELS (2" x 1 Col.):

First page only per panel	...	Rs. 30/- per insertion	Rs. 25/- per insertion.
---------------------------	-----	---------------------------	----------------------------

Note: Instructions, orders, advertisement materials, remittances e.c. to be sent to the "Editor, Vani, All India Radio, Madras-4.

Further details may be had from:—

Editor, Vani, All India Radio, Madras-4.

శ్రీ పాద క వి సార్వభౌములు

వాణిపేయాజుల రామసుబ్బారాయణుడు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు నిర్మించినవారు లేరు, దైన్యము బాల్యమునుండియు విశేష పరి లేని గోత్రమున నుద్భవించిరి. శ్రమలకు లోనై, వేదము నభ్యసించునంతలో, దృష్టి కలవారు. సింధి, శాస్త్రమును జదివి, శ్రాత ఎన్నఁడు జేసాచి యెఱుంగని మునుజులించి, గీర్వాణమునందు వారు యోగ్యత గొప్పది. సదా గవిత్వముఁజెప్ప నేర్చి, శతావ చార సంపన్నులు. ఆ జాను వానములను బెక్కుఁజేసి, విశేష బాహులు. ఉదారభార గలవారు వదానములను జేసిరి. వారి కళా లోకానుభవము గలిగి శ్రీనాథున జ్ఞాన యోగి. రాజాశ్రయము భ్యాసము చిత్రచిత్రముగు పద్ధతి కీడువచ్చు, సత్ప్రతిభను నార్జించి యతనితో సరివచ్చు ననవచ్చు. నఁస్కృత జటిలఁడై, ముద్దు బొలుకు శైలిని నలక్షించుగు నాంధ్ర కవిత్వమును. జెప్పు నేర్పును గడించి, రసవంతం బగు పెక్కు కృతులు నిర్మించి సారస్వత మహాలక్ష్మికి వలయు నన్ని యలంకారములు దొడిగి కావలసినన్ని కీర్తి, స్థితైశ్వర్యముల నార్జించి కృతార్థులైరి.



శ్రీ శాస్త్రిగారు పావన గౌతమీ నదీతీరమున వెలసిన, రాజరాజ తెల్లంబగు. నరేంద్రుని పట్టణముగు రాజ్య మహేంద్రమున నివసించిరి.

మొత్తమునైన, రెండువం దల కృతులను నిర్మించిరి.

యోగ్యత గొప్పది

కవులలో నిన్ని కృతులు

మాన్యతఁ గాంచిరేను. నొక మానిసి కంజరివేసి మొక్కి-పా మాన్యత రీతిఁ బొత్తకయి మానవ వధుల నాశ్రయించుచు భగ్యముగాఁ దలంపని మతఁబున నుండెడివాడె గృహఁడన్.

దేశదేశములఁ జెన్నులరారు

వదానములను జేసిరి. వారి కళా

ముఁడు. వీరి వివిధ ప్రబంధ ములయందుఁ బ్రాక్రమ్య కళా సౌందర్యముఁ దెల్లంబగు. వే యేటికిఁ కవనార్థం బుదయించిన వారన్న నతిశయోక్తి కాదు.

మహాపురుషుడు

ఎన్నియో పురాణములను దెనిగించిరి. ఓక్కచేతిమీదుగా, రామాయణ, భారత, భాగవత గ్రంథములను వ్రాసిరన్న వారి రచనా సామర్థ్యము, కవితా కళా సౌందర్యము, యోగ్యత, ప్రజ్ఞా విశేషములు చెప్పక చెప్పు. రామాయణ రచనముచే, నషర వాల్మీకియై, రాముడై, కీర్తి గాఁచె. భారత రచనమువలన రెండవ వ్యాసుడై, కృష్ణుడై విరాడిలై. భాగవత కృతివలన నవరవీరనయై త్రిమూర్త్యుకారణునఁ దేరినట్లై.

దొత్తిగా విప్లవదనివారని, యీ నొప్పుచుండెడిది. వైదిక దర్శ దిగువ నుదహరించిన-వారి పద్య తత్పరులు, తదాచార కాండలో

మువలన, వారి పవిత్ర జీవితం రెండవ ప్రవరాఖ్యుడు. దైర్య సైర్య గాంభీర్య గుణముతో రెం భారతీ సముద్రముఁ దరియంగ డవ కృష్ణుడే. నృప్తికిఁ బ్రతి నీదిన" మహాపురుషుడి సృష్టి చేయఁగల కవిసార్వభౌ కృష్ణుఁడు.

“దుర్గమర్థజల గౌరవభారత సైర్య గాంభీర్య గుణముతో రెం భారతీ సముద్రముఁ దరియంగ డవ కృష్ణుడే. నృప్తికిఁ బ్రతి నీదిన” మహాపురుషుడి సృష్టి చేయఁగల కవిసార్వభౌ కృష్ణుఁడు.

బ్రహ్మనియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు

ఉ. అన్నరినోడరాళ భవుడొకటి
వాడొక మూడుపక్షుల్
నన్నయ భట్ట ముఖ్య కవినాయకు
ఁట్రీ, మూడు మార్ల యేం
ద్విన్నవభారతాధిః దరియించి యెదో
చుకాద్దరై; నే
నన్ననో, వారి పాదరక్షమట్టికఁగాను
మూళ యెట్టిదో;

ఉ. వాగనుకాననాది కవివక్తల దెక్కడ
మూలముదో
నాగకు నేవి దెక్కడ; మనము
భారత వేదవక్తలం
దీగఁబాలు దెక్కడ; విసీ మను
మంతయు జంకనైతిఁ బె
వ్వాగము ఓడఁ గొట్టకొన నాగతి
జేమట ఓగఁ గానునన్.

కాత్రిగారికి గురుబ్రాహ్మ
భారత రచనా ప్రారంభమున
కాత్రిగారిట్లు వ్రాసియు నంత
ల్పించిన కార్యము, మానరావను
దీక్షతో వ్యయ సమాసంబులను
సరకుగొనక-కాశి, కలకత్తా మహా
సెట్టణములకుఁ బోయి యచట
గల సంస్కృత భారత ప్రతు
లను సంగ్రహించి, విచుర్పించి,
యామాలాగ్రముగఁ దెనిగించి
సదునైదేక్షతో ముగించిరిన్న
కాత్రిగారి వట్టిపపట్టు యెంతటి
శక్తి కలదో, లోక మూహింపక
పోదు. శ్రీనాథ కవి సార్వభౌ
ముని ప్రతిభకు, చిత్తసైక్యము
నకు నెందును దీసిపోవువాడు
కారు. శ్రీనాథ కవి సార్వభౌ
ముడే, మన కాత్రిగారికి గురు
బ్రహ్మయని యీ దిగువ పద్యము
పాక్ష్య మిచ్చుచున్నది.

కా. నేనేకాని కవికృష్ణ మెవ్వరును
సందింపంగ జెర్నన్ దం
దానం గవ్యమం న్ నిలంకుఁగతిన్
గర్వింపెనే కోపిడుం
దే నెవ్వని కృతుర్ వలిచి కవినై
యట్లుఁటివో వానినా
శ్రీనాథన్ మది వన్నుతఁడెద గురు
శ్రీ నైభఃం జేర్చుదన్.

కావున పీరు కా విం చిన
యాండ్ర సారస్వత కృషినుండి
యమృతకలశంబుగా నుద్భవించి
చిన శ్రీ కృష్ణ భారతము విభ
వంబుఁ బ్రభవఁడై, విలాసం
బునకుని వానఁడై, యానందంబు
నకు మూలకంబందై, గంగా నదీ
ప్రవాహమువలె భారాళఁడై, గింపఁబడుటవే వ్యాసుని హృద
న తక్కువుల మనంబులంబోలి
స్వచ్ఛఁడై, కల్పరారువు భాతి
పరివంతఁడై, నవలసప్రదానం
బై యొప్పుచున్నదని యామా
లాగ్రముగఁ జదివిన రసజ్ఞు
లూహింపక మానరు. శతాధిక
గ్రంథకర్తయై, యవధాన శిరో
మణియై లోకానుభవమును గాం
చిన పిమ్మట మహాభారతమును
రచించిరి కనుక; యిందుఁ గల
కవి కాపా క మాన్యోదకరందై
ద్రాక్షపాకమై తనరారుచున్నది.

కవిసార్వభౌముని సొమ్ము
కైలి, తద్దయుమనోహరము,
నన్నయాడల భారతముండఁగ
మఱుల నీ భారత మేడికను వారి
వాదమునకు చొత్తిగఁ దావుఁడ
దని విధానముగఁ జూచువారికి
స్ఫురింపకపోదు. పెద్ద విషయ
మ, తయఁ జిన్న పద్యమున
దును, చిన్న విషయమును పెద్ద
పద్యమునందును బొండువలచు
శక్తి యీ కవి సార్వభౌముని

సొమ్ము. పీరు, యాశ్వాసాంత
పద్యములయందుఁ బూర్వ కవుల
వలెఁగాక, నూతన శక్తివి-
ద్రాక్కి రచించిరి. ఈ పద్య
ములు భక్తి, జ్ఞాన, పీతి, వైరాగ్య
దోషంబులై మానవులకు ధర్మ
మార్గదర్శకంబులై యున్నవని
చెప్పటలో నతిశయోక్తి లేదు.
ఇంతటి యుద్గ్రంథము కవిగారు
సజీవులై యుండఁగఁ బూర్తిగఁ
బ్రకటింపఁబడుట-- కవి గారి
యదృష్టము గాక మఱేమి;
మూలము ననుసరించి, తెనిం
ప వచ్చు లి మనంబులంబోలి
యమును దెలిసికొనుట కవకాశ
మేర్పడినది. కొన్ని రసవంత
మగు ఘట్టములే కవిత్రయము
వారు విడచిపెట్టిరి. 84,000 స్లోక
ముల వ్యాసభారతము కవిత్ర
యమువారు 21,000 పద్యము
లలో వ్రాసి ముగించిరి. అ
పము శ్రీకృష్ణ భారతము దీర్చిన
దన్న ప్రఖ్యాతి కవిగారికిఁజాలు.
ఈ రెండవ భారత రచనమే కవి
గారికి నాస్థాన కవి పదనిలబిం
చుట గండపెండేర మందుకొను
భాగ్యము కలుగుట, కనకాభి
షేకము ఘటించుట లోక ఖ్యాతి
నార్జించుట సంభవించినవి.

ఏకతీవి
కాత్రిగారుధన్వజీవులు. విడు
మనంబు నవ్వనవసీత నమాన
మగు హృదయంబుఁ గాంచిన
వారు. ఇంతటి పవిత్ర జీవితము
గడపినవారు నూటనాట నెక్క
డనోగావి యుండరు. వేయేట
రమారమి పదకొండు వందల
జిల్లగాక! [సంక్షిప్తము]

యేబది మాసములు యాండ్ర
లో క ము న, భారతవర్షమున
జీవించిరి.

అది మొదలు తుదివరకు నేక
తీవిగా గడచిన ధన్వజీవి. కవి
లేకున్నను భారతము నిలచినది.
కావున-కవిత్రయభారతమువలె
నేటికి సంపూర్ణముగ లభించిన
యీ శ్రీ కృష్ణ భారతము ఆచం
ద్రార్కము ప్రకాశించునట్లు-
చేయు భాద్యత. సాహిత్య లోక
ముపై నను, ప్రభుత్వ లోకము
పై నను విలచియున్నది.

తెలుగుప్రపః చమునకు పట్టుగొమ్ము
భారతమే సర్వస్వమని తలం
చి పెక్కు చిక్కులకు లోనై
నను, జలింపక, యభిమన్యుని
పద వ్రాయు సమయంబున, నే
కైక పుత్రుఁడు సుదర్శనుండు
భంగిపెట్టినను గ్రుంగక వారి
సర్వస్వమును భారవోసి, నేర్పు
తో నోర్పుతో భారలకొఁడి
భారత సముద్రమును నీది, పార
ముఁజేరిన యోధుఁడీ కృష్ణుడు.
వీరి కృతులన్నియు దేశాభివృద్ధికి
మూలకందంబులు-అందు భార
తము తెలుగు ప్రపంచమునకు
“పట్టుగొమ్ము”.

కా. భారతద్వితీ జహ్నుకన్య పద
సందర్శ పుఁ బాదోఁట, భా
పాళామాచటి దర్పణంబు; కవితా
సామ్రాజ్య నింహాననం
బేదా! సర్వరసామృతాంబు విది,
శయ్యాపాక వృత్తాద్యం
కాదాగలము కృష్ణభారత మనఁగా
నెన్న సామాన్యమే;

అను విద్యావారిది. నేటి
అస్థానకవిబ్రహ్మ కాశీ కృష్ణా
చార్యుల వారి యానందము, అశ
యము, వాక్కు సార్థకమై విరా
జిల్లుగాక! [సంక్షిప్తము]

ప్రాచీనరేవు పట్టణాలు



లకు వర్తకం నిమిత్తమూ, మత వ్యాప్తికి వేళ్లు దేవారు.

జావాలో బారాబదూర్ లోని విశ్వాతిగన్న బౌద్ధ స్తూపం కళింగ దేశీయులైన రాజుల పాలనలో కట్టబడింది. కళింగ వర్తకులు బంగారం, వెండి, తగరం, అగరు, కర్పూరం, సుగంధ ద్రవ్యాలు దిగుమతి చేస్తూ, దేవా రా ద్వీపాలనుండి.

ప్రాచీన రేవు పట్టణాలలో ఏరాడ అత్యంతకాలపు ఋగ్వేదంలో, ఒక ప్రత్యేకత కలవారు క్రీస్తు ఒకటి. ఏరాడను యీనాడు ఆదికావ్యమైన రామాయణంలో, కుముందు రెండువందల సంవత్సరాలగా ఎవరూ చెప్పటం సంచలన వేదమైన భారతమందూ త్వరలకు ముందే ఆంధ్రరాజులు లేదు. కావి, వందలాది యేండ్ల బృహత్సంహితలలో, కాళిదాస గ్రీను, రోము, ఈజిప్టు, చీనా క్రిందట విశాఖపల్లె రేవే ఏరాడ కవి రఘువంశంలో, మాఘుని మున్నగు దేశాలతో వర్తకం రేవుగా కూడా వ్యవహారంలో శిశువాల వధ కావ్యంలో, సోమ చేసినట్లు చరిత్ర చెబుతున్నది.

వుండి వుంటుంది. ఒక వైపు దేవుని కథాసరిత్సాగర గ్రంథ ఏరాడ కొండ, రెండవ ప్రక్క ములో, బౌద్ధ వాఙ్మయంలో, విశాఖ జాలారి పల్లె మధ్యగా చాణక్యుని అర్థశాస్త్రంలో క్రీస్తు ఏర్పడిన దీ ఓడరేవు. చిన్న పూర్వం 5-వ శతాబ్దమునుండి ఓడ రేవు నేడు ప్రసిద్ధిగన్న క్రీస్తుశకం 15-వ శతాబ్దంవరకూ రేవు పట్టణంగా మారుచువెందింది. అనగా సుమారు రెండువేల సంవత్సరాలు

మన రేవు పట్టణముగురించి తెలుసుకొనే సందర్భంలో భారతీయ నౌకాయాన చరిత్ర తెలుసుకోవడం ధర్మం.

నౌకాయానము

భారత దేశానికి సువిశాల వర్తక వ్యాపారాలు జరుగు మైన సముద్రతీరం వుంది. సుమారు నాలుగువేలమైళ్ళ సముద్ర తీరంతో మనదేశం నౌకాయానానికి ఎంతో యోగ్యమైనదిగా వుంది. అందువలన చాలా పురాతన కాలంనుండి భారతీయులు నౌకాయానం చేస్తున్నట్లు పెక్కు గ్రంథాలు చెబుతున్నాయి

మనూ నా

ఈ విధంగా చరిత్ర సత్యాల ఒట్టి మాస్తే మౌర్యులు, ఆంధ్రులు, గుప్తులు, వర్ధనులు, కళింగులు, చోళులు, చాళుక్యులు మున్నగు రాజవంశాల కాలాన సముద్రయానం జరిగి, వర్తకం సాగేవని తెలుస్తుంది.

అంతకు ముందుగనే భారతీయులు ముఖ్యకేంద్రమైవుండేది. యింగ నౌకాయానంలో ప్రజ్ఞ కలవారని గ్రహించగలం.

క్రీస్తునకు పూర్వం మూడు వేల సంవత్సరాల క్రితమే బాబిలోన్ పట్టణానికి భారతదేశానికి

మొటుపల్లి, కోరంగి, క్రొత్త పట్నం, కృష్ణాపట్నం, మదిరీ పట్నం, కాకినాడ, కళింగపట్నం గోపాలపట్నం, పెంబకొట, పోలారం, వట్టాడ, పూడిమడక, కోనాడ, భీమవరం, విశాఖ పట్నం మున్నగు రేవు లుండేవి.

క్రమంగా విదేశీయుల తాకిడితో మన సముద్ర వర్తకము దెబ్బతిన్నది.

విశాఖ నౌకాశ్రయం

ఒక కుగ్రామముగా వుండే కళింగాంధ్రులు వందలాది ఓడలలో బర్మా, సయాం, కాంబోడియా, మలయా, జావా, సుమత్రా, బలి మొదలైన దీవుల మారిపోయింది విశాఖ రేవు

విదేశ వర్తకం

నావికాయానంలో ఆంధ్రులు

బ్రిటానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు

పట్టణం అభివృద్ధి కోసం కేంద్రంగా నగరమూ కనుల నడుపు శ్వరయ్యగారే. ఈ ఏర్పాటు మాయిషీలో వుంది. మార్పు చెందింది. చేస్తాయి.

ఏడాది కొండ, డిసెంబర్ 1933 ఆక్టోబరులో విశాఖ పోస్ట్ కొండల మధ్యగా సముద్ర రేవును అభివృద్ధిచేసి పెద్ద నౌకల జలం తీరంతోనికి ప్రవేశించగా ప్రయాణానికి ప్రారంభోత్సవం ఏర్పడ్డదే విశాఖ నౌకాశ్రయం చేతారు. సహజమైన రేవిది.

తూర్పు సముద్రతీరంలో కల రేవు పట్టణంలో విశాఖ రేవు కత్తాకూ మద్రాసుకూ మధ్యగా ఒకటి. ఆంధ్రప్రదేశ్, మధ్య వుందీ రేవు. రేవు నలుదిక్కులా ప్రదేశ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలనుండి సుమారు అరమైలు పొడవు, రైట్ హాస్ సాటిలేవిది సుమారు ప్రకృతి సౌందర్యం వర్ణనా వెలువడే ముడిసరుకుల ఎగు నాలుగు వందల అడుగుల వెడ రు 40 మెట్లవరకూ సముద్ర తీతంగా వుంటుంది. ఒకవైపు మతికీ, విదేశాల సరుకుల దిగు ల్లా, నలభై అడుగుల లోతూ ముఖ్య వెలుగు ప్రసరించే నలభై ఏడాది కొండ లోయలూ లో మతికీ విశాఖ ముఖ్యమైన రేవు కలదిగా వుంది. లక్షల కాంటిన్ల పవరుకిల్లిన విద్యుత్ దీపం అమర్చబడింది దిక్కడ.

యల మధ్య మామిడి, కొబ్బరి పట్టణము రేవులో ఇసుక ఇబ్బంది అయ్యే సరుకులలో ముఖ్యమైనవి విశాఖ రేవు అభివృద్ధి! తోటలూ. తరులతాచ్చాయల వల్ల రేవులో ఇసుక ఇబ్బంది అయ్యే సరుకులలో ముఖ్యమైనవి విశాఖ రేవు అభివృద్ధి! దనాలున్నూ. ఇంకో సెక్టర్ విశాఖ హార్బరులో నౌకల మాంగనీసు, మైకాచేనే కాకిరాయి యింకా మిక్కిలి శ్రద్ధ అవసరం పెద్ద ఓడలు తయారు చేసే రాకపోకలకు ఒక పెద్ద యిబ్బంది రిఫైన్లు, కాయిలు, యినుం రాయి ప్రభుత్వమూ శక్తివంతన లే! హిందూస్థాన్ షిప్ బిల్డింగ్ కం పుడేది సముద్రంలోనుండి మొదలైనవి దిగుమతి చేసు కృషి చేస్తూవుంది. పెన్సి, ఇంగ్లీషు నావికా నైనిక యిసుక అపరిమితంగా మేటలు కొనేవి ముడివముదూ. గోధుమ, తృతీయ ప్రణాళికలో యి తీరం, యింకా కొంత మీదుగా వేసి రేవు లోతు తగ్గబడేక ఉక్కు మున్నగునవి. రేవు అభివృద్ధికి రిక్త కొట్ల దూపా తాలైక్కు ఆయిల్ కంపెనీ, మరో నావల ప్రయాణానికి అటకం సరుకుల నిలువచేసే ఏర్పాట్లు ములు కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటా వైపు రైలుమార్గాల యేర్పాట్లూ ఏర్పడుతుండేది. అందుకని తీర నౌకల మరమ్మత్తుకు కావలసే యిందింది.

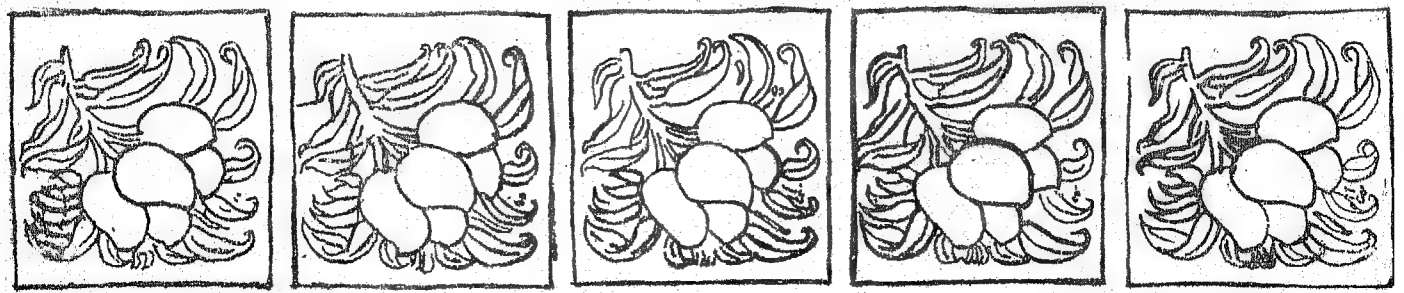
కుడివైపు ఒకేకొండ విభాగా మూలద్వారమందు కొన్ని స్త్రీలు సామగ్రి, ఎగుమతి దిగుమతుల ఇంత గొప్ప రేవు పట్టణమ లపై కట్టబడిన మూడు మూల ర్లను రాళ్లు నింపి ముంచివేసి సదుపాయాలకు కావలసే సాధన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండడం ముల కూ ప్రాతినిధ్యం వహించే యీ మేట వేయటాన్ని వివా సంవత్రి అన్ని వున్నాయి ఈ ఆద్యష్టం. తెలుగువారికి సెక్కుల హిందూ. మహమ్మదీయ, రింబారు. ఆ ఆలోచన చెప్పింది ఓడరేవులో. ఈ రేవు కేంద్ర ప్రసాదించిన నిధులలో విశా, క్రైస్తవ దేవాలయాలు. విశాఖ మేధానిది మోక్షగుండం విశ్వే ప్రభుత్వపు రైల్వేబోర్డువారి ఆజ రేవు ఒకటి. [సంక్షిప్తం]

వది లక్షల టన్నుల యిసుక. రెండేళ్ళ క్రితమే విశాఖ జేటలు రేవుమండి త్రవ్వి పార హార్బరు ముందు ఏడాది కొండ పై గొప్ప దీపగృహం (రైట్ హాస్) నిర్మించారు. సముద్ర ముఖ్య ప్రయాణించేనే ఓడలక కాంతిని ప్రసరిస్తు దీ దీపగృహం

ఈ రేవులోనికి వెళ్ళే కాలవ తూర్పుదేశాలలో కల్లా యి సుమారు అరమైలు పొడవు, రైట్ హాస్ సాటిలేవిది సుమారు ప్రకృతి సౌందర్యం వర్ణనా వెలువడే ముడిసరుకుల ఎగు నాలుగు వందల అడుగుల వెడ రు 40 మెట్లవరకూ సముద్ర ముఖ్య వెలుగు ప్రసరించే నలభై లక్షల కాంటిన్ల పవరుకిల్లిన విద్యుత్ దీపం అమర్చబడింది దిక్కడ.

అయ్యే సరుకులలో ముఖ్యమైనవి విశాఖ రేవు అభివృద్ధి! మాంగనీసు, మైకాచేనే కాకిరాయి యింకా మిక్కిలి శ్రద్ధ అవసరం రిఫైన్లు, కాయిలు, యినుం రాయి ప్రభుత్వమూ శక్తివంతన లే! మొదలైనవి దిగుమతి చేసు కృషి చేస్తూవుంది. కొనేవి ముడివముదూ. గోధుమ, తృతీయ ప్రణాళికలో యి రేవు అభివృద్ధికి రిక్త కొట్ల దూపా సరుకుల నిలువచేసే ఏర్పాట్లు ములు కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటా యిందింది.

ఇంత గొప్ప రేవు పట్టణమ ఇంత గొప్ప రేవు పట్టణమ లపై కట్టబడిన మూడు మూల ర్లను రాళ్లు నింపి ముంచివేసి సదుపాయాలకు కావలసే సాధన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండడం ముల కూ ప్రాతినిధ్యం వహించే యీ మేట వేయటాన్ని వివా సంవత్రి అన్ని వున్నాయి ఈ ఆద్యష్టం. తెలుగువారికి సెక్కుల హిందూ. మహమ్మదీయ, రింబారు. ఆ ఆలోచన చెప్పింది ఓడరేవులో. ఈ రేవు కేంద్ర ప్రసాదించిన నిధులలో విశా, క్రైస్తవ దేవాలయాలు. విశాఖ మేధానిది మోక్షగుండం విశ్వే ప్రభుత్వపు రైల్వేబోర్డువారి ఆజ రేవు ఒకటి. [సంక్షిప్తం]



ప్రసార విశేషాలు

సుడిగాలి

[నీరియర్ వరల]

రచన: గుళ్ళపల్లి మందరమ్మ

జానకి ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేస్తూ, తన శల్లికండ్లులను పోషిస్తూ ఉంటుంది. జానకి మేనత్త కొడుకును పెండ్లి చేసుకుంటే, బామ్మ కూడా వారింటిలోనే సుఖంగా కాలక్షేపం చేసుకుంటున్న నమకుంటారు. జానకి శల్లికండ్లులు, కాచి, జానకి దాని కిష్టపడదు. జానకికి తన సంసారంతో జీవితం గడవడమే కష్టంగా తోస్తుంది.

పరిస్థితుల ప్రోద్బలంవల్ల ఆఖరికి జానకి, బడుగురు పిల్లలుగల ఒక రెండో పెండ్లివానిని వివాహమాడి, తన అర్థిక పనులను వరిపెండ్లకు పాటునని తప్పి పడుతుంది. తన మంచి నడకతో ఇంట్లో నారి అభిమానాన్ని పొందగలుగుతుంది.

కాచి, బడుగురుగారు యిప్పకపు మాటలకు శ్రమని, భర్త తనకు అశ్వాసం చేస్తున్నాడని అనుమానించి భర్తను నవతి పిల్లలను అనాదరంగా చూడడం మొదలు పెడుతుంది. దానితో నవతి సంసారంలో చిచ్చు తగుల్కొంటుంది. ప్రశాంత వాతావరణంలో సుడిగాలి చుట్టుకుంటుంది. అయితే, జానకి తన పరిస్థితులను నింహావలోకనం చేసుకుంటుంది. తన పొరపాటును గ్రహిస్తుంది. నకాలములో తన సంశయాలను పరిశీలించి గలుగుతుంది. సుడిగాలి నిలిచిపోతుంది. సంసారం సాఫీగా వడచిపోతుంది.

మద్రాస్ పార్ట్ వేవ్ ప్రసారాలు

*దయం 49.30 మీ (6085 కిలోపై)

మధ్యాహ్నం 41.32 మీ (7260 కిలోపై)

సాయంత్రం 60.98 మీ (4920 కిలోపై)

పైన ప్రచురించిన పార్ట్ వేవ్ మీటర్లలో ఉదయం 7-00 నుండి 7-15 వరకు, ము. 1.50 నుండి 2-00 వరకు, సాయంత్రం 7-00 నుండి 7-15 వరకు, రాత్రి 9-30 నుండి 10-30 వరకు మద్రాస్ (ఎ) కార్యక్రమాలు ప్రసారమౌతాయి.

సోమవారములు రాత్రి 9-15 గంటలనుండి, బుధవారములు రాత్రి 7-45 నుండి 9-30 వరకు పై మీటర్లలో మద్రాస్ (ఎ) కార్యక్రమాలను వివరము. తక్కిన సమయాలలో పై పార్ట్ వేవ్ మీటర్లలో మద్రాస్ (బి) కార్యక్రమాలు ప్రసారమౌతాయి.

మధ్యతరగతి కుటుంబ జీవితాన్ని ప్రభావంవల్ల వాళ్ళను మనం మరిచి పిరించే యీ నవలను, ఆకు భాగాలుగా పోకుండా, వారినిగురించి కొన్ని రూప మహిళామండలి కార్యక్రమంలో పిరివరి కాలు ప్రసారం చెయ్యడానికి నిర్ణయ ఒకటవ తేదీనుంచి ప్రతి గురువారం మైంది. పిరివరి 4వ తేదీ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు వివరము.

ఒంటి గంటకు ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ నుంచి తంగవల్లి కార్యక్రమములో, దాండ్ బీబీ—అనే రూపకము ప్రసార మవుతుంది.

తన్యాకుమారి, సుధుక కీసినాడి, కంచి కామాక్షి వంటి రక్షిణుని దేవాలయాలు భారత నారీమూర్తియొక్క వివిధ ప్రైరులను విశ్లేషిస్తాయని అంటారు. ఇవి నవనవతి అదర్శంలో పరాకాష్ఠ నందు కంటాయి. ఈ రూపం అధారంగా, తన్యాకుమారి—అనే మొదటి రూపకం, పిరివరి 7-వ తేదీ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటలకు ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ నుండి మహిళాసమాజ కార్యక్రమంలో ప్రసారమవుతుంది.

* * * క్రమ మహిళాసమాజ జీవితాలు పాదరావాద్ కేంద్రంనుంచి ఈ రూపకం మనకు ఉత్పాదాన్ని కలిగిస్తాయి. కాల వివరము.

అపద మొక్కులు

[రూపకం]

రచన: జలనూతనం రుక్మిణీనాథాస్త్రి

పురిటింటిలో ప్రవసించిన ప్రీతి వైశ్యం బడుగురుకు వైద్యుడు రాశం లేదని చెప్పి వెడతాడు. ఆమెకు 'మృత్యువు' కనబడుతుంది. నేలనున్న మొక్కను బలవంతాన పీకి నవ్వుడు, ఆ మొక్కకు కలిగి బాధనంటి బాధతో—దైవానికి మొక్కుకుంటుంది. లేక లేక కలిగిన పిల్లవాడి, అప్పటా ముచ్చటా చూడ నీయందని, మృత్యువు నవ్వి, సరేనని వెళుతుంది.

పిల్లనాడిని బళ్ళోనేకారు అక్షరాభ్యాస ఉత్సవం. బాలుడు బడికి వెళ్ళాడు. తిరిగి మృత్యువు వచ్చి పల్కిరిస్తుంది. ఆమె విచారంగా పిచ్చి కొడుకు పెళ్ళి, కోడలి రాక చూడనియ్యమని బలిమాలుతుంది. మళ్ళీ మృత్యువు నవ్వి వెళ్ళిపోతుంది.

సంసారం చితికింది. జీవించడం కంటే మెరుగనిపించింది. కొడుకు తనకు అణువులైన పిల్లను వెళ్ళాడు కానని కూర్చున్నాడు. భర్త కొడుకు మీది కోపాన్ని ఆమెపై చూపించాడు. తనకు తీసుకుపోయిన మృత్యువుని ఆమె ప్రార్థిస్తుంది. 'మృత్యువు' ఇప్పుడుకాదు అని చెప్పి వెళుతుంది.

కొడుక్కు బుద్ధి తిరిగి కలిదాడ్రు లకు తనకూ ఇష్టమైన కన్యను వెళ్ళాడు తాడు కంట్లాడు పోసుకుంటూంటారు నవదంపతులు. మృత్యువు వచ్చి రమ్మం టుంది. కొంకకాలం బ్రతకవివ్వమం టుంది. మృత్యువు ఈ అపద మొక్కును నిరాకరిస్తుంది.

అపద మొక్కులు—రూపకం పిరి పది నెల 5-వ తేదీ సోమవారం రాత్రి 9-15 గంటలకు మద్రాస్ కేంద్రంనుంచి వివరము.

గురువారం ఫిబ్రవరి 1
105.4 మీ (710 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I
4-30* సుప్రభాత
4-45 భక్తితంజవి
(విజయవాడనుండి రిలే)

6-55 కాత్యక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 పండిత శిక్షణ
7-30 విజయవాడ వలే
8-00 అంధమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 సంగీత పరిచయ

కాత్యక్రమము
8-45* ప్రసాత సమాప్తి
ము ప్రసారము II

11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(విజయవాడనుండి రిలే)
12-10 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(ఉర్దూ)

12-30 కార్మికుల కాత్యక్రమము
కార్మికులు, వివాద చట్టము
సనంగం
ఎస్. రామచంద్రరావు
విజ్ఞాన వీధి
నవీ శిక్ష +

1-00 ప్రేమకు (ఉర్దూ)
1-30 రేడియో కళాశాల
(విజయవాడనుండి రిలే)

1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
4-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 మరాఠీ శోతం
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 కలం-కె-పిర్ బజార్ మేం
పేర్ : తలీక్ కజ్జాతి

7-30 తూలికా చిత్రము -
జోళ్ళకు సాలిష్ వేసేవాడు
ప్రసంగం
దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణశాస్త్రి
7-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మద్రాసునుండి రిలే)

8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)
8-40 ఏరామ సంకీర్తనం
8-45 ఎస్. వి. పాటనీకర్!
వయొలిన్

9-00 అంగమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 శ్రీ కృష్ణదాసుని
చైతన్య చరితామృత
(మద్రాసునుండి రిలే)
10-00 ఎస్. వి. పాటనీకర్ :
వయొలిన్
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

హైదరాబాద్-బి
ప్రసారము I
60 12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-30* హైదరాబాద్ వివరణ
7-45 ప్రసాత సమాప్తి
ప్రసారము I (తరువాత)
49-02 మీ (6120 కిలోమీటర్ల)
8-00 హైదరాబాద్ వివరణ
8-45 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
42 02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)
11-40 హైదరాబాద్ వివరణ
12 10 వయొలిన్ యుగళం!
సి. కుప్పస్వామి
ఎస్. ఎల్. ఎస్. శాస్త్రి
12-30 హైదరాబాద్ వివరణ
1-00 సంగరాజు సుబ్రహ్మణ్యరాజు
1-30 హైదరాబాద్ వివరణ
2-00 సంగరాజు సుబ్రహ్మణ్యరాజు
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
60 12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
6-00* హైదరాబాద్ వివరణ
6-51 శ్రామస్థుల కాత్యక్రమము
రామచంద్రుడు నానై
రామదాస్ కీర్తన
విక్రవిష్ణవం తెచ్చిన వజ్రాంతు:
వాక్కినవలం రోగాలు
రామచంద్రులు చేసినానుట
ప్రసంగము
ఎస్. ఎల్. నరసింహారావు
పూరాం
వారావాహిని
ప్రకటనలు, భరణు, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 శ్రామస్థుల కాత్యక్రమము
విశేషాలేమిటి?
చేయంగల విన్నవములు
7-30 హైదరాబాద్ వివరణ
9-00 అంధమున వార్తలు
9-15 అలిక్ సంగీత
9-30 హైదరాబాద్ వివరణ
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

బెంగుళూర్
491 8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I
7-00* సుప్రభాత
కాత్యక్రమ వివరణ మేళనాన
7 15 బి. ఆర్. శ్రీనివాసన్
7-45 తన్నడమున వార్తలు
8-00 అంధమున వార్తలు
8-15 హిందీ శిక్షణ
8-30* ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
12-00* కార్మికుల కాత్యక్రమము
12-30 కె. జానకి అయ్యర్
హిందూస్థానీ గాత్ర సంకీర్తన
1-00 హెచ్. ఎస్. అనసూయ
తన్నడగీతాలు
1-10 తన్నడమున వార్తలు
1-20 సుగమ సంకీర్తన
1-30 అంధమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 జలతంత్రం:
నిలయపిదవానుడు
2-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

తిరుచి
319 1 మీ (940 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I
6-45 *మంగళగళనం
6-50 భక్తిగీతాలు
7-00 వాద్య సంకీర్తన
7-10 కాత్యక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 ఇక్కెక్కె! వయనెరి ఎస్. నటరాజన్
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు(అంధము)
8-00 అంధమున వార్తలు
8-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
12-00* కార్మికులకు
12-30 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
1-00 ఇక్కెక్కె! ఎ. రామకృష్ణన్
1-30 వాద్య సంకీర్తనం
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 గాత్ర సంకీర్తనం
2-00 తమిళమున వార్తలు

ప్రసారము III
3-00* ఉన్నత పాఠశాలలకు
3-30* ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము IV
6-00* అంధమున వార్తలు
ప్రాంతీయ వార్తలు
6-10 దేవకి కె. రావు: దేవరనామ
6-20 కామ్యవచనం
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 శ్రామస్థులకు
7-45 తన్నడమున వార్తలు
8-00 కె. జానకి అయ్యర్:
హిందూస్థానీ గాత్ర సంకీర్తనం
8-15 హెచ్. ఎస్. అనసూయ
తన్నడగీతాలు Delhi

8-40 వాద్య సంకీర్తన
8-45 శాసనంజరి
9-00 అంధమున వార్తలు
9-15 The concept of
Justice;
Social Justice
talk by
N K. Dixit
9-25 వయొలిన్
9-30 అలిలభారత కావ్య
కాత్యక్రమము
చైతన్య చరితామృత
(తన్నడము)
10-00 ఎస్. బాలచందర్ : వీణ
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
2-10 ఉన్నత పాఠశాలలకు
2-40 ఏరామ సంకీర్తనం
2-45 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
1-45* వివిధ భాతతి
5-45 సంకీర్తన పాఠం
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 శ్రామస్థులకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 ఈమానవు పాట
7-35 విజ్ఞాన విశుక్తనం
పి. తంగరాజ్
7 45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మద్రాసునుండి రిలే)
8-30 ఢిల్లీనుండి రిలే
8-40 చిత్రగానం
9-00 అంధమున వార్తలు
9-15 సుబద్ధ సంకీర్తనం
9-30 జాతీయ కావ్య కాత్యక్రమము
(తమిళము)
(మద్రాసునుండి రిలే)
10-00 ప్రసాత సమాప్తి

శ్రీకృష్ణానంద విజ్ఞానం 2
1883 మార్చి 13

ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోపై)

8-45 మంజుళానందం
6-50 తుదిస్థానంలో
7-00 వాద్యసంగీతం
7-10 నేటి కాత్యక్రమ ఎవతలు
వాతావరణ సూచన (కమిషను)
7-15 తమిళమున వాత్తలు
7-30* తిరుప్పవళి
8-00 మధుతనీతం
ఎమ్. ఎస్. దు.దసాని దేశికర్
జి. వైదేహ
కాంతా పిళ్ళై, బృందం
8-15 ప్రసాత నమాప్తి

ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

12-30* మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(కమిషను)
1-00 హిందూస్థానీ సంగీతం
రాధికా మోహన్ మైత్ర, సరోద్
1-30 శానమంజరి
శివకామి
నిమల
చిరాగ్ కపూర్ రోషినికపూర్
1-40 హిందీలో వాత్తలు
1-50 గీతమంజరి
ఎన్. లలిత
పి. మురుగదాస్
2-00 తమిళమున వాత్తలు
2-10 ఉన్నత పాఠశాలలకు
(కమిషను)
2-40 విరామ సంగీతం
2-45 పాఠశాలలకు (తెలుగు)
రాణానతాస్ నాటిక
పాఠశాల దీక్షచక్ర
3-15 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత నమాప్తి

ప్రసారము III

5-30* క్లారిన్ల
నిత్యసద్భావన
5-45 శాంతి కథ (కమిషను)
(తిరుప్పవళి రిలే)
6-00 భజన్
6-05 ప్రాంతీయ శిల్పరీతి

6-15 శామన్తులకు (కమిషను)
(తిరుప్పవళి రిలే)
(7 నుండి 7-1 గవరకుపార్లమెంటుగూడ)
7-15 తమిళమున వాత్తలు
7-30* ఎమ్. ఎస్. వసంతకుమారి
తిరువళ్ళూర్ ముద్రాహ్మణ్యం
వయ్యలిన
తలజాపూర్ ఎస్. కృష్ణమూర్తిరావు
ముద్రాహ్మణ్యం
టి.ఎస్. విల్సన్ శి అయ్యర్, మట
9-00 కదంబం
9-15 కల్పవృక్ష
9-30 మెల్లిశై : పుదుమలర్
లలిత సంగీత కార్యక్రమము
9-45 సంగీతామృతం
ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడు
వయ్యలిన
10-30 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత నమాప్తి

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)

6-45 మద్రాస్ ఎ పరి
7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
7-15 సంగీత మంజరి
కె. వి. సుధదరాంబాల్
మధుత మణి అయ్యర్
డి. కె. ఎట్రమ్మార్
7-30 విప్లు సహస్రనామం
8-00 అంజ్ఞమున వాత్తలు
8-15 ప్రసాత నమాప్తి

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
41.32 మీ (7260 కిలోపై)

12-00* కాల్పకుల కాత్యక్రమము
(కమిషను)
12-30 మద్రాస్ ఎ పరి
1-00 మాదర్ నిగప్ప
ప్రతిభ (కమిషను)
1-30 అంజ్ఞమున వాత్తలు
1-40 గీతమంజరి
ఎమ్. ఎస్. అనూరాధ
మటపాల
1-50 తెలుగులో వాత్తలు**
2-00 మధుతనీతం
ఎ. నిత్యకళ
ఆర్. బాంసకన్యతీదేవి
కాంతి మధుర్
2-10 మద్రాస్ ఎ పరి
2-40 ప్రసాత నమాప్తి

విజయవాడ
357.1 మీ (840 కిలోపై)
ప్రసాతము I

6-30* కుభోచయం
6-45 భక్తంజనం
6-55 ప్రసాత ఆరంగిణి
7-00 తెలుగులో వాత్తలు
7-15 శాంతిమాతము
గాంధీజీ జీవిత గాథలు
భజన్
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
7-30 హైదరాబాద్ పరి
8-00 అంజ్ఞమున వాత్తలు
8-15 హిందీలో వాత్తలు

ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
60.98 మీ (4920 కిలోపై)

5-30 పాశ్చాత్య సంగీతము
5-50 స్థానిక ప్రకటనలు,
వాణిజ్య వాత్తలు (అంజ్ఞము)
6-00 అంజ్ఞమున వాత్తలు
6-05 మద్రాస్ ఎ పరి
6-15 కాత్యక్రమ వివరణ
(కమిషను)
6-20 ఎన్నపాదం వి. రామచంద్రన్
7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
7-15 సంగీత మాల
భక్తి పాటలు
7-30 మద్రాస్ ఎ పరి
9-00 అంజ్ఞమున వాత్తలు
9-15 All for a Living
Sketch by
Kash Choudhury
9-30 పాశ్చాత్య సంగీతం**
10-30 ప్రసాత నమాప్తి

మద్రాస్-ని

193.5 మీ (1550 కిలోపై)
వివిధభాగతి (రిలే)
[వివరాలు 56వ పేజీలో]
హైదర్ నేపైగూడ వినవచ్చును
**మిడియంవేన్ మేర

8-30 ప్రసాత నమాప్తి
ప్రసాతము II

11-30* రాష్ట్రశాసనము
11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
12-10 కదంబం
నమర్పణ : కూచిమంచి
కుటుంబరావు
12-30 కాట్మకుల కార్యక్రమము
వరవిక్రయము
సీయర్ ఇటిక (3వ భాగం)
కబుర్లు
పిర్మ సంగీతం
1-00 ఎన్. సి. భానుమతి
1-30 లలిత సంగీతం
1-50 తెలుగులో వాత్తలు
2-00 ప్రసాత నమాప్తి

ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
6-15 శామన్తుల కాత్యక్రమము
నీలాజిరేవు ప్రతిభ
యమునా తీరము పా
వికలాంగుల విద్య

ప్రసంగము
తంగులరాట్నం
నిల్లల కార్యక్రమము
ప్రకటనలు, ధరణి, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వాత్తలు
7-15 శామన్తుల కాత్యక్రమము
గాంధీ సుభాషితాలు
దేయంగల విన్నపాలు
8-30 సంగీత కచేరీ
(మద్రాస్ నుండి రిలే)

9-00 అంజ్ఞమున వాత్తలు
4-15 సుబద్ధ సంగీత
ఎమ్. సూర్యనారాయణమూర్తి
క్లారిన్ల

9-30 నాకోసంమైనా బ్రతకండి
నాటిక
కవనం బెల్లంకొండ రామదాసు
9-45 ఎన్. సి. భానుమతి
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత నమాప్తి

17

శనివారం ప్రివరి 3

46 1883 మామ 14

మద్రాస్

ప్రసారము I

416.7 (720 కిలోవై)

6-45 ముద్రాణము

6-50 ముద్రాణము

7-00 వాద్య సంగీతం

7-10 వేదికాత్మకము వివరాలు

వాతావరణ మూలము (తమిళము)

7-15 తమిళమున వాత్తలు

7-30* టి. కె. రామబాబు

7-45 'రెడియో శివయి మలర్'

వార్తాపాపి (తమిళము)

8-00 ముద్రాణము

టి. ఎ. మోతీరాజ్

హిస్ట్రీక్ రామయ్య

ఎ. పి. కొమల

కాంతా సక్తేవా

8-15 ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోవై)

1-00* కదంబం

1-30 శాసనము

బాగ్య దేవత

బాలనాగయ్య

దీప్ జలై తిపే

1-40 హిందీలో వాత్తలు

1-50 శీతమంజరి

చెంబై వైద్యనాథాశ్రమం

టి. ఎమ్. తిలగప్ప

2-00 తమిళమున వాత్తలు

2-10 వయొలిన్యుమంతం

నిలయవిద్యాలయము

2-30 ఎస్. జయలక్ష్మి

3-00 వాతావరణ మూలము

ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోవై)

5-30* టి. వి. గోపాలకృష్ణన్

6-05 ప్రాంతీయ శివయిమలర్

6-15 శాసనములు (తమిళము)

(తిరుప్పినుండి కిలో)

(7నుండి 7-15వరకు పార్టీ వేవ్ పైగూడ)

7-15 తమిళమున వాత్తలు

7-30 ఎస్. పి. రాము, ఎస్. పి. శాతద

8-00 తిరునాళ్లం ఎస్. రామచంద్ర

అయ్యర్ విజయ

8-30 Radio News Reel

(reel from Delhi)

8-40 వాద్య సంగీతం

8-45 వాద్యగళి

9-00 వాతావరణ మూలము

9-30 అఖిలభారత సంగీతం

కాత్మకము

నివారుతిమన సామ్యం

(ధిల్లీనుండి కిలో)

11-00 వాతావరణ మూలము

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

49.30 మీ (6085 కిలోవై)

6-45 మద్రాస్ ఎ వలె

7-00 తెలుగులో వాత్తలు**

7-15 మద్రాస్

సంగీతం

సంగీతం

కాత్మకము

మద్రాస్

నాటిక (తమిళము)

(10-వ అంకం)

వయొలిన్

సంగీతం

రచన, నిర్వహణ:

డా. పి. రామచంద్ర

7-30 మద్రాస్ ఎ వలె

7-45 మద్రాస్ ఎ వలె

8-00 అంగ్లమున వాత్తలు

8-15 ప్రసారము II

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

41.32 మీ (7260 కిలోవై)

1-00* మద్రాస్ ఎ వలె

1-30 అంగ్లమున వాత్తలు

1-40 శీత మంజరి

మద్రాస్ సామ్యం

అర్. బాలనాథన్

తరుణ్ కుమార్

1-50 తెలుగులో వాత్తలు**

2-00 మద్రాస్

రాధ, జయలక్ష్మి

ఎ. శాంత, సురేష్ చక్రవర్తి

2-10 ముక్త్యక్కువియల్

పిల్లల కాత్మకము

3-00 For Children

3-30 ప్రసారము III

ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోవై)

60.98 మీ (4920 కిలోవై)

5-30* పాశ్చాత్య సంగీతము

5-50 సాంస్కృతిక ప్రకటనలు,

వాతావరణ మూలము (అంగ్లము)

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోవై)

ప్రసారము I

6-30* కుభోదయం

6-35 భక్తితంజావి

ప్రయాగ తంగవాసు కీర్తనలు

కాత్మకము

ఎమ్. అన్నపూర్ణ

పాశాం సామ్యం

6-55 ప్రసారము తరంగిణి

7-00 తెలుగులో వాత్తలు

7-15 సంగీతం

7-30 చల్లపల్లి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

వయొలిన్

8-00 అంగ్లమున వాత్తలు

8-15 హిందీలో వాత్తలు

8-30 ప్రసారము II

ప్రసారము II

11-30* రాష్ట్రానామ

11-40 మ్యామిక తాంజావూరు

12-10 లలిత సంగీతం

12-30 శాంతినికా రాత్రి

(హైదరాబాద్ నుండి కిలో)

6-00 అంగ్లమున వాత్తలు

6-05 మద్రాస్ ఎ వలె

6-15 కాత్మకము వివరాలు (తమిళము)

6-20 వెల్లూర్ టి. అర్. వి.

రామయ్య, బాధివేల్

7-00 తెలుగులో వాత్తలు**

7-15 సంగీతము

ఎస్. సి. వసంతకళిం

టి. ఎమ్. సాందకరాజన్

టి. వి. తల్పం

7-30 కుండలకే

నాటిక (తమిళము)

(తిరుప్పినుండి కిలో)

8-30 మద్రాస్ ఎస్. కృష్ణన్

9-00 అంగ్లమున వాత్తలు

9-15 The Development

plans of Madras State

9-25 వాద్య సంగీతం

9-30 పాశ్చాత్య సంగీతం

11-00 ప్రసారము III

మద్రాస్

193.5 మీ (1550 కిలోవై)

వివరాలి (కిలో)

[వివరాలు 56వ పేజీలో]

హైదరాబాద్ నుండి వివరాలు

**తిరుప్పినుండి వాత్తలు

1-00 'ఎనికావాణి' ప్రకటన

ఎలా యీ మద్రాసు

నారాయణరెడ్డి గేయం

సీతార శ్రీమతి సూర్యకాంతం

వరదయము

మద్రాస్

ప్రసారము

మంగళం

1-30 లలిత సంగీతం

1-50 తెలుగులో వాత్తలు

2-00 మద్రాస్

రాధంబి రాధంబి

సంగీతం

తపాలాసంచి

వానగిరి బాధివేల్ నాటిక

మీ యింటిలో పెట్టకొవచ్చు

పుస్తక భాండాగారము

వరదయము

వివరాలు

మన పాట

వెలపు

3-00 వాతావరణ మూలము

ప్రసారము II

ప్రసారము II

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు

6-15 శాసనములు

కాత్మకము

కాంతి నిర్వహణ: ప్రభుత్వము,

ప్రవాహకము, గాధ్యకము

వీడి నాటకం

మార్కెట్ నమోది

ప్రకటనలు, ధరిలు, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వాత్తలు

7-15 శాసనములు

కాత్మకము

విశేషానికి:

గేయంగల గిన్నపాలు

7-30 మన పురావస్తు స్థానములు

గుంటుపల్లి

హరికము

రచన: రాళ్ళబండి సుబ్బారావు

7-40 పల్లెపల్లి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

8-00 చల్లపల్లి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

వయొలిన్

8-30 Radio News Reel

(reel from D. M.)

8-40 విరామ సంగీతము

8-45 ప్రసారము

(హైదరాబాద్ నుండి కిలో)

9-00 అంగ్లమున వాత్తలు

9-15 నాటిక

(హైదరాబాద్ నుండి కిలో)

9-30 అఖిలభారత సంగీతం

కాత్మకము

నివారుతిమన సామ్యం

(ధిల్లీనుండి కిలో)

11-00* వాతావరణ మూలము

ప్రసారము III

శనివారం ఫిబ్రవరి 3
హైదరాబాద్-ఎ
405.4 మీ (740 కిలోమీటర్లు)

సా. ప్రసారము I
6-30* సుప్రభాత
6-35 భక్తిరంజని
(విజయవాడనుండి రిలే)
6-55 శాత్రుక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీత శిక్షణ
7-30 విజయవాడపరి
8-00 అండ్లమున వార్తలు
8-5 హిందీలో వార్తలు
8-30 బృందగానం
8-45 ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము II
11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
11-45 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(ఉర్దూ)
12-30 శాస్త్రీకుల శాత్రుక్రమము
అనుభవాలు, జ్ఞాపకాలు
కె. జగ్గయ్యతో పోటీచయం
వార్తాపాపి
వివేకిత
1-00 పరిచయం
(విజయవాడనుండి రిలే)

1-30 లోక సంగీతం
ఎమ్. వెంకటగోపాలన్
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివరాలు
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివరాలు
2-30 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము III
3-45 బాలాపంచం
విల్లల శాత్రుక్రమము
4-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము IV
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 కన్నడ శ్రోతలకు
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 ప్రచండం (ఉర్దూ)
7-30 విజయవాడ పరి
7-40 ఆధునిక హిందీ కావ్యమేర
ప్రేమకే వివిధ రూపం
ప్రాణిమిత్ర శ్రీ ప్రతిప్రేమ
ప్రచండము (హిందీ)
డా. విష్ణు స్వరూప్
7-50 విరామ సంగీతం
7-55 శ్రోతల ఉత్తరాలకు జవాబులు
(ఉర్దూ)

8-00 The New conclusion-
ness; Community
Development
talk

8-10 విరామ సంగీతం †
8-15 వాద్య సంగీతం †
8-30 Radio News Reel
8-40 విరామ సంగీతం
8-45 ప్రస్తుత విషయాలు
వార్తాసమీక్ష ప్రసంగం
9-00 అండ్లమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 అఖిలభారత సంగీత
శాత్రుక్రమము
నివారుతియ పార్కాయిక్
(ధిల్లీనుండి రిలే)
11-00 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

హైదరాబాద్-బి

సా. ప్రసారము I
60-12 మీ (4990 కిలోమీటర్లు)
6-30* హైదరాబాద్ ఎ పరి
7-45 ప్రసాత సమాప్తి
ప్రసారము I (తరువాయి)
49 02 మీ (6120 కిలోమీటర్లు)
8-00 హైదరాబాద్ ఎ పరి
8-45 ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము II
42 02 మీ (7140 కిలోమీటర్లు)
11-40 హైదరాబాద్ ఎ పరి
12-10 ఎ. ఆర్. వెంకటరామన్
12-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
2-00 ఎ. ఆర్. వెంకటరామన్
2-30 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
60-12 మీ (4990 కిలోమీటర్లు)

3-45 హైదరాబాద్ ఎ పరి
4-15 ప్రసార సమాప్తి

సా. ప్రసారము IV
6-00* హైదరాబాద్ ఎ పరి
6-15 శామన్లు శాత్రుక్రమము

శాంతి పర్వము; ప్రభుత్వము,
ప్రజా హక్కులు, వాద్యతలు
వీడినాటకం
నూర్కెట్ నమీష్
ప్రకటనలు, భరణ, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 శామన్లు శాత్రుక్రమము
7-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
7-40 ప్రాదేశిక సుగమ సంగీత
8-00 హైదరాబాద్ ఎ పరి
9-15 తక్త సంబంధము వాద్య
9-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
11-00 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

బెంగుళూర్

491.8 మీ (610 కిలోమీటర్లు)

సా. ప్రసారము I

7-00* సుప్రభాత
శాత్రుక్రమ వివరణ, మేకగాన
7-15 ఆర్. అమృతవల్లి
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 అండ్లమున వార్తలు
8-15 ఆర్. ఇందిరమ్మ, ఆర్. లిల,
కన్నడపాటలు
8-30* ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము II

12-00* టి. ఎన్. రామచంద్రరావు,
వయ్యలిన
12-30 బాలజగత్
1-10 కన్నడమున వార్తలు
1-20 బి.వి. బాలిగ; కన్నడగీతాలు
1-30 అండ్లమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 బి.వి. బాలిగ; కన్నడగీతాలు
2-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

తెర్రంచెట్టి

319.1 మీ (940 కిలోమీటర్లు)

సా. ప్రసారము I

6-45* మంగళగానం
6-50 భక్తి గీతాలు
7-00 వాద్య సంగీతం
7-10 శాత్రుక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 వి. నుందరేశన్, పయ్యలిన
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అండ్లము),
8-00 అండ్లమున వార్తలు
8-15 ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము II

1-00* భక్తి పాటలు
1-20 విల్లలకు (తమిళము)
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 గాత్రసంగీతం †
2-00 తమిళమున వార్తలు

సా. ప్రసారము III

6-00 అండ్లమున వార్తలు
6-05 స్థానిక ప్రకటనలు
6-10 బి. వి. బాలిగ; కన్నడగీతాలు
6-20 సుగమ సంగీత †
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 శామన్లు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 రాజం శేషాద్రి
వద్యంపందమునహ
8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)
8-40 వాద్య సంగీత †
8-45 గానసుధా
9-00 అండ్లమున వార్తలు
9-15 మహాకావ్య సందేశ,
రుద్రభట్టన్ ఆకన్నాదపురాణం
ప్రచండము (కన్నడము)
ఎస్. ఆర్. మోహన్
9-25 జలతరంగ
9-30 అఖిలభారత సంగీత
శాత్రుక్రమము
నవారుతియ పార్కాయిక్
(ధిల్లీనుండి రిలే)
11-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

2-10 వి. నుందరేశన్, పయ్యలిన
2-45 వాతావరణ సూచన,
ప్రసాత సమాప్తి

సా. ప్రసారము III

4-45* 'వివిధ శాత్రుక్రమము'
5-45 సంగీతపాఠం
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 శామన్లు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 కుండలకెరి
వాద్య (తమిళము)
రచన : ఎస్. రామపన్
8-30 ధిల్లీనుండి రిలే
8-40 సంగీతమాలా †
9-00 అండ్లమున వార్తలు
9-15 మద్రాస్ పరి
9-30 అఖిలభారత సంగీత
శాత్రుక్రమము
నవారుతియ పార్కాయిక్
(ధిల్లీనుండి రిలే)
11-00 ప్రసాత సమాప్తి

అధినారం పిప్రవరి 4

కక 1883 మామ 15

మద్రాస్-ఎ

ఉ॥ ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోవాట్)

6-45 మ. గళగణం

6-50 తుదిపాదగళ

7-00 వాద్యగోష్ఠి

7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ,

వాతావరణసూచన(తమిళము)

7-15 తమిళంలో వార్తలు

7-30* పునరుద్ధరణ క్లిప్లు:

ఎస్. శ్రీనివాసరావు

8-00 మధురగీతం †

ఎస్. జానకి

ఎ. వి. కోమలి

సురేనిశ్రీవల్లి, బృందం

8-15 జి. వైద్యసా

జి. వైద్యసా : పయిలిన

సి. ఎస్. రామస్వామి:

మృదంగం

9-15 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోవాట్)

12-30 శిక్షనమాల†

1-00 హిందూస్థాని సంగీతం†

కమలే పి. నాయక్

1-30 గానమంజరి †

తంశరత్నం

వెలుగునీడలు

నయా అద్వి

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 గీతమంజరి†

కె. బి. సుందరాంబాళి

2-00 తమిళమున వార్తలు

2-10 వాద్య సంగీతం

2-30 పి. త. శనాయక్†

3-00 కొసా

నాటిక (తమిళము)

మార్కట : ప్రేమేంద్ర మైత్ర

కమిశనరూపం :

హెచ్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం

4-00 వాతావరణ సూచన,

ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోవాట్)

5-30* పి. లిల్ల†

6-05 ప్రాంతీయ శియిడిగ్

7-15 గ్రామస్థులకు (తమిళము)

(తిరుప్పినుండి రిలే)

7 నుండి 7-15 వరకు పాక్ వేన్ ప్రెకార)

7-15 తమిళమున వార్తలు

7-30* రేపకాల్ల వారాయణ

అయ్యంగార్, విలు†

8-00 కవియార్ రేపమ్మ

8-30 పి. సెతురామయ్య పయిలిన

9-00 జి. కె. సోమదరావు†

9-30 జానపద గేయాలు

9-50 మధుర గీతం†

10-00 సంగీతామృతం †

ఎస్. వి. పార్థసారథి

10-30 వాతావరణ సూచన

ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-2

ఉ॥ ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోవాట్)

49-30 మీ (6085 కిలోవాట్)

6-45 మద్రాస్ ఎ పల్లె

7-00 తెలుగులో వార్తలు**

7-15 సంగీతమంజరి †

7-30 మద్రాస్ ఎ పల్లె

8-00 అంగ్లమున వార్తలు

8-15 మద్రాస్ ఎ పల్లె

9-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోవాట్)

41.32 మీ (7260 కిలోవాట్)

10-45 అటవికపు

విల్లల కార్యక్రమం:

విద్యహా: కె. సుందరమ్మ

మండవ్యుడు నాటిక

ప్రకృతి కార్యక్రమము క్విట్

పా: వేర్కుకో

సోదామా

11-30 కళారంగం

మలయాళ కదంబకార్యక్రమము

12-00 హూమల్

కన్నడకదంబ కార్యక్రమము

12-30 నూర్యకాంతి

(తిరుప్పినుండి రిలే)

1-00 వాద్యగోష్ఠి

1-30 అంగ్లమున వార్తలు

1-40 తేవారం

1-50 తెలుగులో వార్తలు**

2-00 మధుర గీతం†

ఎమ్. ఎస్. పద్మ

ఎమ్. ఎస్. రామారావు

తపిదాటేగం. బృందం

2-10 పాపామలర్

విల్లల (తమిళము)

3-00 రాగం, జానం, పల్లవి

ద్వారం వెంకటస్వామిసాయుడు:

వయిలి†

ద్వారం మంగళాయారు:

వయిలి†

విజయవాడ

ఉ॥ ప్రసారము I

357.1 మీ (840 కిలోవాట్)

6-30* కుభోదయం

6-35 భక్తికంఠని:

రమురంగయ్య, శ్రీమతి

పి. వి. ఆర్. తేయనం

ఎ.కె.జి. శ్రీనివాసన్

6-55 ప్రసార తరంగిణి

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 సంగీత శిక్షణ

7-30 అమరవాణి

సంగృహిత కార్యక్రమము

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

7-45 త్యాగరాజ

కృతినమామూయం:

జి.టి. వెంకటేశ్వర్లు

8-15 ఎమ్. బాలమురళి కృష్ణ†

4-00 ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోవాట్)

60-98 మీ (4920 కిలోవాట్)

5-30 పాశ్చాత్య సంగీతం †

5-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లము)

6-00 అంగ్లములో వార్తలు

6-05 మద్రాస్ ఎ పల్లె

6-15 కార్యక్రమవివరణ(తమిళము)

6-20 కదంబం†

7-00 తెలుగులో వార్తలు**

7-15 వాద్యగోష్ఠి

7-30 మద్రాస్ ఎ పల్లె

8-30 మద్రాస్ ఎ పల్లె

9-00 అంగ్లములో వార్తలు

9-15 U. N. Speaks

9-30 Matters of Moment

(relay from Delhi)

9-45 పాశ్చాత్య సంగీతం †**

10-30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ [1550 కిలోవాట్]

వివిధభారతి [రిలే]

[నివారణ 56.వ పేజీలో]

* పాక్ వేన్ గూడ వివరము

** పిడియం వేన్ ప్రై మాత్రం

8-00 అంగ్లమున వార్తలు

8-15 హిందీలో వార్తలు

8-30 పాలివెల్లి

విల్లల కార్యక్రమము

పావలూర దాడి

కోబాచి పాతి

అయిదువేళ్ల అరచేయి

చిలుకలుగులు

ఇకవాలు

9-00 ప్రసార సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

12-30* విజయూరి లక్ష్మి

1-00 అలి అప్పరి ఖాన్: నరోత్†

1-30 అలిత సంగీతం :

ఎమ్. వి. తమిళమూర్తి

1-50 తెలుగులో వార్తలు

2-00 వాతావరణ సూచన,

ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

3-00 ద్వోపది నాటిక

రచన ఉటుకూరు సత్యనారాయణ రావు

4-00 వాతావరణ సూచన,

ప్రసార సమాప్తి

సా॥ ప్రసారము IV

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము

హరికథ

ప్రకటనలు, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వార్తలు

7-15 గ్రామస్థుల కార్యక్రమము

సోదాపు వుద్యమము

రచన, ఆర్. సి. వి. రెడ్డి

7-30 కల్పలత—

శ్రోతులకోరిన పాటలు†

8-00 సాక్షాత్ పి. జి. సుబ్రహ్మణ్యం

అండవేలి ఎస్. అలగిరిస్వామి:

వయిలిన్

ఉమయాబ్బురంకె. శివరామన్:

మృదంగం

అన్నవతపు గోపాలం: సుటం

9-00 అంగ్లమున వార్తలు

9-15 అలిత సంగీతం :

ఎమ్. వి. తమిళమూర్తి

9-30 Matters of Moment

(relay from Delhi)

9-45 వింజిముడి లక్ష్మి

10-30* వాతావరణ సూచన,

ప్రసార సమాప్తి

అదివారం ఫిబ్రవరి 4

హైదరాబాద్-ఎ

405.4 మీ (740 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I

- 6-30* సుప్రభాత
- 6-35 భక్తితంజని (విజయవాడనుండి రిలే)
- 6-55 కాత్యక్రమ వివరణ
- 7-00 తెలుగులో వాత్సల
- 7-15 సంశ్లేషణ
- 7-30 'అమృతవాణి' సంస్కృత కార్యక్రమము
- అ. ద్రుప్తభూషణం ఆస్థానము
- సంస్కృత సాహిత్యం: పద్మనాభకరాజ్యే
- ప్రసంగం (సంస్కృతం) డా॥ జి. వి. సీతాపతి

- 7-45 గోవిందరావు దంతాలే ఎస్. నరహరి: తల్లి
- 8-00 అంశమున వాత్సల
- 8-15 హిందీలో వాత్సల
- 8-30 ఇండియన్ మార్బుట్యూస్
- 8-35 సుబ్బం నంశిత
- 8-45 పిల్లలకు పాటలు
- 9-00 'బిచ్చింకెలియే'
- 9-30 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

- 12-30* చిత్రజ్ఞానం
- 1-00 తంజనల్లి ప్రిం కాత్యక్రమము
- 1-50 తెలుగులో వాత్సల
- 2-00 ప్రాంతీక సుగమ సంశ్లేషణ
- 2-10 ఉర్దూలో వాత్సల
- 2-20 బాల వివేచనం

- నిల్లం కాత్యక్రమము
- పిల్లలకు పాటలు
- పిక్టర్ కోర్టెజులు
- రూపకము
- పొట్టిబాప పురాణ కాలక్షేపం: నిద్రాపురాణం
- పాటనేర్చుకో ఇవీ, అవీ
- 3-00 విజయవాడపల్లె
- 4-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్సల
- 6-15 'నక్షత్రవాణి' హిమాలయ వియోగిని
- సంగీత రూపకం
- రచన! దుర్గానంద్
- లలిత సంగీత

7-00 తెలుగులో వాత్సల

- 7-15 కన్నడ శ్రోతలకు
- 7-30 సమీక్ష
- సంగీత రూపకము (హిందీ)
- మూలం: తవీంద్రకాద్ బాగుర్
- నమస్కరణ: ఉపాధ్యక్షులవారు
- 8-00 చిత్రసీమ
- 8-30 గోవిందరావు దంతాలే ఎస్. నరహరి: తల్లి
- 9-00 అంశమున వాత్సల
- 9-15 ఉర్దూలో వాత్సల
- 9-30 Matters of Moment
- 9-45 గోవిందరావు దంతాలే ఎస్. నరహరి: తల్లి
- 10-00 వాద్యబృందం
- 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

హైదరాబాద్-2

ప్రసారము

- 60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
- 6-30* హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 7-45 ప్రసాత సమాప్తి
- ప్రసారము I (తరువాతి)
- 49.02 మీ (6120 కిలోమీటర్ల)
- 8-00 హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 8-30 పి. సోమేశ్వరరావు: వీణ
- పి. సుబ్బారావు: మృదంగం
- 9-30* ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

- 42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్ల)
- 12-30 హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 2-10 కాస్ట్రో సంశ్లేషణ
- 2-20 హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 4-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III

- 60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్ల)
- 6-00* హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 6-15 గ్రామస్థుల కాత్యక్రమము హరికథ
- 7-00 తెలుగులో వాత్సల
- 7-15 గ్రామస్థుల కాత్యక్రమము
- పొడుపు పుద్యమము రూపకం
- రచన: ఆర్. సి. వి. రెడ్డి
- 7-30 పి. సోమేశ్వరరావు: వీణ
- 8-00 హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 9-15 రాశిలక్షణం
- 9-30 హైదరాబాద్ ఎ పల్లె
- 10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

బెంగళూరు

191.8 మీ (610 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I

- 7-00* సుప్రభాత
- కాత్యక్రమ వివరణ, ప్రోక్రమా
- 7-15 ఎమ్. శ్రీనివాసమూర్తి: దేవతవామనము
- 7-45 కన్నడమున వాత్సల
- 8-00 అంశమున వాత్సల
- 8-15 రాబోయే కాత్యక్రమముల వివరణ
- 8-25 వాద్య సంశ్లేషణ
- 8-30 ఎమ్.వి. వరాహస్వామి: గోటువాద్యం
- ఎమ్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యం: మయాలిన
- కె. ఎస్. బోపాలరావు: మృదంగం
- 9-30 బాలజనక
- 10-00* ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

- 11-30* కార్మికుల కాత్యక్రమము
- 12-00 రాధ, జయలక్ష్మి
- 12-30 మిత్రమాధుర్యం
- 1-10 కన్నడమున వాత్సల
- 1-20 హెచ్. ఆర్. బిలాపతి: కన్నడగీతాలు
- 1-30 అంశమున వాత్సల
- 1-40 హిందీలో వాత్సల
- 1-50 గానవైవిధ్యం
- 2-00 పనికావిహర
- 2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

తిరుచ్చి

319.1 మీ (940 కిలోమీటర్ల)

ప్రసారము I

- 6-45* మంశళగానం
- 6-50 భక్తి గీతాలు
- 7-00 వాద్య సంశ్లేషణ
- 7-10 కాత్యక్రమ వివరణ
- 7-15 తమిళమున వాత్సల
- 7-30 ఇక్రేకోవై: పి. ఆర్. ఎస్. మణి: వేణువు
- 7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంశము)
- 8-00 అంశమున వాత్సల
- 8-15 మద్రాస్ పల్లె
- 9-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

- 12-00* మీరు కోరిన పాటలు
- 12-30 'నూత్యకాంతి' కదంబ కాత్యక్రమం
- 1-00 మణిమంత్రి (పిల్లలకు)
- 1-40 హిందీలో వాత్సల
- 1-50 గాత్ర సంశ్లేషణ

ప్రసారము III

- 6-00 అంశమున వాత్సల
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్సల
- 6-10 గానవిజ్ఞానం
- 6-20 గీతగుచ్ఛం
- 6-35 ప్రదేశ సమాచార
- 6-45 గ్రామస్థులకు
- 7-45 కన్నడమున వాత్సల
- 8-00 మీ ఉత్తరాలకు జవాబులు
- 8-10 సవనము ఈ మానవులకు
- ఎమ్. ఎస్. తత్వ
- 8-10 టి. రుక్మిణి
- టి. ఎస్. కాకాచార్: వయ్యలి
- కె. ఎస్. గోపాలరావు: మృదంగం
- 9-00 అంశమున వాత్సల
- 9-15 జానపద సంశ్లేషణ విచిత్రశృంగార ప్రసంగము (కన్నడము)
- టి. ఆర్. పాండేశ్వర్
- 9-30 Matters of Moment (relay from Delhi)
- 9-45 బిందబాల్-నేను
- (అంతర్జాతీయవిద్యాలయాల రేడియో నాటిక పోటీలలో ప్రథమ బహుమతి నందిన నాటిక)
- కవన హెచ్. ఆర్. సుందరరాజ్
- నిమగ్నం
- మైసూరు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థులు
- 10-15 చిత్రార సుబ్రహ్మణ్యం పిల్ల
- టి. గురురాజప్ప: వయ్యలి
- ఎమ్. ఎస్. రామయ్య: మృదంగం
- ఎస్. ఎల్. సీతారామశాస్త్రి: మటం
- 10-45* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III

- 2-00 తమిళమున వాత్సల
- 2-10 పెణ్ణులగం (పీలకు)
- 2-30 మల్లెత్తి
- 3-00 మద్రాస్ పల్లె
- 4-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి
- 4-15* వివిధ వాతావరణ
- 5-45 సంశ్లేషణ పాతం
- 6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్సల
- 6-15 గ్రామస్థులకు
- 7-15 తమిళమున వాత్సల
- 7-30 కమలా కైలాసనాథన్
- 8-30 ఇక్రేకోవై: పి. ఆర్. ఎస్. మణి: వేణువు
- 9-00 అంశమున వాత్సల
- 9-15 వాద్య సంశ్లేషణ
- 9-30 ఢిల్లీనుండి రిలే
- 9-45 అకాశవాణి రికార్డులు
- 10-00 ప్రసాత సమాప్తి

సోమవారం ఏప్రిల్ 5
 ౧౯౪౮ 1883 మార్చి 16

మొదటి సారి

ప్రసారము I
 416 7 మీ (720 కిలోనై)
 6-45 ముంబై గానం
 6-50 తుది పాఠశాల
 7-00 వాద్య సంగీతం
 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ,
 వాతావరణ సూచన (కమిషను)
 7-15 తమిళమున వాత్రలు
 7-30* చిత్రార్థి సుబ్బలక్ష్మి
 8-00 మధుర గీతం +
 పి. లీల
 కిర్లాణి ఎస్. శోవిందరాజన్
 8-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
 416 7 మీ (720 కిలోనై)
 12-30* మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
 (కమిషను)
 1-00 మాదర్ నిగ్గు
 ప్రియ (కమిషను)
 1-30 శానమంజరి +
 శ్రీవల్లి
 కృష్ణలీలలు
 నాథంగి
 1-40 హిందీలో వాత్రలు
 1-50 శీతమంజరి +
 నీతామణి శ్రీనివాసన్
 2-00 తమిళమున వాత్రలు
 2-10 For High Schools
 2-40 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
 416 7 మీ (720 కిలోనై)
 5-30* డి. కిట్టప్ప, గోటువాడ్యం
 6-05 ప్రాంతీయ కేంద్రీకీకరణ
 6-15 శామస్థులకు (కమిషను)
 (తిరుప్పావళి రిలే)
 (7 నుండి 7-15 వరకు పార్ట్ వేన్ పైగూడ)
 7-15 తమిళమున వాత్రలు
 7-30* For the Universal
 Passage of India
 (Prize winning play
 in the Inter-University
 Radio play Competition
 entered by the Indian
 Institute of Technology
 Kharagpur)
 8-00 నేడునూతి కృష్ణమూర్తి +
 8-30 డి. విసుల
 9-00 కదంబం +

9-15 ప్రసంగము (హిందీ)
 (తిరుప్పావళి రిలే)
 9-30 బూదిలూర్ కృష్ణమూర్తికాన్
 గోటువాడ్యం.
 డి. కి. లక్ష్మి: పి.
 ముత్యాల నాయుడు
 మృదంగం
 10-30 వాతావరణ సూచన,
 ప్రసాత సమాప్తి

మొదటి సారి - II
 ప్రసారము I
 211 3 మీ (1420 కిలోనై)
 49-30 మీ (6085 కిలోనై)
 6-45 మద్రాస్ ఎ వలె
 7-00 తెలుగులో వాత్రలు**
 7-15 వాద్యబోధి
 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
 8-00 అంగ్లమున వాత్రలు
 8-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
 211 3 మీ (1420 కిలోనై)
 41-32 మీ (7260 కిలోనై)
 12-00* కార్మికుల కార్యక్రమము
 (కమిషను)
 12-30 మద్రాస్ ఎ వలె
 1-00 కదంబం +
 1-30 అంగ్లమున వాత్రలు
 1-40 శీతమంజరి +
 మదురై ఎస్. సోమసుందరం
 పి. లీల
 1-50 తెలుగులో వాత్రలు**
 2-00 మధుర గీతం +
 శూరిమంగళం సిస్టర్స్
 మల్లిక్
 సులోచనా చవిన్
 2-10 మద్రాస్ ఎ వలె
 2-40 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
 211 3 మీ (1420 కిలోనై)
 60 98 మీ (4920 కిలోనై)
 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం +
 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు,
 వాణిజ్యవాత్రలు (అంగ్లము)
 6-00 అంగ్లమున వాత్రలు
 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె
 6-15 కార్యక్రమ వివరణ
 (కమిషను)
 6-20 ఒరుపిడి అరిన్
 కళావిక (కమిషను)
 రచన: వానవన్
 6-35 ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మి

విజయవాడ
 357-1 మీ (840 కిలోనై)
 ప్రసారము I
 6-30* తులనాదయం
 6-35 భక్తిరంజని
 (వై. సుబ్బారావు నుండి రిలే)
 6-55 ప్రసాత తరంగిణి
 7-00 తెలుగులో వాత్రలు
 7-15 సంగీత శిక్షణ
 7-30 హైదరాబాద్ పరి
 8-00 అంగ్లమున వాత్రలు
 8-15 హిందీలో వాత్రలు
 8-30 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II
 7-00 తెలుగులో వాత్రలు**
 7-15 సంగీతమాత +
 7-30 కాళవాద్యకచేరి +
 పాట్లాచే మణి ఆయ్యర్,
 మృదంగం
 7-50 నమదు తపాలే పెట్టి
 శ్రోతల ఉత్తరాలకు జవాబు
 (కమిషను)
 8-00 శ్రోతలుకోసిన పాటలు +
 8-30 మద్రాస్ ఎ వలె
 9-00 అంగ్లమున వాత్రలు
 9-15 అపరిమిత మొక్కులు** నాటిక
 రచన: జలచూత్రం రుక్మిణీనాధరావు
 నిర్వహణ: మల్లిక్
 పార్థసారథి:
 డి. కాశీనాథ్
 కె. శేషగిరరావు
 టి. బాలశంకరాధరరావు
 భానుమతి

9-30 రేడియో నాటక శీతాని
 9-45 తనమయి
 (విజయవాడ నుండి రిలే)
 10-00 భక్తిరంజని
 (విజయవాడ నుండి రిలే)
 10-30 ప్రసాత సమాప్తి

మద్రాస్-సి
 193-5 మీ (1550 కిలోనై)
 వివిధభాషల (రిలే)
 [వివరాలు 56వ పుటలో]
 పార్ట్ వేన్ పైగూడ విసవచ్చును
 ** మిడియం వేన్ పై మాత్రం

ప్రసారము III
 11-30* రాష్ట్రగానము +
 11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
 12-10 లలిత సంగీతం
 12-30 కార్మికుల కార్యక్రమము
 గత వదివంవకర్పాలలో మన
 రాష్ట్రాభివృద్ధి, విద్యుచ్ఛక్తి
 ప్రసంగం
 నిర్మ సంగీతం +
 కామి విశేషాలు
 1-00 టి. ఆర్. మహాలింగం
 వేణువు +
 1-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు
 (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
 1-50 తెలుగులో వాత్రలు
 2-00 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III
 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
 6-05 ప్రాంతీయ వాత్రలు
 6-15 శామస్థుల కార్యక్రమము
 పిల్లగీతం +
 గ్రామశిక్షణ సంఘాద
 వికాస పీఠికలు
 దొంగలన్నార జాగ్రత్త
 రూపకం
 రచన టి. గోపిచంద్
 7-00 తెలుగులో వాత్రలు
 7-15 శామస్థుల కార్యక్రమము
 విశేషా లేఖన
 చేయగల విన్నపాలు
 7-30 రామవళపు సుబ్బారావు: విజ
 కె హనుమంతరావు:
 మృదంగం
 9-00 అంగ్లమున వాత్రలు
 9-15 The 1961 Census
 A survey
 talk by
 K. Kesava Rao
 9-25 విరామ సంగీతము
 9-30 అంద్రదేశపు జానపద
 గేయాలు
 9-45 రచనమయి
 సాహిత్య కార్యక్రమం
 నమకాలిన అంద్ర సాహిత్యముపై
 సాంకేతిక శాస్త్ర విజ్ఞాన ప్రభావం
 ప్రసంగం
 కొండముది శ్రీరామచంద్రమూర్తి
 10-00 భక్తిరంజని: తరంగాలు
 ఎస్. శోపాలత్నం
 10-30* వాతావరణ సూచన,
 ప్రసాత సమాప్తి

సోమవారం ఫిబ్రవరి 5

హైదరాబాద్-ఎ

ప్రసారము I

405.4 మీ (740 కిలోసె)

6-30* నుప్రభాత్

6-35 భక్తితంత్రం

అన్నమాచార్య సంకీర్తనలు

6-55 కావ్యక్రమ వివరణ

7-00 తెలుగులో వాక్యాలు

7-15 సంగీత శిక్షణ

7-30 వి. వి. శ్రీనివాసరావు ఐదవ భాగం

8-00 అంగ్లములో వాక్యాలు

8-15 హిందీలో వాక్యాలు

8-30 హిందూసాహిత్య సంగీత శిక్షణ

8-45* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

1-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు (విజయవాడనుండి రిలే)

2-10 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు (ఉద్ధా)

2-30 కావ్యక్రమ వివరణ (విజయవాడనుండి రిలే)

1-00 పి. సావిత్రిదేవి

1-30 For Universities

The New in Literature talk by Dr. S.K. Kumar

1-50 తెలుగులో వాక్యాలు

2-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె

2-10 ఉర్దూలో వాక్యాలు

2-20 హైదరాబాద్ వి వలె

2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 కథలు కావ్యక్రమం (హిందీ)

7-00 తెలుగులో వాక్యాలు

7-15 భజనలు

7-30 కర్ణాటక సంగీత కచేరీ (విజయవాడనుండి రిలే)

9-00 అంగ్లమున వార్తలు

9-15 ఉర్దూలో వాక్యాలు

9-30 వి. వి. శ్రీనివాసరావు ఐదవ భాగం

9-45 రవీంద్ర

(విజయవాడనుండి రిలే)

10-00 విజయవాడవార్త

10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-ఎ

ప్రసారము I

60.12 మీ (4990 కిలోసె)

6-30* హైదరాబాద్ ఎ వలె

7-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II [తరువాతి]

49.02 మీ (6120 కిలోసె)

8-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె

8-45 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

42.02 మీ (7140 కిలోసె)

11-40 హైదరాబాద్ ఎ వలె

12-10 ఎన్. ఎస్. శ్రీనివాసరావు : వేణువు

12-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె

2-00 వి. వి. శ్రీనివాసరావు : వేణువు

2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

60.12 మీ (4990 కిలోసె)

6-00* హైదరాబాద్ ఎ వలె

6-15 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

గ్రామకచేరీ సంతానం

విశాస వీధికలు

దొంగలన్నాడు శాస్త్రం

కవనం : బి. సి. వేదవంత్

ప్రకటనలు, ధరలు. వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వాక్యాలు

7-15 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

చేయంగల విన్నపాలు

7-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె

9-15 లలిత సంగీతం

9-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె

10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

బెంగళూర్

491.8 మీ (610 కిలోసె)

ప్రసారము I

7-00* నుప్రభాత్

7-15 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

7-45 కన్నడములో వార్తలు

8-00 అంగ్లమున వార్తలు

8-15 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

8-30* ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

12-00* శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

12-30 ఎమ్. ఎస్. నటరాజన్

1-00 బరహాట్ రాజగురు : వచనగాన

1-10 కన్నడమున వార్తలు

1-20 మోహన్ కుమార్ :

కన్నడశిక్షణ

1-30 అంగ్లమున వార్తలు

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 తత్వకుమార్ చౌదరి :

తత్వం సంగీతం

2-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము III

3-00* ఉన్నత పాఠశాలలకు

3-30* ప్రసార సమాప్తి

తిరుచ్చి

319.1 మీ (940 కిలోసె)

ప్రసారము

6-45* మంగళగళనం

6-50 భక్తిశిక్షణ

7-00 వాద్య సంగీతం

7-10 కావ్యక్రమ వివరణ

7-15 తమిళంలో వార్తలు

7-30 ఇక్కోవై కార్తెక్కుడి జి. జి. బాలచంద్రన్

7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లం)

8-00 అంగ్లమున వార్తలు

8-15 ప్రసార సమాప్తి

ప్రసారము II

12-00* శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

(మద్రాస్నుండి రిలే)

12-30 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు

1-00 అక్షరాలపాఠ పాటలు

1-30 వాద్య సంగీతం

1-40 హిందీలో వార్తలు

1-50 శాస్త్ర సంగీతం

2-00 తమిళములో వార్తలు

2-10 For High Schools

2-40 విరాట సంగీతం

సా. ప్ర. ము IV

6-00 అంగ్లమున వార్తలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-10 ఉర్దూ సాహిత్యం

6-20 తరితర రిలే చౌదరి : హిందీభాష

6-35 ప్రదేశసమాచార

6-45 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

7-45 కన్నడమున వార్తలు

8-00 మీరు చెప్పిన పాటలు

8-00 ప్రాచీన కవిత్వం

గూఢకం (కన్నడం)

కుమారవ్యాసకవచం

కర్ణాటకమునుండి

8-45 టి. ఎన్. రాజకృష్ణం : వాదస్వరం

9-00 అంగ్లమున వార్తలు

9-15 The Problems of age: (1) Aging as a biological process talk by Dr. C.R.R. Pillai

9-25 సవనము : శుభానందపాట, ఎమ్. ఎస్. తత్వ

9-30 శీతావళి

10-00 అర్. ఎస్. కేశవమూర్తి : పిల్ల

10-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

2-45 వాతావరణ సూచన, ప్రసార సమాప్తి

సా. ప్ర. ము III

4-45* వివిధ భారతి

5-45 సంగీతపాఠం

6-00 స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు

6-15 శామస్థుల కావ్యక్రమము పిల్లల కోసం

7-15 తమిళములో వార్తలు

7-30 'ఈ మాసపు పాట'

7-35 స్టేజి

7-40 For the Universities U and non U; talk by Rev. Fr. J. Hession

7-50 సోమా

నాటిక (తమిళం)

మూలం : సత్యకామవిద్యాలంకార

తమిళము : పి. ఎస్. శృంగారాచారి

9-00 అంగ్లములో వార్తలు

9-15 మూడవ భాగం కావ్యక్రమం : ఉద్ధాన సందేశ ప్రవచనం (హిందీ) జగదేవ కుమార్

9-30 సంగీత సుంజుతి

10-00 ప్రసార సమాప్తి

మంగళవారం విజయవరం 6

48 1883 మార్చి 17

మద్రాస్

ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోమీటర్లు)

- 6-45 మంగళవారం
- 6-50 మద్రాస్ నగరం
- 7-00 వాద్య సంగీతం
- 7-10 వేటి కాత్యక్రమ పరిమళం
- వాతావరణ సూత్రం (తమిళము)
- 7-15 తమిళమున వాద్యం
- 7-30* వి. ఎల్. వేదగిరి

వయలలిన్

- 8-00 మధుతనీతం +
- ఎస్. సి. కృష్ణన్
- ఎమ్. ఎల్. పనంతకుమార్
- ఆర్. బాలనకన్యతిదేవి
- కవికా బెనర్జీ
- 8-15 ప్రసాత నమూనా

మొ II ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోమీటర్లు)

- 12-30* మాద్యమిక పాఠశాలలు (తమిళము)
- 1-00 కదంబం +
- దైవవికాస కామికనీస
- (తంకవేలు, బృందం)
- 1-15 వాద్యసృష్టి
- 1-30 శాసనముల +
- కాయ ఉల్లం
- మహిషాసుర మర్ధిని
- కాలిటోపి లాల్ రుమల్
- 1-40 హిందీలో వాద్యం
- 1-50 గీతముల +
- ఎస్. ఎల్. శాసనరసస్థి
- ఎస్. ఎల్. శాసనరసస్థి
- 2-00 తమిళమున వాద్యం
- 2-10 ఉన్నత పాఠశాలలకు (తమిళము)
- 2-40 వాతావరణ సూత్రం, ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోమీటర్లు)

- 6-30* కివలూర్ ముఖ్యమంత్రి ఆయర్
- 6-05 ప్రాంతీయ తెలుగుదేశం
- 6-15 శామన్లులకు (తమిళము)
- (కొనుండి 7.15 వరకు పాక్ వేవ్ నైగూడ)
- 7-15 తమిళమున వాద్యం
- 7-30* చిత్రానందం +

7-45 తిరుచ్చివర

9-00 నందీతమాల +

మధురై మణి ఆయ్యర్
శాత్రా అనంతరామన్
కోణ సత్యవతి

9-15 హిందీ కాత్యక్రమము

(తెలుగు)

ఉదయ కుమారి

తమిళ కథానిక
రచన: మి.పా. సోమమూలం
అనువాదం: కె. తులసి

9-30 తిరుచ్చివర

9-50 నందీత సంచిక

మాగజైన్ కాత్యక్రమము
సమర్పణ: ఎస్. శ్రీనివాసరావు
సాహిత్య సూత్రం, ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్లు)

49.30 మీ (6085 కిలోమీటర్లు)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ పరి
- 7-00 తెలుగులో వాద్యం**
- 7-15 నందీతముల +
- 7-30 మద్రాస్ ఎ పరి
- 8-00 అంగ్లమున వాద్యం
- 8-15 ప్రసాత నమూనా

మొ II ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్లు)

41.32 మీ (7260 కిలోమీటర్లు)

- 12-00* కాత్తికుల కాత్యక్రమము (తమిళము)
- 12-30 మద్రాస్ ఎ పరి
- 1-00 మద్రాస్ ఎ పరి
- 1-30 అంగ్లమున వాద్యం
- 1-40 గీతముల +
- ఎస్. అలమేలు
- ఎస్. పుష్ప
- కుమారి హెచ్. ఎస్. అనసూయ
- 1-50 తెలుగులో వాద్యం**
- 2-00 మధుతనీతం +
- ఎస్. రాజం
- మనంప
- శాంతిపారానంద్
- 2-10 మద్రాస్ ఎ పరి
- 2-40 ప్రసాత నమూనా

మొ III ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోమీటర్లు)

60.98 మీ (4920 కిలోమీటర్లు)

5-30* పాశ్చాత్య సంగీతం

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోమీటర్లు)

ప్రసారము I

6-30* కుబోదయం

6-35 విక్రీతంజని:

బొమ్మరాజు సీతారామరాజు
కృతులు

కోణ సత్యవతి

నాళం జనజాగుర్ర

గోపాలరత్నం

6-55 ప్రసాత విశేషాలు

7-00 తెలుగులో వాద్యం

7-15 నందీత శిక్షణ

7-30 ఎమ్. నూత్యనారాయణ
మూర్తి: క్లారిన్

8-00 అంగ్లమున వాద్యం

8-15 హిందీలో వాద్యం

8-30 ప్రసాత నమూనా

5-50 స్థానిక ప్రకటనలు,
వాణిజ్య వాద్యం (అంగ్లము)

6-00 అంగ్లమున వాద్యం

6-05 మద్రాస్ ఎ పరి

6-15 కాత్యక్రమవివరణ (తమిళము)

6-20 మణి కృష్ణస్వామి +

7-00 తెలుగులో వాద్యం**

7-15 గోటువాద్యం:

నిలయవిద్యంనుడు

7-30 ప్రసంగము [తమిళము]

(తిరుచ్చినుండి రిలే)

7-45 మద్రాస్ ఎ పరి

9-00 అంగ్లమున వాద్యం

9-15 ధర్మదాత

కథానిక [తమిళము]

రచన: మఖి ముఖ్యమంత్రి

9-30 Readings from

Heningway

9-50 విరామ సంగీతం +

10-00 బడగులం అలిఖన్ +

10-30 ప్రసాత నమూనా

మద్రాస్-ని

193.5 మీ (1550 కిలోమీటర్లు)

వివిధభాష (రిలే)

[వివరాలు 56వ పేజీలో]

పాక్ వేవ్ నైగూడ వివరాలు

**మిడియంవేవ్ నైగూడ

ప్రసారము II

11-30* రాష్ట్రానము

11-40 ఉన్నత పాఠశాలలకు
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

12-10 లలిత సంగీతం +

12-30 కాత్తికుల కాత్యక్రమము
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

1-00 పేతంటం

శ్రీల కాత్యక్రమము
'హరి నిన్నెందు వెదకుదురా'

రచన: నత్తి

1-50 తెలుగులో వాద్యం

2-00 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు

6-05 ప్రాంతీయ వాద్యం

6-15 సాహిత్యనందిని
సాహిత్య కాత్యక్రమము
(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

6-30 శామన్లుల కాత్యక్రమము
జానపద గేయము
విశేషా రేఖిణి:

చేయంగల విన్నపాలు

ప్రకటనలు, ధర్మ, వాతావరణము

7-00 తెలుగులో వాద్యం

7-15 శామన్లుల కాత్యక్రమము
గ్రామస్థల రేడియోగోష్ఠి

సృష్ట్యక్రమేదీక

విరయ వివేదిక

పాల సరికరము: అప్పపాలు

గేదపాల తేదము

సంభాషణ

పాలము నేకరించే కాత్తియ

వివాదము

సంభాషణ

7-45 రేడియో వార్తాపాపిని

(హైదరాబాద్ నుండి రిలే)

8-00 ఎమ్. నూత్యనారాయణమూర్తి:

క్లారిన్

8-30 ఉభయకుళలోపతి

కోకల ఉత్తరాలకు జవాబులు

8-45 విల్సన్ సంగీతం +

9-00 అంగ్లమున వాద్యం

9-15 గానమధ +

9-30 శివరాత్రి మాహాత్మ్యము

హరికథ

ప్రయాగ నకనెంహాస్తి

10-30* వాతావరణ సూత్రం, ప్రసాత నమూనా

23

గురువారం ఫిబ్రవరి 8
హైదరాబాద్-2

ప్రసారము I
405.4 మీ (740 కిలోహెర్ట్స్)
6-30* నువ్వకా
6-35 భక్తిరంజని
(విజయవాడనుండి రిలే)
8-55 కాత్మీకము వివరణ
7-00 తెలుగులో వాత్తలు
7-15 సంక్షిప్త శిక్షణ
7-30 విజయవాడ వరి
8-00 అంక్షమున వాత్తలు
8-15 హిందీలో వాత్తలు
8-30 సంక్షిప్త పరిచయకాత్మీకము
8-45 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II
11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(విజయవాడనుండి రిలే)
12-10 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(ఉర్దూ)
12-30 కాత్మీకుల కాత్మీకము
నువ్వు చేయగలవు
విజ్ఞాన నీధి
నీటి గీతి
1-00 స్త్రీలకు (ఉర్దూ)
1-30 National Integration
Discussion
(relay from Vijayavada)
1-50 తెలుగులో వాత్తలు
2-00 హైదరాబాద్ బి వరి
2-10 ఉర్దూలో వాత్తలు
2-20 హైదరాబాద్ బి వరి
2-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
6-15 మరాఠీ శోతలకు
7-00 తెలుగులో వాత్తలు
7-15 కలం-ఇ-పేరి
మనోహర లాల్ పరీక్ష
7-30 చూడగలగాలేగాని,
అడుగుడుగునా సేవకు అవకాశాలు
(నవగం
అవుల సాంబశివరావు
7-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మద్రాస్నుండి రిలే)

8-30 Radio News Reel
8-40 విరామ సంగీతం
8-45 మీరా బెనర్జీ: టూమిసిలో
9-00 అంక్షమున వాత్తలు
9-15 ఉర్దూలో వాత్తలు
9-30 అఖిలభారత రూపక
కార్యక్రమము
షెడ్యూల్డ్ జాతులు, షెడ్యూల్డ్
కరగతులు రూపకము
(తెలుగు)
10-00 మీరాబెనర్జీ రాగదుత్త
10-30 వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

హైదరాబాద్-2
ప్రసారము I
60.12 మీ (4990 కిలోహెర్ట్స్)
6-30* హైదరాబాద్ ఎ వరి
7-45 ప్రసార నమూనా
(ప్రసారము I (తరువాతి)
49.02 మీ (6120 కిలోహెర్ట్స్)
8-00 హైదరాబాద్ ఎ వరి
8-45 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II
42.02 మీ (7140 కిలోహెర్ట్స్)
11-40 హైదరాబాద్ ఎ వరి
12-10 షేక్ హుస్సేన్ సాహెబ్ :
క్లారి నెట్
12-30 హైదరాబాద్ ఎ వరి
1-00 పిల్లల వెంకటేశ్వర్లు
1-30 హైదరాబాద్ ఎ వరి
2-00 ఎస్. ఎస్. రాజు
2-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

ప్రసారము III
60.12 మీ (4990 కిలోహెర్ట్స్)
6-00* హైదరాబాద్ ఎ వరి
6-15 గ్రామస్థుల కాత్మీకము
7-00 తెలుగులో వాత్తలు
7-15 గ్రామస్థుల కాత్మీకము
విశేషాలేమిటి :
చేయగల విన్నపాలు
7-30 హైదరాబాద్ ఎ వరి
9-00 అంక్షమున వాత్తలు
9-15 లలిత సంగీతం
9-30 హైదరాబాద్ ఎ వరి
10-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

మంగుళూరు
491.8 మీ (610 కిలోహెర్ట్స్)
ప్రసారము I
7-00* ప్రకటనలు
7-15 పాఠశాల మహాదేవన్
7-45 తప్పదమున వాత్తలు
8-00 అంక్షమున వాత్తలు
8-15 హిందీ శిక్షణ
8-30* ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II
12-00* కాత్మీకుల కాత్మీకము
12-30 అబ్దుల్ రహిమ్ సెకార్
1-00 నుశా నంగీత్
1-10 తప్పదమున వాత్తలు
1-20 ఉస్మా ఖదీరీ కర్: పచనాలు
1-30 అంక్షమున వాత్తలు
1-40 హిందీలో వాత్తలు
1-50 మశీలా నంజుండయ్య
2-00* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)
ప్రసారము III
3-00* ఉన్నత పాఠశాలలకు
3-30* ప్రసార నమూనా

తిరుచ్చి
319.7 మీ (940 కిలోహెర్ట్స్)
ప్రసారము I
6-45* మంశళ శానం
6-50 భక్తి గీతాలు
7-00 వాద్యసంగీతం
7-10 కాత్మీకము వివరణ
7-15 తమిళములో వాత్తలు
7-30 వానోలి శానన్
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లము)
8-00 అంక్షమున వాత్తలు
8-15 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II
12-00* కాత్మీకులకు
12-30 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
1-00 జె.ఎమ్. అబ్దుల్ హుసైన్ సెకార్
1-30 శాత్రసంగీతం
1-40 హిందీలో వాత్తలు
1-50 వాద్య సంగీతం
2-00 తమిళమున వాత్తలు
2-10 ఉన్నత పాఠశాలలకు
2-40 విరామ సంగీతం
2-45 వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

ప్రసారము IV
6-00 అంక్షమున వాత్తలు
6-05 స్థానిక ప్రకటనలు
6-10 సి. కె. తార దేవరనాథ
6-20 వాద్యసంగీతం : ఎమ్. కమల
6-35 వాద్య సమాచార
6-45 గ్రామస్థులకు
7-45 తప్పదమున వాత్తలు
8-00 నరసూతి రాజ్ :
హిందూస్థానీ శాత్ర సంగీతం
8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)
8-45 వాద్య సంగీతం
8-45 శానంజరి
9-00 అంక్షమున వాత్తలు
9-15 The Concept of
Justice (2) Legal Justice
talk by
B. S. Patil
9-25 క్లారి నెట్
9-30 అఖిలభారత రూపక
కాత్మీకము
(తప్పదం)
10-00 టి. కె. కృష్ణి: పయిలిన
పల్లవి ముఖ్యమంత్రి పిల్ల
ముదంగం
10-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసార నమూనా)

ప్రసారము III
4-45* వివిధ భారతీ
5-45 సంగీత పాఠము
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 స్థానిక వాత్తలు
6-15 గ్రామస్థులకు
7-15 తమిళములో వాత్తలు
7-30 'ఈ మానవు పాట'
7-35 కుడికై లయిల్ వలక్వి
కై త్తరి పుడవైకళ
దూరము (తమిళము)
7-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మద్రాస్నుండి రిలే)
8-30 ధిల్లీనుండి రిలే
9-40 ప్రకటన
9-00 అంక్షమున వాత్తలు
9-15 నుబద్ధ సంగీతం
9-30 అఖిలభారత రూపక
కాత్మీకము
10-00 ప్రసార నమూనా

శుక్రవారం పిట్టపరి

1888 మారు 20

మద్రాస్

ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మింక్షణానం
- 6-50 కుదిప్పాడలోనో
- 7-00 వాద్య గోష్ఠి
- 7-10 నేటికాత్మక్రమ వివరణ
- వాతావరణ సూచన (మిమిక్రి)
- 7-15 తిమిళమున వాత్తలు
- 7-30* నాదస్వరం

(తిరుచ్చినుండి రిలే)

- 8-00 మధుకశీతం
- టి. ఎమ్. సాందతరాజన్
- సాన్తమూళి రామయ్య
- జిక్కి, ముబారక్ బేగం
- 8-15 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 12-30* మాధ్యమిక పాఠశాలలు
- (కమిషను)
- 1-00 హిందూస్థానీ నంగీతం
- హాసీల్ అహ్మద్ ఖాన్
- 1-30 శానముంజరి
- తంజై కుప్పెల్ తమయన్
- బావమకదళ్ళు
- జగ్గదాసు
- 1-40 హిందీలో వాత్తలు
- 1-50 శీతమంజరి
- కమలా అక్బీబన్
- నాగై నటరాజన్
- 2-00 తిమిళమున వాత్తలు
- 2-10 తిన్నత పాఠశాలలు

(కమిషను)

- 2-40 విరామ నంగీతం
- 2-45 పాఠశాలలు (తెలుగు)
- 3-15 వాతావరణ సూచన, ప్రసార నమూనా

ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* ముఖవిణి
- నిలయవిద్యారంభం
- 5-50 గాంధీ కథ (కమిషను)
- (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- 6-00 భజన
- 6-05 ప్రాంతీయ కవిత్వ
- 6-15 బ్రాహ్మణులు (కమిషను)
- (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- (7నుండి 7-15వరకు పోస్ట్ వేవ్ నైగూడ)

- 7-15 శిశుముని శత్రులు
- 7-30* టి. ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం
- వి. సేతురామయ్య; ఎయిలన్
- పొల్లారే రఘు, సుబంశం

- 9-00 పాఠశాల
- 9-15 వాద్యగోష్ఠి
- 9-30 మెల్లితై

- 9-45 నంగీతామృతం
- శిర్కాళి ఎస్. గోవిందరాజన్

- 10-30 వాతావరణ సూచన, ప్రసార నమూనా

మద్రాస్ - రిలే

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ పరి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 నంగీతమంజరి
- రాధ, జయలక్ష్మి
- టి. వి. రత్నం
- కనికా బెనర్జీ
- 7-30 మద్రాస్ ఎ పరి
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 8-15 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.32 మీ (7260 కిలోపై)

- 12-00* కార్మికుల కాత్మక్రమము (కమిషను)
- 12-30 మద్రాస్ ఎ పరి
- 1-00 మాదర్ నిశప్ప
- ప్రీతి (కమిషను)
- 1-30 అంగ్లమున వాత్తలు
- 1-40 శీతమంజరి
- టి. ఎ. మోతినాథ్
- కుమారిబంధుమతి ముందేవారి
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు**
- 2-00 మధుకశీతం
- శిర్కాళి ఎస్. గోవిందరాజన్
- ఎస్. పతలక్ష్మి
- కనికా బెనర్జీ
- 2-10 మద్రాస్ ఎ పరి
- 2-45 మద్రాస్ ఎ పరి
- 3-15 ప్రసార నమూనా

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోపై)

ప్రసారము I

- 6-30* కుబ్జదయం
- 6-35 కుత్తిరంజని
- (హైదరాబాదునుండి రిలే)
- 6-55 ప్రసార తరంగిణి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 గాంధీ మాత్లము
- భజన
- 7-30 హైదరాబాద్ పరి
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు

ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.34 మీ (4920 కిలోపై)

- 5-30* పాపాత్మ్య నంగీతము
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్య వాత్తలు (అంగ్లము)
- 6-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ పరి
- 6-15 కాత్మక్రమ వివరణ (కమిషను)
- 6-20 గోరీ కుప్పస్వామి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 నంగీతమంజరి
- భజన పాటలు
- 7-30 మద్రాస్ ఎ పరి
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 The Species in Variation (1): The Female of the Species
- 9-30 పాపాత్మ్య నంగీతం**
- 10-30 ప్రసార నమూనా

మద్రాస్-ని

193.5 మీ (1550 కిలోపై)

వివిధభాష (రిలే)

[వివరాలు 56వ పేజీలో]

- పోస్ట్ వేవ్ నైగూడ వివరము.
- **మిడియం వేవ్ నై మాక్రం

8-15 హిందీలో వాత్తలు

8-30 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము II

- 9-30* రాష్ట్ర గానము
- 9-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలు
- 12-10 కదంబం
- నమర్చణ: కె. వి. ఎస్. కుటుంబరావు
- 12-30 కార్మికుల కాత్మక్రమము
- పరిచయం
- నీరయల్ నాటిక (4వ భాగం)
- కబుర్లు
- జానపద గేయాలు

1-00 ఎస్. పినాకపాణి

1-30 అలిత నంగీతం

1-50 తెలుగులో వాత్తలు

2-00 ప్రసార నమూనా

ప్రసారము III

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
- 6-15 బ్రాహ్మణ కాత్మక్రమము
- నీలాజితేష్వ
- ప్రీతి
- గ్రామ మహిళామండలిలో పరిచయం
- జానపదగేయాలు
- వింకలు, విశేషాలు
- తంగులరాట్నం
- విల్లల కాత్మక్రమము
- ప్రకటనలు, భరణ వాతావరణము
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 బ్రాహ్మణ కాత్మక్రమము
- గాంధీ మహాపితా
- నేయంగల విన్నపాలు
- 7-30 నంగీత కచేరీ
- (మద్రాస్ నుండి రిలే)
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 పిణపై రాశిప్రస్తావన:
- అకాశవాణి వాద్యబృందం
- 9-30 నాటిక
- (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 9-45 ఎస్. పినాకపాణి
- 10-30* వాతావరణ సూచన
- ప్రసార నమూనా

31

అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి
శనివారం బుధవారం 10
 1883 మార్చి 21
 అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి అతిథి

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారము I

416 7 మీ (720 కిలోవైట్)

- 6-45 మంశళశాసనం
- 6-50 శుద్ధిపాదలో శిశో
- 7-00 వాద్య శోషం
- 7-10 నేటికాత్మక్రమ వివరణ, వాతావరణ సూచన (తమిళము)
- 7-15 తమిళములో వాత్తలు
- 7-30* ఇత్యైవర్థం రాధ, జయలక్ష్మి
- 7-45 'శేడియో శియిది మలర్' వార్తాపాసిని (తమిళము)
- 8-00 మధుతగీతం పి. శ్రీనివాసన్ టి. వి. రత్నం పి. బి. శ్రీనివాస్ మీరా చటర్జీ
- 8-15 ప్రసాత నమాప్త

మొ II ప్రసారము II

416 7 మీ (720 కిలోవైట్)

- 1-00 కదంబం ప
- 1-30 శాసనమంజరి ప వర్తక శి జీవితం చోటిబహినన్
- 1-40 హిందీలో వాత్తలు
- 1-50 శీతమంజరి ప పి. ఎ. పెరియనాయకి ఎమ్. ఎస్. అమరాధ
- 2-00 తమిళమున వాత్తలు
- 2-10 పయ్యులిన యుగళం నిలయనిద్దాటనులు
- 2-30 టి. కె. వెంకటరామన్
- 3-00 వాతావరణ సూచన ప్రసాత నమాప్త

మొ III ప్రసారము III

- 5-30* ఎమ్. ఎస్. పదాశివన్
- 6-05 ప్రాంతీయ శియిదిశిశో
- 6-15 శ్రామస్తుల అకు (తమిళము) (శిద్ధినిండి రిలే)
- (7 నుండి 7-15 వరకు పార్లమెంట్ సెషన్)
- 7-15 తమిళమున వాత్తలు
- 7-30* అండాల్ నరసింహన్

- 8-00 సా కృష్ణమూర్తి : విజ్ఞా
- 8-30 Radio New Recel (relay from Delhi)
- 8-40 వాద్య సంశితము
- 8-45 వాద్యశోషం
- 9-00 మయూరిం ఎస్. రాజం
- 9-15 మధుతగీతం ప శూలమంశళం సిద్ధర్ప శిర్కాళి ఎస్. శోవిందరాజన్ పి. శాంతకుమారి పి. నతళ
- 9-30 అఖిలభారత సంశిత కాత్మక్రమము బసవరాజ్ రాజగురు (ధిర్నినుండి రిలే)
- 11-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమాప్త

మద్రాస్-బి

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోవైట్)
 49.30 మీ (6085 కిలోవైట్)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ పలే
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 'సుప్రభాతమ్' సంస్కృత కార్యక్రమము బీస్మ మహాత్మ్యము (వనంగము (సంస్కృతం) ఆర్. త. గస్తావి
- 7-30 మద్రాస్ ఎ పలే
- 7-45 మద్రాస్ ఎ పలే
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 8-15 ప్రసాత నమాప్త

మొ II ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోవైట్)
 41.32 మీ (7260 కిలోవైట్)

- 1-00* మద్రాస్ ఎ పలే
- 1-30 అంగ్లమున వాత్తలు
- 1-40 శీతమంజరి ప టి. వి. తత్తం ఎస్. జానకి కనికా బెనర్జీ
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు**
- 2-00 మధుతగీతం ప కె. మల్లిక్ పి. వి. ముబ్బులక్ష్మి మధుబాలా జానెరి
- 2-10 ముత్తుకు వియల్ నిర్మలక (తమిళము)
- 3-00 For Children
- 3-30 ప్రసాత నమాప్త

విజయవాడ

357 1 మీ (340 కిలోవైట్)

ప్రసారము I

- 6-30* శుభోదయం
- 6-35 విక్రంతంజని శ్రీ వెంకటేశ్వర సుప్రభాతం
- 6-55 ప్రసాత తదిగిణి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 సంశిత శిక్షణ
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 8-15 హిందీలో వాత్తలు
- 8-30 ప్రసాత నమాప్త

మొ III ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోవైట్)

- 5-30* సాంస్కృత్య సంశితం ప
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు, వాణిజ్య వాత్తలు (అంగ్లము)
- 6-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ పలే
- 6-15 కాత్మక్రమవివరణ (తమిళము)
- 6-20 టి. కె. రాధాకృష్ణన్, వేణువు
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 సంశితమాల ప ఎమ్. ఎస్. ముబ్బులక్ష్మి
- 7-30 రోజువిన్ అత్తల్ నాటిక (తమిళము) రచన, ఆరు రామనాథన్
- 8-30 సేలం డి. బెల్లం అయ్యంగర్
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 Sports Review
- 9-25 వాద్య సంశితం ప
- 9-30 సాంస్కృత్య సంశితం ప**
- 11-00 ప్రసాత నమాప్త

మద్రాస్-సి

193 5 మీ (1550 కిలోవైట్)

- వివిధభాతతి (రిలే)
- [వివరాణ 56వ పేజీలో]
- పార్లమెంట్ సెషన్ వివరము
- **దిమియంవేవే మాత్రం

మొ ప్రసారము II

- 11-30* రాష్ట్రగానము ప
- 11-40 ఉన్నత పాఠశాల అకు (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 12-10 అలిత సంశితం ప
- 12-30 శార్మికుల కాత్మక్రమము (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 1-00 'పనికావాణి' ప్రిలక కాళ్యపాక తిరుమలాచార్య నంకిరన నినికార జను నతో పరివయం శ్రోతల దత్తరాణ మంగళం
- 1-30 అలిత సంశితం ప
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు
- 2-00 బొమ్మరిల్లు పిల్లల కార్యక్రమము రావంధి రావంధి సంశిత శిక్షణ కపాలాసంచి ఎరువు సొమ్ము నాటిక మనపాట చిలుక వలుకులు నెలవు
- 3-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమాప్త
- మొ III ప్రసారము III**
- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
- 6-15 శ్రామస్తుల కాత్మక్రమము చైతన్య శృంగం రూపకతి మార్కెట్ సమీక్ష (వకటనలు, ధరలు, వాతావరణము)
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 శ్రామస్తుల కాత్మక్రమము విశేషాభిమతి : చేయంగల విన్నపాలు
- 7-30 1962 ఎన్నికలు (వక్రీకృత కార్యక్రమము (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 7-45 పుస్తక సమీక్ష దంట్లు కృష్ణమూర్తి
- 8-00 ఎస్. సి. వి. జననాధాచార్యులు
- 8-30 Radio New Recel
- 8-40 విరామ సంశితం ప
- 8-45 ప్రస్తుత విశేషాలు (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 వర్త గింజ నాటిక రచన : సందూరి ముబ్బారావు
- 9-30 అఖిలభారత సంశిత కాత్మక్రమము బసవరాజ్ రాజగురు (ధిర్నినుండి రిలే)
- 11-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమాప్త

శనివారం ఏప్రిల్ 10
హైదరాబాద్-2
405.4 మీ (740 కిలోపై)

ప్రసారము I

- 6-30* నుప్రభాత్
- 6-35 భక్తితంజాని (విజయవాడనుండి రిలే)
- 6-55 కాత్యక్రమ వివరణ
- 7-00 తెలుగులో వాత్సల్యం
- 7-15 సంగీత శిక్షణ
- 7-30 విజయవాడపరి
- 8-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 8-15 హిందీలో వాత్సల్యం
- 8-30 బృందగానం
- 8-45 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము II

- 11-40 ఉన్నత పాఠశాల అతిథి
- 12-10 మధ్యమిక పాఠశాల అతిథి (ఉర్దూ)
- 12-30 కార్మికుల కాత్యక్రమము యోగాననములు: వాటి పోషక విజ్ఞాన పీఠి సమీక్ష
- 1-00 పనితాపాణి (విజయవాడనుండి రిలే)
- 1-30 అలిలభారత సంగీతం ఎన్. విజయలక్ష్మి వివరణ కె. జి. కె. మోహన్ రాజు
- 1-50 తెలుగులో వాత్సల్యం
- 2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
- 2-10 ఉర్దూలో వాత్సల్యం
- 2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
- 2-30 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము III

- 3-45 బాలానందం చిన్నపిల్లల కార్యక్రమము
- 4-15 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము IV

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్సల్యం
- 6-15 కన్నడ శ్రోతలకు
- 7-00 తెలుగులో వాత్సల్యం
- 7-15 ఉర్దూ కాత్యక్రమము బేగం అల్తాఫ్, మజిల్
- 7-30 ఎన్నికలు మౌల్వీ కర్ర కార్యక్రమము కె. సుబ్బారావు
- 7-40 ప్రసంగం (ఉర్దూ)
- 7-50 విరామ సంగీతం

7-55 శ్రీశంకరాచార్యుల జనాభా విజ్ఞానం
8-00 The New Consciousness: The Spirit of Co-operation talk

- 8-10 విరామ సంగీతం
- 8-15 వాద్య సంగీతం
- 8-30 Radio News Reel
- 8-40 విరామ సంగీతం
- 8-45 ప్రస్తుత విశేషాలు: ప్రసంగము
- 9-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 9-15 ఉర్దూలో వాత్సల్యం
- 9-30 అలిలభారత సంగీతం కాత్యక్రమము: బసవరాజ్ రాజగురు (ధిల్లీనుండి రిలే)

11-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా

హైదరాబాద్ - 2

ప్రసారము I

- 60.12 మీ (4990 కిలోపై)
- 6-30* హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 7-45 ప్రసాత నమూనా ప్రసారము I (తరువాయి)
- 49.02 మీ (6120 కిలోపై)
- 8-00 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 8-45 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము II

- 42.02 మీ (7140 కిలోపై)
- 11-40 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 12-10 విజ్ఞాన
- 12-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 2-00 విజ్ఞాన
- 2-30* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా
- ప్రసారము II
- 3-45 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 4-15 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము IV

- 60.12 మీ (4990 కిలోపై)
- 6-00* హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 6-15 గ్రామస్థుల కాత్యక్రమము
- 7-00 తెలుగులో వాత్సల్యం
- 7-15 గ్రామస్థుల కాత్యక్రమము
- 7-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 7-40 విరామ సంగీతం
- 7-45 ప్రసంగము (విజయవాడనుండి రిలే)
- 8-00 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 9-15 వాద్య సంగీతం (విజయవాడనుండి రిలే)
- 9-30 హైదరాబాద్ ఎ పరి
- 11-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా

బేంగుళూర్
491.8 మీ (610 కిలోపై)
ప్రసారము I

- 7-00* నుప్రభాత్
- కాత్యక్రమ వివరణ మేళగానం
- 7-15 వేంకటేశ్వర నుప్రభాతం
- 7-35 వాద్యసంగీతం
- 7-45 కన్నడమున వాత్సల్యం
- 8-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 8-15 బి. వి. సీత: కన్నడపాటలు
- 8-30* ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము II

- 12-00* కోటంరాజు వెంకటేశ
- 12-30 బాలకృష్ణ
- 1-10 కన్నడమున వాత్సల్యం
- 1-20 జి.వి. రంగనాయకమ్మ, జి. వి. సీత: దేవతనామ
- 1-30 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 1-40 హిందీలో వాత్సల్యం
- 1-50 జి. వి. రంగనాయకమ్మ, జి. వి. సీత: దేవతనామ
- 2-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా

తిరుచ్చి

319.1 మీ (940 కిలోపై)

ప్రసారము I

- 6-45* మంగళగానం
- 6-50 భక్తి శిఖర
- 7-00 వాద్య సంగీతం
- 7-10 కాత్యక్రమ వివరణ
- 7-15 తమిళమున వాత్సల్యం
- 7-30 ఈశ్వర్ ఎన్. శ్రీనివాసన్, పయ్యులిన్
- 7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లము)
- 8-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 8-15 ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము II

- 1-00* భక్తి పాటలు
- 1-20 పిల్లలకు (కమిగము)
- 1-40 హిందీలో వాత్సల్యం

సా. ప్రసారము III

- 6-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 6-05 స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-10 జి. వి. తంగనాయకమ్మ, జి. వి. సీత: దేవతనామ
- 6-20 నుగమ్ సంగీతం
- 6-35 ప్రదేశ సమాచార
- 6-45 గ్రామస్థులకు
- 7-45 కన్నడమున వాత్సల్యం
- 8-00 అర్. కె. శ్రీకంఠన్ వాద్యబృందం సహ
- 8-30 Radio News Reel (relay from Delhi)
- 8-40 వాద్య సంగీతం
- 8-45 గానము
- 9-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 9-15 మహాకావ్య సందేశ: చెన్ను బసవపురాణ (ప్రసంగము (కన్నడము) ప్రొ. ఎమ్. ఎస్. సుంకర్
- 9-25 లలిత వాద్య సంగీతం
- 9-30 అలిలభారత సంగీతం కాత్యక్రమము: బసవరాజ్ రాజగురు (ధిల్లీనుండి రిలే)
- 11-00* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా

ప్రసారము III

- 1-50 గాత్ర సంగీతం
- 2-00 తమిళమున వాత్సల్యం
- 2-10 ఈశ్వర్ ఎన్. శ్రీనివాసన్, పయ్యులిన్
- 2-45 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత నమూనా
- 4-45* వివిధ భారతీ
- 5-45 సంగీత పాఠం
- 6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్సల్యం
- 6-15 గ్రామస్థులకు
- 7-15 తమిళమున వాత్సల్యం
- 7-30 ముద్రాన్ పరి
- 8-30 ధిల్లీనుండి రిలే
- 8-40 సంగీతపాట
- 9-00 అంగ్లమున వాత్సల్యం
- 9-15 And in the Tombs were Found (2) feature on Cairo
- 9-30 అలిలభారత సంగీతం కాత్యక్రమము: బసవరాజ్ రాజగురు (ధిల్లీనుండి రిలే)
- 11-00* ప్రసాత నమూనా

అదివారం పిబ్బవరి 11
 1883 మారు 22

మొదట

సాహిత్యము I

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మంత్రాభాసం
- 6-50 తుదిపాదలోగళి
- 7-00 వాద్య గోష్ఠి
- 7-10 నేటి కార్యక్రమ వివరణ, వాతావరణ సూచన (కమిషను)
- 7-15 తమిళమున వాత్తలు
- 7-30* తి. తత్వవేలు: వయొలిన్
- 8-00 మధురశీతం †
- 8-15 బి. వి. రామన్, బి. వి. లక్ష్మణన్ ఆర్. కె. వెంకటరామకృష్ణ: వయొలిన్ మద్రాస్ ఎ. కణ్ణన్: మృదంగం
- 9-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 12-30* శిక్షనమాల †
- 1-00 హిందూస్థానీ సంగీతం: గజానన్ రావ్ జోషి: వయొలిన్
- 1-30 శాస మంజరి †
- 1-40 హిందీలో వాత్తలు
- 1-50 శీత మంజరి †
- 2-00 తమిళమున వాత్తలు
- 2-10 వీణ, గోటువాద్యం: నిలయవిద్వాంసులు
- 2-30 ఎస్. ఎ. కుమారి దుర్గ
- 3-00 సామా నాటిక (కిరీడు)
- 4-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* కమలా అస. తిక్కన్
- 6-05 ప్రాంతీయ కేయిదిగళి
- 6-15 శ్రామస్తులకు (కమిషను) (తిరుచ్చినుండి రిలే)
- (7నుండి 7-15 వరకు పార్ వేవ్ పైగూడ)

- 7-15 తమిళమున వాత్తలు
- 7-30* వి. ఎ. మంగళగౌరి: వీణ
- 8-00 వి. వంజాలం
- 8-30 తిరుప్పావర్తనలో ఎస్. వీతరామన్: వయొలిన్
- 9-00 పాట్టాల్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్
- 9-30 భక్తి పాటలు †
- 10-00 సంగీతామృతం † ఎమ్.వి. వరాహస్వామి: గోటువాద్యం
- 10-30 శాసన సూచన ప్రసాత సమాప్తి

మద్రాస్ II

ప్రసారము I

211.8 మీ (1420 కిలోపై)
 49.30 మీ (6085 కిలోపై)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 సంగీత మంజరి †
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-00 అంధమున వాత్తలు
- 8-15 మద్రాస్ ఎ వలె
- 9-15 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II

211.8 మీ (1420 కిలోపై)
 41.32 మీ (7260 కిలోపై)

- 10-45 అటవిడువు విల్లల కార్యక్రమం: పిలుపుపాట హంజికాయ నాటిక కలిమిలేమి వీరయర్ నాటిక 1 రచన: తాతయ్య

- పాట నేర్చుకో పోదమా
- 11-30 కళాతంశం మలయాళమున కార్యక్రమము
- 12-00 హూమళి కన్నడ కార్యక్రమము
- 12-30 నూత్యకాంతి (తిరుచ్చినుండి రిలే)

- 1-00 వాద్యగోష్ఠి
- 1-30 అంధములో వాత్తలు
- 1-40 తిరుప్పావర్తనలో †
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు**
- 2-00 మధురశీతం †
- 2-10 'పాపామలర్' విల్లలం (కమిషను)
- 3-00 తిరుచ్చివలె
- 4-00 ప్రసాత సమాప్తి

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోపై)

ప్రసారము I

- 6-30 శుభోదయం
- 6-35 భక్తితంజని: బొమ్మరాజు సీతారామకృష్ణతులు వి. లక్ష్మి, వి. నరసయ్య
- 6-55 ప్రసాత తరంగిణి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 సంగీత శిక్షణ
- 7-30 అమతవాణి సంస్కృత కార్యక్రమము పేదవకసం సోమయాజుల సూర్యనారాయణ అవధాని లక్ష్మకద: జి శృష్ణమూర్తి
- 7-45 శ్యామరాజుకృత సమామ్యాయం ఎస్. గోపాలకృష్ణం
- 8-00 అంధమున వాత్తలు
- 8-15 హిందీలో వాత్తలు

ప్రసారము III

211.8 మీ (1420 కిలోపై)
 60.98 మీ (4920 కిలోపై)

- 5-30* పాశ్చాత్య సంగీతము †
- 5-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లము)
- 6-00 అంధమున వాత్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె
- 6-15 కార్యక్రమ వివరణ (కమిషను)
- 6-20 కదంబం †
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 వాద్యగోష్ఠి
- 7-30 సాహిత్యోపన్యాసం 'కుంకియక అలియనాయకార్ (కమిషను) ఎంబార్ విజయరామకావర్ †
- 8-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 9-00 అంధమున వాత్తలు
- 9-15 U. N. Speaks
- 9-30 Matters of Moment (relay from Delhi)
- 9-45 పాశ్చాత్య సంగీతం †**
- 10-30 ప్రసాత సమాప్తి

మద్రాస్-ని

193.5 మీ (1550 కిలోపై)
 వివిధభారతి (రిలే)

[వివరాలు 56వ పేజీలో]

పేరే వేవ్ పై కూడా వివరములు
 **మిడియం వేవ్ పై మాత్రం

- 8-30 పాలవెల్లి చిన్నపిల్లల కార్యక్రమం పాపల్లరా రారంబి రఘవ వేమి రూపకం అనే మాట్లాడితే-పోస్తువాక్స్ కథ చిలుకవలుకులు ఇకదాని
- 9-00 ప్రసాత సమాప్తి ప్రసారము II
- 12-30* ప్రకటిత పబ్లిషింగ్
- 1-00 పన్నాలలో మోస్: వెణువు
- 1-30 లలిత సంగీతం
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు
- 2-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి ప్రసారము III
- 3-00 తరుణభారతి నిర్వహణ: సుభద్రాశ్రీనివాసన్ అన్నమాచార్య శృంగారపదం: డి. పశుపతి ఎస్. ముత్తుమినాక్షి వి. త నాటిక మూలం: తపింద్రనాథ్ బాగుర్ ఆనునకణ: కె. రామభద్రం వు శాసన గేయం శ్రీవేంకటేశ్వర సంగీత స్వర్య కళాకం, తిరుపతి సంద్యాజీవులు నాటిక రచన కె. హనుమంతరావు. కె.వి.ఎస్. పృథ్వీరావు
- 4-00 వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము IV

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
- 6-15 శ్రామస్తుల కార్యక్రమము బంజారు భూమి నాటిక (నృణాకల ప్రదారం) ప్రకటనలు, వాతావరణము
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 శ్రామస్తుల కార్యక్రమము: శాసన గేయాలు
- 7-30 కల్పలత శ్రోతలకోరిన పాటలు
- 8-00 ఎమ్. చంద్రశేఖరన్: వయొలిన్ డి. రామమోహనరావు: మృదంగం
- 9-00 అంధమున వాత్తలు
- 9-15 లలిత సంగీతం: ఎమ్. రామస్వామి
- 9-30 Matters of Moment (relay from Delhi)
- 9-45 ఎమ్.ఎల్. పనంతకుమారి
- 10.30* వాతావరణ సూచన, ప్రసాత సమాప్తి

అవివారం ఫిబ్రవరి 11

హైదరాబాద్-ఎ

405 4 మీ (740 కిలోమీటర్లు)

ప్రసారము I

6-30* సుప్రభాత
6-35 శక్తి తంజని
(విజయవాడ నుండి రిలే)

6-55 కాత్మక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీత శిక్షణ
7-30 'అమృతవాణి'

సంస్కృత కార్యక్రమం
(విజయవాడ నుండి రిలే)

7-45 శ్యామలాదేవి: ఐయాల్
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 అంధియన్ మార్చ్ ట్యూన్స్
8-35 సుబద్ధ సంగీత
8-45 పిల్లలకు పాటలు
9-00 'బచ్చింకెలయే'
9-30* ప్రసార సమాప్తి

మొ II ప్రసారము II

12-30* పులికాశక్తి +
1-00 తంజనపల్లి ప్రీతి కార్యక్రమము
మణిమంజరి

కదంబ కార్యక్రమము
మీరుకోరిన పాటలు
గృహ సరికొనలు
తింకం తయారుచేయండి
(నసంగం)

జుష్టాగోష్ఠి
పాట నేర్చుకోండి
1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 ప్రాదేశిక సుగమ సంగీత
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 బాలవిదేయం
పిల్లల కార్యక్రమము
3-00 తరుణభావతీ
(విజయవాడ నుండి రిలే)
4-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మొ III ప్రసారము III

6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 'సగతవాణి'
ధర్మరాజు
ఏకపాత్రాగీతనయం
అలిత సంగీత +
స్వీయకవిక:
ఎమ్. ఆర్. బలరామచార్య

7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 కన్నడ శ్రోతలకు
7-30 రూపకం (ఉర్దూ)
8-00 చిత్రసీమ +
8-30 శ్యామలాదేవి: ఐయాల్ కేదార్
9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 Matters of Moment
9-45 శ్యామలాదేవి: తుమ్మి
10-00 వాద్యబృందం,
నిలయవిద్వాంసులు
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

హైదరాబాద్-కె

మొ II ప్రసారము I
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్లు)

6-30* హైదరాబాద్ ఎ కె
7-45 ప్రసార సమాప్తి
ప్రసారము I (తరువాయి)
49.02 మీ (6120 కిలోమీటర్లు)
8-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె
8-30 వేరీ నాగభూషణం వయొలన్
పుచ్చా సుబ్బారావు: మృదంగం
9-30* ప్రసార సమాప్తి

మొ II ప్రసారము II
42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్లు)

12-30* హైదరాబాద్ ఎ వలె
2-10 శాస్త్రీయ సంగీతం +
2-20 హైదరాబాద్ ఎ వలె
4-00* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మొ III ప్రసారము III
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్లు)

6-00* హైదరాబాద్ ఎ వలె
6-15 శ్రామస్థల కార్యక్రమము
బంగారు భూమి
వాణిజ్య (ప్రదేశిక ప్రదర్శన)
ప్రకటనలు, వాతావరణ సూచన
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 శ్రామస్థల కార్యక్రమము
జానపద గేయాలు
7-30 వేరీ నాగభూషణం వయొలన్
8-00 హైదరాబాద్ ఎ వలె
9-15 రాశింక్షణం: ప్రకాశవరాజు
కదంబ కార్యక్రమము
అయ్యంగార్
9-30 హైదరాబాద్ ఎ వలె
10-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

బెంగుళూర్

4918 మీ (610 కిలోమీటర్లు)

ప్రసారము I

7-00* 'సుప్రభాత'
కార్యక్రమ వివరణ,
స్తోత్రమాల
7-15 ఎ. కె. శార, కన్నడ పాటలు
7-45 శస్త్రీయమున వార్తలు
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 రాబోయే కార్యక్రమముల
వివరణ
8-25 వాద్య సంగీతం +
8-30 సంగీత కచేరీ
9-30 బాలలగళి
10-00* ప్రసార సమాప్తి
మొ II ప్రసారము II
11-30* కార్మికుల కార్యక్రమము
12-00 కె. ఎస్. విజయలక్ష్మి
12-30 మిత్రమధురత్నం
1-00 వాద్యబృందం
1-10 కన్నడమున వార్తలు
1-20 ఎమ్. ప్రభాకర్,
కన్నడ గీతాలు
1-30 అంశమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 జానపద వాద్యం +
2-00 జానపద గీతాలు

2-15 అలిత వాద్య సంగీతం
2-30* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మొ II ప్రసారము II

6-00 అంశమున వార్తలు
6-05 స్థానిక ప్రకటనలు
6-10 జానపదాన +
6-20 గీతగుచ్చ
6-35 ప్రదేశ సమాచార
6-45 శ్రామస్థలకు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 మీ ఉత్తరాలకు జవాబులు
8-10 వాద్య సంగీతం +
8-15 ఎమ్. శంకర్, వారాయణశాస్త్రి:
విజ్ఞాన
కె. ఎస్. శోపాలరావు:
మృదంగం
9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 జానపద సంగీత విచార శాస్త్రి
(ప్రవంగం (కన్నడము))
కె. ఎ. సోమన్న
9-30 Matters of Moment
(relay from Delhi)
9-45 విశిష్టతలు
వాణిజ్య (కన్నడం)
కవన: 'బీచి'
10-15 ఎస్. బి. కేశవమూర్తి
10-45* వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

తిరుచ్చి

319.1 మీ (940 కిలోమీటర్లు)

ప్రసారము I

6-45* మంజుళానం
6-50 భక్తిగీతాలు
7-00 వాద్య సంగీతం
7-10 కార్యక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 రామనాథపురం
ఎమ్.ఎస్. నటరాజు పల్లె: వేణువు
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంగ్లము)
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 ముద్రాన్ వలె
9-15 'ప్రసార సమాప్తి'

మొ II ప్రసారము II

12-00* మీరుకోరిన పాటలు +
12-30 'మాతృకాంతి'
కదంబ కార్యక్రమము
1-00 మణిమంజరి (పిల్లలకు)
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 వాద్య సంగీతం +

2-00 తమిళమున వార్తలు
2-10 పెట్టాజగలు (ప్రీతి)
2-30 మెల్లిశై
3-00 చిరుబంతం
కె. జే.మరి అమ్మార్

4-00 వాతావరణ సూచన,
ప్రసార సమాప్తి

మొ III ప్రసారము III

4-45* వివిధభావతీ
5-45 సంగీత పాఠం
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 శ్రామస్థలకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 పోతుగుడిపి.వి. శరణ్ అయ్యర్
కె. రామయ్య
8-30 రామనాథపురం
ఎమ్.ఎస్. నటరాజు పల్లె: వేణువు
9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 వాద్య సంగీతం
9-30 థిల్లి నుండి రిలే
9-45 అకాశవాణి రికార్డులు
10-00 ప్రసార సమాప్తి

సోమవారం ఫిబ్రవరి 12
1883 మార్చి 23

మద్రాస్-ఎ

ప్రసారము I

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 6-45 మంగళశాసనం
- 6-50 తుదిస్పాడలోగళే
- 7-00 గోటువాద్యం, పయోలిన్
- 7-10 నేటికాత్మక్రమ వివరణ, వాతావరణ నూతన (కమిషను)
- 7-15 తమిళములో వాత్తలు
- 7-30* డి. శాంత
- 8-00 మధురగీతం †
- 8-15 ప్రసాత సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 12-30* మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
- 1-00 మాదర్ విశిష్ట ప్రీంకు (కమిషను)
- 1-30 శాసనములకి †
- 1-40 హిందీలో వాత్తలు
- 1-50 శీతములకి †
- 2-00 తమిళమున వాత్తలు
- 2-10 For High Schools
- 2-40 వాతావరణ నూతన, ప్రసాత సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము III

416.7 మీ (720 కిలోపై)

- 5-30* బి. కంశమ్మూళ్ : విణ
- 6-05 ప్రాంతీయ కేంద్రీయ
- 6-15 శామస్థులకు (కమిషను) (తిరుప్పవండి రిలే)
- 7-00 వరకు పార్ట్ మేన్ గూడ
- 7-15 తమిళమున వాత్తలు
- 7-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు అంజనీర్
- నాటిక (కమిషను) (అంకర్ విశ్వవిద్యాలయ రేడియో నాటికం పోటీలో విజయవంతమైనది) కేంథ విశ్వవిద్యాలయము
- 8-00 అలశామం ఎస్. రామచంద్రన్
- 8-30 ఎ. ఆర్. సుందరం
- 9-00 కదంబం †
- 9-15 కణ్ణన్ పెరియై : నూతనాన్ కండ కాడి హిందీ ఉదాహరణలతో ప్రవంగము (కమిషను) కా. శ్రీ. శ్రీ.

- 9-30 సి. వి. ధనలక్ష్మి! పయోలిన్ తంజావూర్ నారాయణస్వామి విశ్వే; మృదంగం వర్ణం-కావడ-(అది) చిన్ననాడన-కళావిది (అది) స్వరరాగమధ-కంకరాభరణం (అది) దారివెలుగును కుద్దసావేరి (అది) సమయమిదే-బేసాగ్ (రూపకం)
- 10-30 వాతావరణ నూతన, ప్రసాత సమాప్తి

మద్రాస్-బి

ప్రసారము I

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
49.30 మీ (6085 కిలోపై)

- 6-45 మద్రాస్ ఎ వలె
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**
- 7-15 వాద్య శాస్త్రం
- 7-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 8-15 ప్రసాత సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము II

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
41.32 మీ (7260 కిలోపై)

- 12-00* కాత్మికుల కార్యక్రమము (కమిషను)
- 12-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 1-00 కదంబం †
- 1-30 అంగ్లమున వాత్తలు
- 1-40 శీతములకి †
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు**
- 2-00 మధురగీతం †
- 2-10 మద్రాస్ ఎ వలె
- 2-40 ప్రసాత సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము III

211.3 మీ (1420 కిలోపై)
60.98 మీ (4920 కిలోపై)

- 5-30 పాశ్చాత్య సంశీతము †
- 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు వాణిజ్యవాత్తలు (అంగ్లము)
- 6-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 6-05 మద్రాస్ ఎ వలె
- 6-15 కాత్మక్రమ వివరణ (కమిషను)
- 6-20 మామియార్ పురాణం నాటిక (కమిషను) కవన; అంది
- 6-35 కె. ఎస్. వేదనాయకి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు**

విజయవాడ

357.1 మీ (810 కిలోపై)

ప్రసారము I

- 6-30* శుభోదయం
- 6-35 భక్తితంజని (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 6-55 ప్రసాత తతంగిణి
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 సంశీత శీతలు
- 7-30 హైదరాబాద్ వలె
- 8-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 8-15 హిందీలో వాత్తలు
- 8-30 ప్రసాత సమాప్తి

- 7-15 ఎస్.ఎస్.చిదంబంతులకు నెల్లికుప్పం పి.జి తత్త్వం
- 7-50 శ్రోతల పరిచయము శ్రోతల ఉత్తరాలకు జవాబులు [తెలుగు]

- 8-00 శ్రోతలు కోరినపాటలు †
- 8-30 మద్రాస్ ఎ వలె
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 అంతిమకోరిక ఏకపాత్రాభినయము అభినేత్ర: ఎ. పిచ్చేశ్వరరావు కవన; బృందావన చౌదరి
- 9-30 ఆంధ్రదేశపు జానపద గేయాలు** (విజయవాడ నుండి రిలే)
- 9-45 తనమయి (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 10-00 భక్తితంజని (విజయవాడ నుండి రిలే)
- 10-30 ప్రసాత సమాప్తి

మద్రాస్-సి

193.5 మీ (1550 కిలోపై)

- వివిధభారతి (రిలే)
- [వివరాలు 56వ పేజీలో]
- హిందీ పేర్ల గూడ వివరమును **మిడియం పేర్లపై మాత్రం

ప్రసారము II

- 11-30* రాష్ట్రాభిసం
- 11-40 ఉన్నతి పాఠశాలలకు
- 12-10 లలిత సంగీతం †
- 12-30 కాత్మికుల కార్యక్రమము మూడవ పంచవర్ష ప్లానిక : సండేయ కాత్మక్రమము ప్రసంగం బుద్ధులకపు నాగరాజు పిల్ల సంగీతం శ్రామిక విశేషాలు
- 1-00 కె. రాజామణి
- 1-30 విశ్వవిద్యాలయాలకు (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 1-50 తెలుగులో వాత్తలు
- 2-00 ప్రసాత సమాప్తి

మ॥ ప్రసారము III

- 6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
- 6-05 ప్రాంతీయ వాత్తలు
- 6-15 శామస్థుల కాత్మక్రమము సెక్యూ గీతము † కలసి బ్రకకండి ప్రసంగం విశ్వాన కరంగా ఇన్నాకొక్కి మళ్ళి రూపకం ప్రకటనలు, ధరలు, వాతావరణము
- 7-00 తెలుగులో వాత్తలు
- 7-15 శామస్థుల కాత్మక్రమము విశేషాలేమిటి : చేయంగల విన్నపాలు
- 7-30 సంశీత కచేరి (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 9-00 అంగ్లమున వాత్తలు
- 9-15 Andhra's Contribution to Indian thought and Culture In Philosophy and Political thought talk by Dr. K. Satchidananda Murthi
- 9-25 విరామ సంగీతం
- 9-30 కె. రాజామణి
- 9-45 తనమయి (హైదరాబాద్ నుండి రిలే)
- 10-00 భక్తితంజని : త్యాగరాజు సప్రదాయ శీర్షనలు ఎమ్. జాఅముతశిక్ష్పన్ ఎమ్. వి. తమిళమూర్తి పి. సూర్యారావు సి. అనంతలక్ష్మి
- 10-30* వాతావరణ నూతన, ప్రసాత సమాప్తి

7-30 ముజాబీద్ ప్రయాణి
ఎస్. సి. సత్యనారాయణ
పి. కుప్పస్వామి: వయొలిన్
ఎ. వెంకటేశ్వరరావు,
మృదంగం

10-30: పాఠావళి మూలము.
(ప్రతిక వేదము.)

2-10 For High Schools	
2-40 విరాట సంగీతం†	

విరాట్	† మూడిమి
--------	----------

10-00 ప్రసాద నమోదు

32

8-30 టి. జి. రో. పాప, చర్యలు

6-15 కాశ్యకమవివరణ(క)

to break

గురువారం: ఏప్రిల్ 15
హైదరాబాద్-1
405.4 మీ (710 కిలోమీటర్లు)

సా|| ప్రసారము I
6-30* సుప్రభాత
6-35 భక్తిరంజని
(విజయవాడనుండి 3 కిలోమీటర్లు)

6-55 శాత్రుక్రమ వివరణ
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 సంగీత శిక్షణ
7-30 విజయవాడవలె
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 హిందీలో వార్తలు
8-30 సంగీత పరిచయశాత్రుక్రమం
8-45* ప్రసాత సమాప్తి

సా|| ప్రసారము II
11-40 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(విజయవాడనుండి 1 కిలోమీటర్లు)
12-10 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
(అద్దూరు)
12-30 కార్మికుల శాత్రుక్రమము
బందరు కలంకారి అద్దూరు
(విజయవాడనుండి 1 కిలోమీటర్లు)

విజ్ఞానపీఠ
సీమీతి
1-00 పులకు (అద్దూరు)
1-30 రేడియో కళాశాల
(విజయవాడనుండి 3 కిలోమీటర్లు)

1-50 తెలుగులో వార్తలు
2-00 హైదరాబాద్ వివరణ
2-10 ఉర్దూలో వార్తలు
2-20 హైదరాబాద్ వివరణ
2-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

సా|| ప్రసారము III
6-00* స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 మరాఠీ శోతలకు
7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 కలంకారి పేర్లు
6-30 తూలికా చిత్రాలు:
బస్ కండక్టర్
(ప్రసంగం)

ప్రసంగం
పోతంకి దక్షిణమూర్తి
7-45 రాగం, తానం, పల్లవి
(మద్రాసునుండి రిలే)

8-30 Radio News Reel
8-40 విరామ సంగీతం
8-45 డి. ఎ. పలుకూర్:
శాస్త్రీయ సంగీతం

9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 ఉర్దూలో వార్తలు
9-30 అఖిలభారత నాటక
శాత్రుక్రమము
(మద్రాసునుండి రిలే)
10-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

హైదరాబాద్-2
సా|| ప్రసారము I
60 12మీ (4990 కిలోమీటర్లు)
6-30* హైదరాబాద్ వివరణ
7-45 ప్రసాత సమాప్తి

ప్రసారము II (తరువాతి)
49.02 మీ (6120 కిలోమీటర్లు)
8-00 హైదరాబాద్ వివరణ
8-45* ప్రసాత సమాప్తి

సా|| ప్రసారము II
42.02 మీ (7140 కిలోమీటర్లు)
11-40 హైదరాబాద్ వివరణ
12-10 పేక్ హుస్సేన్ సాహెబ్:
క్లారిన్

12-30 హైదరాబాద్ వివరణ
1-00 ఎ. మునాళిని
1-30 హైదరాబాద్ వివరణ
2-00 ఎ. మునాళిని
2-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

సా|| ప్రసారము II
60.12 మీ (4990 కిలోమీటర్లు)
6-00* హైదరాబాద్ వివరణ
6-15 గ్రామస్థుల శాత్రుక్రమము
కుప్పిచి ఎగనె

వర్తన సమాచారం
విశ్వవిజ్ఞానం తెచ్చిన పద్ధతులు:
పెన్సిలిన్
ప్రసంగం
డాక్టర్

పురాణము
వారాహ వి
ప్రకటనలు, దరణ, వాతావరణం

7-00 తెలుగులో వార్తలు
7-15 గ్రామస్థుల శాత్రుక్రమము
విశేషాలేమిటి?
చేయంగల విషయాలు
7-30 హైదరాబాద్ వివరణ
9-00 అంశములో వార్తలు
9-15 లలిత సంగీతం
9-30 హైదరాబాద్ వివరణ
10-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

బెంగుళూర్
491.8 మీ (610 కిలోమీటర్లు)
సా|| ప్రసారము I
7-00* సుప్రభాత
శాత్రుక్రమ వివరణ
మేళాన
7-15 నిలాదేవి: విజ్ఞాన
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 హిందీ శిక్షణ
8-30* ప్రసాత సమాప్తి

సా|| ప్రసారము II
12-00* కార్మికుల శాత్రుక్రమము
12-30 ఎస్. జయప్రకాశ్:
హిందూస్థానీ శాత్రుక్రమం
బాలకృష్ణరావు శాత్రుక్రమం: తల్లా
1-00 సుగమ్ సంగీతం
1-10 కన్నడమున వార్తలు
1-20 హెచ్. ఉమాదేవి:
కన్నడగీతాలు

1-30 అంశమున వార్తలు
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 జి. ప్రేమకుమారి: పదనగళు
2-00* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

ప్రసారము III
3-00* ఉన్నత పాఠశాలలకు
3-30* ప్రసాత సమాప్తి

తిరుచ్చి
319.1 మీ (940 కిలోమీటర్లు)
సా|| ప్రసారము I
6-45* మంగళగానం
6-50 భక్తిగీతాలు
7-00 వాద్య సంగీతము
7-10 శాత్రుక్రమ వివరణ
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 ఎన్. నాగలక్ష్మి
7-55 స్థానిక ప్రకటనలు (అంశము)
8-00 అంశమున వార్తలు
8-15 ప్రసాత సమాప్తి

సా|| ప్రసారము II
12-00* కార్మికులకు
12-30 మాధ్యమిక పాఠశాలలకు
1-00 ఎన్. నాగలక్ష్మి
1-30 వాద్య సంగీతం
1-40 హిందీలో వార్తలు
1-50 శాత్రుక్రమం
2-00 తమిళమున వార్తలు
2-10 ఉన్నత పాఠశాలలకు
2-40 విరామ సంగీతం

సా|| ప్రసారము IV
6-00 అంశమున వార్తలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-10 ఎమ్. ఎన్. తల్లాం:
దేవత నామగళు
6-20 శాత్రుక్రమము
పరసం: ఎమ్.ఎస్. మహదేవస్వామి
6-35 ప్రదేశ సమాచారం
6-45 గ్రామస్థులకు
7-45 కన్నడమున వార్తలు
8-00 సిద్ధేశ్వరదేవి: తుమ్మి

8-30 Radio News Reel
(relay from Delhi)
8-40 వాద్య సంగీతం
8-45 శానమంజరి
9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 The concept of
Justice
Poetic Justice
talk by
R. Y. Dhawadkar
9-25 క్లాసికల్ సంగీతం
9-30 అఖిలభారత నాటక
శాత్రుక్రమము
థాకేపావోః
కన్నడము

10-30* వాతావరణ సూచన,
(ప్రసాత సమాప్తి)

సా|| ప్రసారము III
4-45* వివిధ భారతీ
5-45 సంగీత పాఠం
6-00 స్థానిక ప్రకటనలు
6-05 ప్రాంతీయ వార్తలు
6-15 గ్రామస్థులకు
7-15 తమిళమున వార్తలు
7-30 'ఉమావతసపాట'
7-35 ఎన్నాయప్ప:
సంఘ సెయిలబర్
(ప్రసంగం: తమిళము)
ఎ.వి.ఆర్. కృష్ణస్వామి రెడ్డియార్
7-45 రాగం, తానం పల్లవి:
జి. ఎస్. మురయ్యానందం
8-30 ఢిల్లీనుండి రిలే
8-40 చిత్రగానం
9-00 అంశమున వార్తలు
9-15 రేడియో నాటక సంగీతం
9-30 అఖిలభారత నాటక
శాత్రుక్రమము
థాకేపావోః
(కన్నడము)
10-30 ప్రసాత సమాప్తి

Postal Notice

—o—

All the Broadcast Receiver Licences issued for possessing and working of broadcast receivers expire on the 31st December. The Broadcast Receiver Licences expiring on 31st of December, 1961 can be renewed up to 31st January, 1962, without the payment of any penalty, after which a penalty at the rate of Re. 1/- per month will be charged. However, to avoid eleventh hour rush at the post offices during the last days of January and for the convenience of the licence holders themselves, all the Head and Sub-Post Offices will start renewing the Broadcast Receiver Licence from 1st November 1961. As such to avoid the rush on closing days, all the Broadcast Receiver Licence-holders are advised to renew their licences as early as possible on the payment of annual licence fee and producing the old Broadcast Receiver Licence. In case the old Broadcast Receiver Licence has been lost or misplaced, the licensee should apply to the original Post Office which issued the lost licence, for the issue of a Substitute Licence along with the payment of Rs. 2/- in cash. The Substitute Licence will be issued on the spot after verifying the records of the post office. This Licence then should be renewed on the payment of the renewal fee. If the application for the Substitute Licence cannot be made to the Original Post Office, the Licensee should apply to any Head or Sub-Post Office according to his convenience along with the payment of Rs. 2/- as substitute Licence fee in addition to the due renewal fee for the Year 1962 in cash, for which a temporary receipt in form ACG—67 will be given to them. After the verification of the particulars of the lost licence from the original post office, the substitute licence will be issued and kept in post office as records in place of the lost licence and the renewal licence will be handed over to the licensee.

It is also for the information of all concerned that the Commercial Broadcast Receiver Licences which were previously being issued and renewed by the Heads of Circles will now be issued and renewed by the Head and Sub-Post Offices. The holders of Commercial Broadcast Receiver Licences should not wait for demand notices from the Circle Offices and should apply for the renewal of their licences to any Head or Sub-Post Office convenient to them along with the due licence fee in cash and producing the old licences.

In this connection it is stated that the possession and working of a radio set without a valid licence is an offence punishable under the Indian Telegraph Act, 1885 and the Indian Wireless Telegraphy Act, 1933. Under the Indian Wireless Telegraphy Act, 1933, a licence is required for the mere possession of a radio set even though it may be temporarily out of order and irrespective of the fact whether it is used or not. As such the Licence holders intending to work or possess radio sets during the next year should renew their licences as early as possible. The renewal season will start from 1st November, 1961.

సంగీత కచేరీలు

మద్రాస్

హైదరాబాద్

జనవరి	1	గు రా	7-15	రాగం, తానం, వల్లవి ఎమ్. ఎమ్. దండపాణి దేశిక్కర్ తిరుచ్చి బాలసుబ్రహ్మణ్యం, వయ్యాలిన్ ఎ. ద్రాన్ ఎ. కన్నన్: మృదంగం
"	2	శు రా	7-30	ఎమ్. ఎల్. వనఃతకుమారి తిరువళ్ళూర్ సుబ్రహ్మణ్యం: వయ్యాలిన్ తంజావూర్ ఎస్ కృష్ణమూర్తిరావు: మృదంగం టి. ఎస్. విల్వాద్రి అయ్యర్: మటం
"	4	అ ఉ	8-15	జి. వైదేహి
"	5	సా రా	9-30	బూదలూర్ కృష్ణమూర్తిరావు గోతువాడ్యం బి. కె. లక్ష్మి, వీణ ముళ్ళూరి నాయుడు: మృదంగం
"	8	గు రా	7-45	రాగం, తానం, వల్లవి ఎస్. నతనింహులు వి. గోవిందస్వామి నాయకర్: వయ్యాలిన్ కోయంబత్తూర్ ఎస్. రామస్వామి: మృదంగం
"	9	శు రా	7-30	జి. ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం
"	11	అ ఉ	8-15	బి.వి. రామన్, బి.వి. లక్ష్మణన్
"	12	సా రా	9-30	సి. వి. ధనలక్ష్మి, వయ్యాలిన్ తంజావూర్ నారాయణస్వామి పిళ్ళై: మృదంగం
"	13	వం రా	7-45	ఎస్. బాలచందర్, వీణ ఉమయ్యలూరం కె. శివరామన్: మృదంగం

విజయవాడ

ఫిబ్రవరి	1	గు ఉ	7-30 } టి. ఆర్. గంగాధరన్: ము 1-00 } నాదస్వరం
"	3	శు ఉ	7-30 } చల్లపల్లి కృష్ణమూర్తిరావు: రా 8-00 } వయ్యాలిన్
"	4	అ రా	8-00 సాత్తూర్ ఎ. జి. సుబ్రహ్మణ్యం
"	6	మం ఉ	7-30 } ఎస్. నూర్జనానాయణమూర్తి రా 8-00 } క్లారిన్
"	7	బు రా	9-50 మదుర మణి అయ్యర్
"	8	గు ఉ	7-30 వెలిది సుబ్బారావు, వీణ
"	10	శు ఉ	7-30 వి. విజయలక్ష్మి
"	"	రా	8-00 ఎస్. సి. వి జగన్నాథాచార్యులు
"	11	అ రా	8-00 ఎమ్. చంద్రశేఖరన్: వయ్యాలిన్ డి. రామమోహనరావు: మృదంగం
"	13	మం ఉ	7-30 } శిష్టు నర్సరావు: వయ్యాలిన్ రా 8-00 }
"	15	గు ఉ	7-30 } కందుకూరి వీరాస్వామి: ము 1-00 } నాదస్వరం

ఫిబ్రవరి	2	శు ఉ	7-30 } శనకడు పెక్ మాస్టేన్ ము 1-00 } సాహెబ్. నాదస్వరం
"	4	అ ఉ	7-45 } గోవిందరావ్ దంకాలే రా 8-30 } ఎస్. సంపర్క; తబ్లా
"	"	ఉ	8-30 వి. సావేత్తరావు, వీణ
"	"	రా	7-30 వి. సుబ్బాపు: మృదంగం
"	7	బు ఉ	7-30 } టి. జి. పద్మనాభన్ ము 2-00 }
"	11	అ రా	8-30 } శ్యామలాదేవి: కయాలి రా 9-45 }
"	12	సా రా	7-30 ఎన్. సి. నత్యనారాయణ
"	13	మం మ	2-00 వి. బి. నిలంబయ: వీణ
"	15	గు మ	1-00 } ఎ. మృణాళిని " 2-00 }

తిరువళ్ళూర్

ఫిబ్రవరి	4	అ ఉ	8-30 ఎమ్. వి. వరాహస్వామి: గోతువాడ్యం
"	"	రా	8-15 టి. రుక్మిణి
"	"	రా	10-15 చిత్తూర్ సుబ్రహ్మణ్యం పిళ్ళై
"	6	మం రా	9-30 ఇంజిక్కూడి పిళ్ళై, బు సోదరులు, నాదస్వరం
"	7	బు రా	8-15 ఎస్. పి. నరరాజన్: కబువు
"	10	శు రా	8-00 ఆర్. కె. శ్రీకాంత్
"	11	అ రా	8-15 ఎమ్. శంకరనారాయణస్వామి: వీణ కె. ఎస్. గోపాలరావు: మృదంగం
"	12	సా రా	8-15 టి. పుట్టస్వామయ్య రాగం, తానం వల్లవి
"	13	మం రా	9-40 బసవరాజ్ రాజగురు: హిందూస్తానీ సంగీతము
"	14	బు రా	8-15 ఎ. వీరభద్రయ్య: వయ్యాలిన్
"	15	గు రా	8-00 సిద్దేశ్వరదేవ: టుమి

తిరుచ్చి

ఫిబ్రవరి	2	శు ఉ	7-30 ధక్కపుకం ఎస్. అభిరామ సుందరంపిళ్ళై: నాదస్వరం
"	6	మం ఉ	7-30 వి. ఎ. మినాక్షి
"	"	రా	7-45 వి. వజిరేలు మొదలియార్
"	7	బు ఉ	7-30 హెచ్. ఎస్. మధ్వాచార్: గోతువాడ్యం
"	10	శు ఉ	7-30 ఈశాపూర్ ము 2-10 ఎస్. శ్రీనివాసన్: వయ్యాలిన్
"	11	అ మ	3-00 చిత్రాంగి కె. గోపాలకృష్ణాచార్య
"	"	రా	7-30 పొయ్యిగుడి పి.వి. గణేశయ్యర్ కె. రామయ్య
"	15	గు ఉ	7-30 } ఎస్. నాగలక్ష్మి ము 1-00 }

చట్టకాములు

(శ్రేష్ఠనాటిక)

ఆర్.కె.జయలక్ష్మి.

పేలు: (ప్రవేశము) — కాంతా, కాంతా

కాంత: ఇన్. అరవళింది. బావిప్పుడే వదుకోన్నాడు. మధ్యాహ్నంనుండి ఒకటే గొడవ. ఎద్దెచ్చి ఇప్పుడే నిద్దరవాయ్యాడు. ఏమిటా తొందర?

పేలు: ఏముంది, మీ అన్నయ్య చంద్రం ఉత్తరం కాశాడు

కాంత: వ్రాశాడూ, అనుకుంటూనేవున్నా, ఇవ్వాలో రేపో పుత్తరం వస్తుందని. ఏమిరాశాడేమిటి? ఏప్పుడొస్తాడని?

పేలు: ఇదగో, పుత్తరం వదువుతున్నా ఏను.

“మహారాజుగ్రీ పేలు బావగార్ని నమస్కరించి వ్రాయునది. మొన్న మీరు వ్రాసినపుత్తరం అందినది. ఎప్పుడో ఒకసారి తిరువతి వస్తానని మీతో అన్నాను. కాని ఇప్పుడు తిరువతి వెళ్ళాలనిలేను. కారణం మీకు తెలియందేమీకాదు. పోయినసారి కోటప్పకొండ తిరు నాళ్ళలో ఎంతో మోజువడికొన్న ఎల్లగిత్త పందాలలో ఓడిపోయింది. పోనీలే అని పూరుకున్నాను. ఓంగోయ అవుతు మాంచి కోడెక్కా వుడితే తిరువతి వస్తానని మొక్కుకున్నాను. నాలుగురోజులకాదు అవు యానింది. పెయ్యదూడని పెట్టింది. వా ఆళయ విరాళైపోగ, దేవునిపై ఒక విడమైన ఏవ్యాభావ మేర్పడ్డది. నేనింక ఏ దేవునికి మొక్కదలవ లేదు. మీతోపాటు తిరువతికి రానందుకు చెల్లెలు, చి.సో. కాంకబా, చిరంజీవి వెంకటాచలానికి నా దీవెనలు తెలిపేది.

ఇట్లు, చంద్రం.

కాంత: వీడి వల్లవనం బంగారంగాను. ఇదేమిటందీ. అవుతు వెయ్యదూడ వుడితే వచ్చేనట్టమేమిటో? కట్టాలూ కానుకలూ ఇచ్చి, చీరా సారేపెట్టి పెళ్లికెయ్యాలినిన బావేమీ లేదుగా, దేవికో ఇంత విరాళ?

పేలు: నాకేం తెలుసు....మీ అన్న వచ్చినప్పుడు అడుగు—చెప్పతాడు.

కాంత: పోనీలేంది. అబ్బాయికి ఏడాది వెళ్ళుముందే కొండకొస్తామని మొక్కుకున్నాయె—ఎలాగో ఈ నెలలోవల తిరువతి వెళ్ళి మొక్కు తీర్చుకురావాలి. వాడికి తప్పిందని మనకెలా తప్పు తుంది చెప్పండి.

పేలు: మనకుమటుకిప్పుడేం తొందర? చేతిలో డమ్మిదీ లేదాయె, ఏదో అవడలో మొక్కుకున్నాం....అవడ మొక్కులు అరవైయేం డన్నాడు.

కాంత: ఏమో, అదేమీ కుదరదంది. బాబు శ్రేయస్సుకోరై నా మీరి మొక్కు సంవత్సరం వెళ్ళకముందే తీర్చాలి. ఈ నెలదాటితే

మంచిరోజులు లేవని బామ్మగారు పంపాంగంచూపి చెప్పాడు. మీరెలాగైవా....

పేలు అదే అలోచిస్తున్నా. కొండ కెళ్ళుటమంటే సామాన్యమూ, చేతుగా డబ్బుందొడ్డూ?

కాంత: అలాగని గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చుంటే ఎలాగందీ? అబ్బో సొప్పోచేసి మొక్కుబడి తీర్చుకోవాలిగాని—

పేలు నిజమే కాని, ఎంతాలోచించినా డబ్బు దొరికేమార్గం కనిపించటం లేదు.

కాంత: పోనీలేంది, మీ స్నేహితుల నెవరినైనా అడిగి చేబదులు తీసుకు రండి. తరువా తిప్పేద్దాం.

పేలు: రూపాయికి శేతుంటాని వియ్యంరాని యీ రోజుల్లో ఏవుద్యోగస్తు నేకి డబ్బు మిగులుతుంది? అడిగి లేదనిపించుకోవటం తప్పదు!

పేలు సరే. అలా వెళ్ళివస్తాను.

కాంత: పెందలాడే తిరిగిరండి....

—విరామం—

బామ్మ: నవినెళ్ళ తల్లిని, వీవన్నా పెందలాడే కాస్త ఎంగిలి వడకూడదూ?

కాంత: ఏమీ బామ్మగారూ, వారురాండే నాకు తనబుద్ధవదు. ఇవ్వాల అనలు నామనసేమీ బాగుండలేదు. నాలుగైదు రోజుల్లో తిరువ తెళ్ళాలనుకొన్నామాయె. చేతిలో డమ్మిదీలేదు. మా నాన్నగారి నడిగి అప్పుగానైనా తీసుకొందామంటే మావారికది మొట్టమొదటి నుండి గిట్టని విషయం. పోనీ స్నేహితుల నెవరినైనా అడిగి చేబదులు తెచ్చున్నాను. అయిదువ్వర కెళ్ళినవారు, ఏదైనా ఇంకా రాలేదు. ఎక్కడెక్కడ తిరుగుతున్నారో ఏమో? డబ్బు దొరి కిందో లేదో, అదే తెలుగవుంది.

బామ్మ: ఆ సందేహమే వుండకూడదు తల్లీ. అలా ఇనుచూపించినప్పుడు విజంగానే డబ్బు దొరక్కపోయినా దొరక్కపోవచ్చు కాని పూర్తిగా భారం బానిపై వేసి వానినే నమ్ముకొన్నవారికి భగవంతు డేనాడూ సహాయపడకమానదు. అన్నిటికీ ఆశున్నేనమ్మి ద్యానం చెయ్యండి. డబ్బు దానంతరికీ నడిచినస్తుంది. అదగో అబ్బాయ్ వస్తున్నట్లున్నాడు పెందలాడే బోంచేసి వండుకోవమ్మా. వస్తా....

కాంత: నుంచీది బామ్మగారూ.

పేలు: [[ప్రవేశం]]—అలస్యమైంది, ఒక్కదానినీ విక్కు విక్కుమంటూ వుంటావనుకొన్నాను.

కాంత: ఇంతకీ మీరు వెళ్ళిన పనేమయింది? దబ్బేనున్నా దొరికిందా?

జేబు: ఎవరు పోగొట్టుకున్నాను గమక మనకు దొరకటానికి?

కాంత: నేను గట్టిగా అడుగుతుంటే ఏమిటంటే ఎగతాళి?

జేబు: అయితే నేనూ గట్టిగానే చెబుతాను. విను. మొట్టమొదట నుడ ర్భసం కనిపించాడు. నేను అడుగుతూ మనుకుంటుండగానే, వాడే నోయి తెరిచి బీజాబాద్కొరె యిస్తాను. ఒక పదిరూపాయలుంటే నగ్గనుస్తాడు. వాడికో నమస్కారంపెట్టి బ్రహ్మావదాన్ని పెట్టుకుంటూ బయలుదేరాను.

కాంత: ఈవిరివాడా మరి?

జేబు: ఏమూ మరి. కాజ్జిపట్టాకోడానికి కాళ్ళు పదిపోయేలా తెరిగాను. చివరికి పొక్కుదగ్గి వాడి దర్భకమైంది. ఒక్క అణావుంటే యివ్వరా, వేరుకేసిక్కొలయివా కొనుక్కుతుందా అన్నాడు.

కాంత: అంటే అణాకూడా లేదన్నమాట అతని దగ్గర.

జేబు: అంటే నన్నెందు కడగుతాడే ఏదీదానా. వాడికా నైవేద్యం చెల్లింది. శిష్టనంగతి చెప్పాను, నరే ప్రయత్నిద్దాం పదమని ఈశ్వరరెడ్డి దగ్గరికి తీసుకెళ్ళాడు.

కాంత: మరి ఆయనేమన్నాడు?

జేబు: చెప్పని నన్ను. మేము వెళ్లితప్పటికీ వాడియింట్లో ఒక పెద్దసీను జరుగుతోంది.

కాంత: ఏమిటి?

జేబు: ఇంటి రోజుమాది మననాటి పట్టుకని అద్దెరదతానా లేక పెర్రేదేదా బైట పడేయి అన్నావా అని యద్దా చేస్తున్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ, రాత్రీకురి గిల్చుకో తలపారం తోరికొచ్చింది. ఇది సంగతి. ఇంక నాకు ఏమోనాడా దబ్బు దొరుకుతు దన్న అకలేదు. అనలు నే వెళ్ళేవాడినేడారు. కానీ.... నువ్వేమో—

కాంత: అదే మననాపున్న బలహీనత. నేనేదో అన్నాను—లేక— అనుకొంటానని మీరు ప్రయత్నించారే కానీ—మీరు మన స్ఫూర్తిగా ప్రయత్నించలేదు. అందుకే అదికూడా దొరకుండా పోయింది మీరు ఓజంగా భగవంతుడిమీద భారంపని ప్రయత్నిస్తే మీకు రప్పక దొరికివుండేది. మీరు వచ్చేవరకూ బామ్మ గారు చెప్తున్న మాటలు వింటే మనం సిగ్గుపడతాము. ఆమెకు భగవంతుడంటే ఎంతోభక్తి. ఎంతో నమ్మకం!

జేబు: ఆమెతో మనకేమిసాటి? ఆమెలోని ఏకాగ్రత, విశ్చలభక్తి మనకు రావాలంటే యీ జన్మలో సాధ్యపడదు.

కాంత: అది నిజమేకావచ్చు. అలా అని మీరు దైవారాధన మానగలరా? జాకంటిలే అంక. ఎవరిభక్తి వాడిది, అందులో ఆత్మవంచన జరుగకూడదు. మీరు వెళ్ళి కాళ్ళుచేతులూ కడుక్కొని భగవంతుని విశ్చలంగా దణ్ణం పెట్టుకోండి. అంతా వీడేభారం, వాళ్ళ క్రియవన లేకుండా నే ప్రయత్నించేతాను. ఈపైన వీడయ కానాలి అని మొక్కుకోండి. ఇంకా రెండ్రోజాల వ్యవధివుంది. వాడే అడుక్కొంటాడు.

జేబు: అయితే దీనిగాంధవదెయ్యి—మూనెపోసి, ఇంతలా. కాళ్ళు కడుక్కొనివస్తా.

(ఇంటర్ లూడ్)

జేబు: (వచేళము)—కాంతా, కాంతా ఏం చేస్తున్నావ్?

కాంత: వస్తున్నా. అరేఏటండి, అంత పెందలాడే వచ్చారు అహినుమండి.

జేబు: పదిరోజులు వెలపపెట్టి వచ్చాను.

కాంత: వెళ్ళుపెట్టాగా, అంటే, దబ్బు దొరికిందన్నమాట!

జేబు: తప్పుతప్పు, దబ్బు దొరకలేదు వాడే పంపించాడు.

కాంత: నే చెబితే విన్నారూ, నమ్మినవాళ్ళ కామాత్రం యివ్వడా ఏమిటి? ఇంతకీ పైకం ఎక్కడిదండీ?

జేబు: మన మీవూరు ట్రాన్స్ పర్ అయి వచ్చిన క్రొత్తలో ఒక నంత్పు రము పైచిటకు హౌస్ రెంట్ ఎలవెన్ను ఇవ్వలేదుగా. అది ఇప్పుడొచ్చింది. చాల చితంగావుండిదూ? అంతా వాడిడయ. ఇది వస్తుందన్న ఆక నాకైతేలేదు. అయినా వచ్చింది. అంతా మాట ఇంపై నాలుగూ, చాలవు....

కాంత: ఓ చాలకేం, లక్షజంగా వెళ్ళిరావచ్చు. అయితే రేపేనా ప్రయాణం.

జేబు: కురవ్య శీఘ్రం అన్నారు. రేపటి వరకెండకు? కాశ్రిబండితే వెళదాం.

కాంత: వరే. వుండండి బామ్మగారికి సంగతి చెప్పిస్తా. ఆమెతో సంబోధిస్తుంది.

(రైలు వెళ్ళినకట్టం....జనం కోలాహలం)

[గిడు కొండలవాడా, వెంకటరమణా, గోవింద, గోవింద.... అపది మొక్కులవాడా, వడ్డికాసులవాడా, గోవిందా, గోవింద.... అని దూరంగా తక్కుల ప్రార్థనలు వినిపిస్తూ వుంటవి]

కాంత: ఏమంటే, బాబువేత పదిరూపాయలు హుండిలో వేయించండి.

జేబు: బాబూ, యీ నోటు పట్టుకో, అర, అర అందులో వదేయ అ భలేవాడివిగా. చూశావా కాంతా, ఏడుకొండలవాడా వెంకట రమణా! గోవిందా!! గోవిందా!!

కాంత: అరే చంద్రం అన్నయ్యా, చూశారూ, చంద్రం అన్నయ్యకూడ వచ్చాడే ఏరా. రావనివచ్చావ్....

చంద్రం: ఇప్పుడుమట్టుకు రావాలని వచ్చాకాయేమిటి? మీ ఇంటి కెళ్ళితే మీరు తిరుపతికి వెళ్ళారని చెప్పారు. మీ వెనుకే వెతుక్కుంటూ వచ్చాను.

కాంత: పోలేలే వచ్చినవాడివి రావేవచ్చావుగాని, మొక్కు తీర్చుకో, మళ్ళీ మళ్ళీ అరిగాల్సినపని వుండను.

చం: మనదెప్పుడూ ఒకేమాట. నాయెద్దని పందెంలా గెలిపించుకొన్నాడే నాకు సగం నమ్మకం పోయింది. అప్పుకు కోదెన్నా వుడితే కాస్త

నమ్మకం కుసిరేడమో. దానికి పెయ్యమాడ వుట్టింది. ఇంక నాకు మొక్కులేమి గిక్కులేదు

శాంత: అఁ అఁ, అలా ఆనరాదురా అన్నయో, అవధారం.

చం: అవచారంలేదు గివచారంలేదు నాకప్పి తెలుసులే. వదండి.

శాంత: మొండివాదన వనితిరాదు. మీరన్నా చెప్పండి.

వేణు: చిన్నపిల్లాడన్నా అయితే రెండు తగిలింది చెప్పొచ్చు ఇద్దరు బిడ్డల తండ్రికి మనం చెప్పే వేమిటే

చం: మాటల సందబ్బో మరచాను. బావగారూ మీకు మొన్ననే అసిస్టెంట్ ఆఫీసర్ గా ప్రమోషన్ వచ్చిందట మీ ఆఫీసు క్లర్కు రంగశాధం అన్నాడు. మీకు చెప్పమనికూడా చెప్పాడు.

శాంత: చూశారూ. అంతా వాడిదయే! మీరిక్కడే ఉండండి. ఓమారు స్వామి దర్శనం చేసుకొస్తా.

వేణు: నిజమేనా నీ మాటలు? చంద్రం బావా.

చం: ఇందులో అబద్ధ మాటాల్సిన వనేముంది! కష్టపడి చదివిన చదువుకు ప్రతిఫలం లేకుండాపోతుందా?

వేణు: ఇంతకీ వాడిదయ వుండాలి. ఇన్నాళ్ళనుండి అనంతవం అనుకొన్నది ఇంత త్వరగా వచ్చిందంటే, వాడిదయ కాక మనదేముంది? అయితే రేపే వెళ్లి—

చం: అలా వీలులేదు అలా అంటాడనే ముందుగా టిక్కెట్లుకొని తెచ్చాను చూడు. రెండురోజులుండి వెళ్ళండి. మీ ఆఫీసర్ హోదాని లోటురావీయములే నావా

వేణు: దానిక్కోదు, త్వరగా చేరితే మంచిదని, శాంతా చూశావా మీ అన్న ఎంత పని చేశాడో?

శాంత: ఎంతపని చేశాడేమిటి? చక్కని కుభవార్త మోసుకొచ్చాడ.

వేణు: అంతవరకు బాగానేవుంది. కాని, ఏకంగా టిక్కెట్లు వట్టుకొచ్చాడు. మావూరొచ్చి రెండురోజులుండి వెళ్లమంటున్నాడు.

శాంత: పోపేరెండి. నాన్నగార్ని చూసికూడా చాలా రోజులయింది

వేణు: అవునుమరి నీవా అన్నకు చెల్లెలువేగా? అందులో వెళ్ళేది వుట్టింటికాయె, సరే వదండి.

(రైలు వచ్చివెళ్ళిన కల్పం)

శాంత: ఎంతపేషని ఇలా నిరీక్షిస్తూ కూర్చుంటాం? అనలు మీరిచ్చిన తెలిగ్రాం నాన్నగారికి అందిందోలేదో? పోపేపెట్టె, బిడ్డిగ్ నేషన్ లోపెట్టి మనం వడిచి వెళదామా?

చం: పసిపిల్లాడితో ఎంత దూరమని నడుస్తాం? అందులో ఆఫీసరైన బావగార్ని వడిచిస్తే నాకే మర్యాద?

వేణు: మరేం ఫరవాలేదు. నేమి నడుస్తామని ఎదొచ్చి నీవు మాత్రం అల్లుణ్ణి బుజాలమీద ఎక్కించుకోవాలి.

చం: బుజాలు ఎక్కించాలం ఇంకాముందుంది. ఇప్పటినించే మొదలెడితే షరీ కష్టం. పోపీ మీరిక్కడే వుండండి నే త్వరగావెళ్ళి బండి తోలుకొస్తాను.

శాంత: ఏం వద్దులే అన్నయ్యా. నాన్నగారొస్తున్నారు. బహళా బండి కూడా వస్తుంటుంది. లేదాబూ లే కాతయ్య వస్తున్నాడు. లేరా, మొద్దు. ఓట్టి మొద్దుని ద్రండి వీడిది.

వేణు: మొద్దునిద్ర, తిండిబోతుకనం. అట్టి పేనమామ తక్షణాలే వచ్చాయి.

రామయ్య: (వజీరము)—ఏయ్య, శాంతా, చాలా సేసయినట్లుంది బండి జిగి. ఏంసాయనా వేణూ క్షేమంగా వచ్చారుగదా? సరుయ్యాకి వచ్చారు. ఇకనాకేం భయంలేదు, పెందరావే బండి కట్టుకొద్దామంటే అన్నీ అడ్డంకులే.

చం: అవి నీకేప్పుడూ వున్నవేలే నాన్నా. పోపీ మనబండిచ్చి వెంకన్నును వంపకూడదూ?

రామ: మన బండి ఇంకేం మనబండిరా? మేకవర్గతమంతెద్దు మన ఎల్లెద్దు విన్నబ్రాద్దుటితుండి వరక ముట్టలేదు. గుక్కిడు నీళ్ళు త్రాగలేదు. పైగా నోరెంటి ఉరుగురస్తున్నది. వురుగు ముట్టిందో ఏమో. అనలు మనింటికేదో కని వట్టింది.

శాంత: అదేమిటి నాన్నా అలా అంటారు?

రామ: కాకపోతే మరేమిటమ్మా మూడురోజులకాదు మీ అల్లుడికి జ్వరం తగిలింది మరునాటికల్లా బ్రహ్మాండంగా పెట్టకొచ్చి ది. పక్కూరునుండి రాక్టరొచ్చి కాత్రి తిర్లెబాద్దూ జాగరణదేసి మళ్ళీ వస్తానని ఇప్పుడే వెళ్ళాడు జురోజా గడిస్తేగాని ఏమాటా చెప్పనిన్నాడు.

చం: ఇప్పు డెలాగుంది నాన్నా?

రామ: అలాగేవుంది. మనకేం తెలుస్తుంది చెప్ప. చూడక్కూ, ఇంకెన్ని కష్టాలు రావాలిచెప్ప. అనలిద:తా మొదలు దొడ్లోవుండే పాదాపు పోవటంతో ప్రారంభమైంది.



'Spotlight' కార్యక్రమములో ఆంధ్రర్యోవిద్యాయ పరుగుల ఛాంపియన్ పి. రాజశేఖరన్ తో డా. జె. పి. రామన్ పరిచయం. [మద్రాస్, ఆగస్టు 29]

చం: ఏమిటి నాన్నా మీరు చెప్పేది ఒంగోలు అవు పోయిందా?

రామ: అవునుతగిది పిన్న వెళ్లినరోజు వెంకన్న కొడుకు గొర్లను తోలుకుంటోయాడు తోడుకి. తిరిగొచ్చి అప్పు. దూకా కపింద లేడు చెప్పాడు. పాపం. వెంకన్న మూడు రోజులు నుండి తిరిగి తిరిగి సారిస్తోయాడు. అప్పుకాద ముత్రం కిసిపించలేదు. అంతే మిస్ట్రీ నాకు దైవం చూపిస్తుంది.

కాంత: ఎంతకునాన్నా. కళ్ళపీళ్ళు పెడతావు. దీవికంటూ కొరగాం అన్న గుడ్డ మొరటుతినం. తిరువతివచ్చి దేవెనికి మొక్కుకున్న మొక్కులకూకా చెల్లిచదుండా వచ్చాడు అందులో వడ్డీకాసుల బాడీ పద్దనా యీ సిద్ధిక్షేత్రం.

రామ: ఏం చేస్తా తల్లీ. అనలు తెలియనికాకైతా చెప్పొచ్చు లేక పూర్తిగా తెలిసినవాకైతా చెప్పొచ్చు. కాని అటు అటు కాని నాళ్ళకి చెప్పటం కష్టం. నా జీవితంలో ఇలాంటి పట్టాలు చూడ లేని తల్లీ. నాదారిని నేనెళ్ళిపోయినా నాగుండెవి.

చం: నాన్నా అలా అనకు. నా తప్పు వాకర్థమయింది

కాంత: ఇప్పుడనునా ■ ఏడుకొండలవాణి వేడుకోరా అన్నయ్యా. మీ కష్టాన్ని కడతేవతయి!

రామ: నచ్చే చైత్రమాసంలో వచ్చే వడ్డీకాసుల చెల్లింది మొక్కు తీర్చు కుంటానం కష్టంపెట్టుకో. అంద మొక్కులు ఎక్కడనునా ఎప్పుడనునా మొక్కుకోవచ్చు.

చం: స్వామీ చైత్రమాసంలో కొండకొచ్చి మొక్కు చెల్లిస్తాను. యీ కష్టాలు కడలేచ్చి రక్షించు ప్రభూ. అవది మొక్కులవాడా! వడ్డీ కాసులవాడా! గోవిందా! గోవిందా!

కాంత: నాన్నా మనకష్టాలు తప్పుక తీరిపోతయి. మేము మొక్కు చెల్లించను ఇటు బయలుదేరగానే, వారికి అపీనర్ పొష్టింగు వచ్చాయి. మేము కలలోకూడా అపీనర్ ప్రమోషన్ వస్తుందనుకోలేదు. అంతా వాడిదయ.

రామ: లేకుంటే మరేమిటమ్మా. నీకొడుకు అటు వడ్డీకాసులు చెల్లిండా దేమో, ఇటు అంతకు వందరెట్లు తిచ్చుకొన్నాడు.

వేణు: అదెట్లాగిందీ మామగారూ!

రామ: అయితే విన్న పేపరులో ప్రయిజ్జాండ్ ఫలితాలు చూడలేదా? నామి పేరకొన్న టెక్నిక్కుకే ఫస్ట్ ప్రయిజ్.

కాంత: అయితే నామికి ఏడుకల అయిదువంద రొచ్చేకాయా నాన్నా. ఎంతటి చక్కని నిదర్శనం స్వామి దయకు.

(విరామం)

కాంత: అన్నయ్యా. యింటికొచ్చేకాం స్నానం చేసి యిక్కడే చప్పుత రెండు వెండిబాపాలులు ముడపుకట్టి మళ్ళీ మొక్కుకో. అన్ని కష్టాలూ ఎలా వచ్చాయో అలా పోతయి నీ కొడుకును రక్షించే బాధ్యత వాడిపై చేవుంది. మరేం ఫరకలేదు. పీసమీ ఓగులు వరకు. పెద్దవాడిని నీవే అలావుంటే, ఎట్లా?

రామ: అమ్మాయీ కాంతా యహా పరవాలేవకల్లి. పనపై ఆ వడ్డీకాసుల వాడికి డయ కలిగింది మీ అన్నయ్య మనసు కుడిరింది అతని దూడా తోటలోకివచ్చి మెస్తున్నదట మన పాలేదు వెంకన్న దుని కట్టేశాడట యిహా మనకేం భయంలేదు. ■ స్వామి మన పక్కనే ఉన్నాడు. అంతా వాడిదయ.

"ఏడుకొండలవాడా! వెంకటరమణా! గోవిందా! గోవిందా! అనద ముక్కులవాడా! వడ్డీ కాసులవాడా! గోవిందా! గోవిందా!

(అందరూ గోవింద కొడతారు.)



ఎమ్. ఎన్. నుబ్బులక్ష్మి: త్యాగరాజు ఆరాధన ఉత్సవము తిరుపయ్యారునుండి రెండు ఆఖరివారికి పంగిలి కార్యక్రమము, జనవరి 27)

క వి తా రీ తు లు - చీ త్ర క వ త్య ము

రాపూరి దొరసామిశర్మ

చూచోద్యమమున పద్యరచనను లన్నియు అకారస్వరముతోఁ గూడి కంకణాగరధవృష్ణమాలికాపద్యకర్త ఒక పద్యములోనే యామూఁడు సాహరణమున కవితయొక్క వ్యవ యుండుట, ఇట్లే గుడులు, కొమ్ములు, చక్రాదిబంధములు ప్రసిద్ధములు. మఱి విధముల చిత్రములఁ గూర్చుటయుఁ జూరింతురు. ఈకవిత-ఆకు, మధుర, ఏకపది—నాల్గు పాదము లర్థభేదము రథచక్రాది బంధములలో కవి గలదు. బహువిధ చమత్కారంబుల చిత్ర, విస్తరములని నాల్గువిధములు గలిగి యొకేతిరున నుండుట. ద్వీపది యొక్కయు కృతిపతి యొక్కయు చిత్రంబులు రచియించుటంజేసి యిది అకుకవిత అనగా అడిగిన వెంటనే పద్యమునఁ బూర్వార్థోత్తరార్థము సామాక్షరములు వచ్చునట్లు గూర్చి చిత్రకవిత్వమునఁబడుచున్నదనిలక్షణ త్వరిత గణితెప్పు కవిత, అష్టావధాన లేకరీతినుండుట, చరచిత్రమున-అను బడును. దీపిక వివరించెను.

శతావధానములిందుఁజేరును. మధుర అక్షరముల వర్ణించి వ్రాయుట నిరో కవిత—దేశికవికాభేదములగు పద వ్యము. వర్ణాక్షరముల విడ నాడి ములు రగడలు. ఉపాహరణములు, వ్రాయుట అస్పర్శము, తలక్రియ ఒక సిద్ధ పద్యముతోపాట ఒకటి యక్షగణములు మున్నగు రచనలు, లుగాఁ జరిపినను నొకేతిరున నుండు గాని యంతకన్న నెక్కువగాని చిన్న చిత్రకవిత యన్నది అక్షర శబ్దచిత్ర న్లు వ్రాయుట ప్రముఖము. మొదటి పద్యముల దత్తస్పాదోలక్షణము ములఁగూర్చిన కవిత, విస్తరకవిత. నుండి తుదివరకుఁ జరుపునట్లు తుది లకు భంగములేక యిమిడించుట. ఇతిహాస పూణా ప్రబంధాది రచన నుండి మొదటికిఁ జరిపినను నర్థవంత చంపకమాలయందు మొదటను ఒక చతుర్విధ కవిత్వరీతులలోఁ జిత్రకవిత మైన పద్యమగుచో అది అనులోమ పటను గొన్నియక్షరముల దోలఁ యొకటి. ఈ చిత్ర కవిత నుండు విలోమ చిత్ర మనఁ బడును. గించి చదివిన కందము గీతము అని చిత్రకవి పెద్దర లక్షణసార సంగ్రహములోఁ జిత్రకవితను విరూ పించెను. అస్పకవియుఁ చిత్రబంధ గర్భకవితలను మూఁడుభేదములుగాఁ జేర్చిని యుదాహరించెను.

శబ్దచిత్ర కవిత — ఏకాక్షరి, ద్వ్యక్షరి, త్ర్యక్షరి, తలకట్టు, గుడు లు, కొమ్ములు, ఏకపది, ద్వీపది, త్రిపది, పాదప్రమకము, పద్యధను కము, అనులోమ విలోమము, ఓష్ఠ్యము, విరోష్ఠ్యము, అవలంబిహ్వ ము, అస్పర్శము, అక్షర గుణితము, పాదగోపకము లోనగు రచనరీ తి. తాతికిఁ జెందినవి.

ఏకాక్షరి ద్వ్యక్షరి యనఁగా ఒకటి రెండక్షరములతోడనే పద్య ముల్లుట. తలకట్టు అనగా హల్లు

గర్భకవిత

చిత్రకవిత లోనగు క్షితిమన్ను చెప్పిన పృథ్విగర్భకముల నెరఁగి కొన్ని పన్నచక్రవాగబంధాదులను గొన్ని, యమక భేదగో నములఁ గొన్ని....

ఒక సిద్ధ పద్యముతోపాట ఒకటి గాని యంతకన్న నెక్కువగాని చిన్న పద్యముల దత్తస్పాదోలక్షణము లకు భంగములేక యిమిడించుట. చంపకమాలయందు మొదటను పటను గొన్నియక్షరముల దోలఁ గించి చదివిన కందము గీతము వచ్చును. దీనిని కందగీత గర్భ చంపకమాలయందు. కొన్నికొన్ని పద్యములందు కొన్నికొన్ని పద్య ములు గర్భకములుగానుండ వీలు న్నది. ఇట్టివే మత్తేగీతకందగర్భ సీసము, ప్రస్థితగర్భభుజంగవ్రయ తోలుదొలుతఁ దెలుగు భాషలో శము, కందగర్భముజీగజవికరము, నన్నయ భాకతావతారికలోఁ గాన కందద్వయ కమలవిలసిత రుగ్మవతీ వచ్చెను. మృదుమధుర చిత్రవిస్తర చిత్రములువ్రాసి నానియిందలలోఁ గర్పక్రొంచపదము, చతుర్విధ కంద నవరస భావభాసుర కవితా రచనా బివ్యాక్షరముల విముక్కుట. కావ్య ము మున్నగు ప్రసిద్ధగర్భపద్యములు విశారదులైన మహాకవులు రాజనరేం ద్రుని కొలువులో నున్నారఁట. శ్రీవా

బంధకవిత

చక్రకదృశ్యావ్యాకారములలోఁ కందద్వయ కమలవిలసిత రుగ్మవతీ చిత్రములువ్రాసి నానియిందలలోఁ గర్పక్రొంచపదము, చతుర్విధ కంద నవరస భావభాసుర కవితా రచనా బివ్యాక్షరముల విముక్కుట. కావ్య ము మున్నగు ప్రసిద్ధగర్భపద్యములు విశారదులైన మహాకవులు రాజనరేం ద్రుని కొలువులో నున్నారఁట. శ్రీవా

చిత్రానియా

హమ్మనాబ్యత్ గల బిస్కట్టు

ధుడును శృంగార నైషధమున వకర్షకమగుటకీ జితకావ్యము కర్తవిన్నకొటపెద్దగ[౧౫వ శతాబ్ది] చిత్రకవిత్వ ప్రచురము. మృదుమమర చిత్రవిస్తర కవితా అధమమతిలోఁజేర్చబడినవి. అలం తరువాత లక్షణసార సంగ్రహము. దీనివంటి చిత్రకావ్యము మఱియొ విలాస వాగ్విరులగు కవీశ్వరులను కార కావ్యములలో చిత్రకవితను నెరస భూపాలీయము, అప్పకవీయం అని నన్నయ పద్యతిలో వ్రాసెను. శబ్దాలంకార ప్రకరణములలో జేర్చి మున్నగు లక్షణగ్రంథములలో చిత్ర ఇంను అత వనుటకు బదులు మృదు చెప్పియున్నారు. అలంకార కావ్యము కవితారీతులు విశేషముగాఁ జెప్పఁ వనియున్నది. నన్నయ శ్రీనాథుల లంఠేశాక, భారవి కిరాతార్జునీయము జడినవి. తర్వాతివారుఅతవేతయనయేవేప్పరి చూమునిశికుపాలవధ మున్నగుమహా అష్టభాషల మధురాకు విస్తర చిత్ర కావ్యములందు చిత్రకవితా రచనలు కవితలు చెప్పు నక్కపులు మెచ్చ మిక్కిలిచేయఁబడియున్నవి. ఇవిగాక [షోడశకుమార చరిత్ర] ఆజమమర యనుకఃత్పాకరము: యమకార్ణ చిత్ర విస్తర కవితావిజృంభణస్తంభి వము, చిత్రరత్నాకరము, శానగు తటాభవభూతి కాశినిస ముఖ్య నేవి సఃపూర్ణ చిత్రకావ్యములు. అతి విఖ్యాత గౌరవుఁగుకవిలను [కళా డుష్కరములైన రాఘవయాదవీయ, పూర్ణోదయము] ఆకుపు మధురము నలహరిశ్చంద్ర అను లోమనిలో మ చిత్రము విస్తరముగాఁ జతుర్విధ చిత్రకావ్యములు అభిషేక సరిసి కవితలు [ప్రబంధరాజము] కవి. సంస్కృతము వనునరించి కన్నడ కవిరాజమార్గమునను, తమిళ దండి అలంకారమునను చిత్ర కవితా రీతులు చూపఁబడినవి.

అలంకారికుల మూట

తెనుఁగులోని చిత్రకవితా ప్రక్రి యకు మూలము సంస్కృత భాష అది కవియగు నన్నయ భారతావ లోని నిశ్రుతి వితయనుట నిర్వివాద తారికలో కవితారీతులలో చిత్రకవిత ము. సంస్కృతభాషలోఁ జిత్రకవితా ము బేర్కొన్నాఁడే కాని, గ్రంథమం రచన ప్రాచీన కాలమునుండి కాన చెందును దానినిజూపలేదు. చిత్రకవి వచ్చుచున్నది. కావ్యప్రకాశ, కావ్యా తను ప్రథమముగాఁ బ్రదర్శించిన దర్శ, సాహిత్యదర్శణ. సాహిత్య వాఁడు కుమారసంభవ కావ్యకర్త రత్నాకర, ప్రతాపరుద్రీయాది సాహి సన్నిబోధుఁడు. ఇతఁడు నాగమరజ త్యకావ్య గ్రంథములందుఁ జిత్రకవితా చక్రబంధములు, చదుర్విధ కంఠము విషయములు ప్రసంగించఁబడి యు కంఠగర్భచంపకము అను చిత్రరచ న్నవి. సంస్కృతా లంకారికులు నలఁ గావించెను ఛందోలక్షణ వ్యంగ్యస్వర్యలేనిది అధమకావ్యమని గ్రంథకర్తలు వలుపురు వివిధ చిత్ర కావ్యత్వై విద్యమును నిర్వచించిరి. కవితారీతుల లక్ష్యలక్షణములఁ జూ అందు చిత్ర కావ్యమును అధమకావ్య విరి, మన యెలుకకు వచ్చినంతలో ముగాఁ బరిగణించిరి వ్యంగ్యస్యా వీ కవితా ప్రక్రియను లఱుగ్రంథ మ్మృచ్చలేష్వఅధమం కావ్యం చిత్రమితి ములోఁ బ్రవేశ పిట్టన ప్రథమశాక్షణి గ్మృతే అనిప్రతాపరుద్రీయము. రసా కుఁడు కావ్యాలంకార చూడామణి

లాగ్రము చిత్రకవితా ప్రచురము. దీనివంటి చిత్రకావ్యము మఱియొ క్కటిలేదు. ఇందలి యొక వద్యము చాపస్థితేద చిత్రీసీసము. అరువదికి మించి బంధగర్భ చిత్రకవితాచరణ లిందిమిడియున్నవి. అర్వాచీన కాల మన మఁడసాక పాక్ష్యకీశ్వరకావ్ర కౌండలు కౌండలు మహాకవులు బంధరచిత్రకు లక్షణగ్రంథము సంత. తమ కావ్యములందు కౌంచెముగానో రించెను. బానిపేరు ప్రబంధసంబంధ గొప్పగానో యీ చిత్రకవితను జూపి బంధవిబంధన గ్రంథము. మాడభూషి యున్నారు. వేంకటాచార్యులు భరతభ్యుకయ.

చిత్ర కవితారచనలు

అనుభవసారము, ఉత్తర హరి మునను, కొక్కొండ వేంకటరత్నం వంశము, త్రిమిని భారతము, పారి సంతుఁ విశ్వేశ్వరీమునను. నావిలి జాతా వహరము, కళాపూర్ణోదయ కౌంను సుబ్బారావు శ్రీ కుమారాభ్యు ము, హంసవింశతి, ప్రబంధరాజ దయమునను చిత్రరచన లతిమాత్ర వేంకటేశ్వర విజయవిలాసము, రసిక ముగాఁ బ్రదర్శించిరి. ఈ శతాబ్దిలో జన మనోభిరామము, నమీరకుమార విజయము, దళావతార చరిత్ర, కవి కాజినోరంజనము పా వ రా జా ఉత్తర రామాయణము, రావణ దమ్మియము, మున్నగు పద్యకావ్య ములందు వానాపిద బంధగర్భ చిత్ర కవితా రచనలు వెలయుచున్నవి.

ఈ చిత్రకవిత 11వ శతాబ్దిలో నన్నయజేఁ బ్రస్తావించఁబడి 12వ రామకృష్ణుడు నలుదెలుగులనెన్నఁ శతాబ్దిలో నన్నిబోడునిజేఁ బ్రయుక్త గల కావ్యధారల ఘనుఁడని చెప్పు మైనను 18వ శతాబ్దినుండి అనఁగా కొన్నారుగాని వీరు గ్రంథములలో కాయతకాలము నుండి విస్తరిల్లఁ జిత్రకవితను చూపలేదు. మఱి రామ దొడగినది. 17వ శతాబ్దిమున వీ రాజభూషణుఁడు, గణపవరపు వేంక కవితాప్రక్రియ పరాకాష్ఠసంజినదని టకవి, కంకంటి పాపరాజు, గట్టు చెప్పవచ్చు. అప్పకవి కిం చు క ప్రభువు. అల్లిమరాజు సుబ్రహ్మణ్య తర్వాతి వాఁడగు గణపవరపువేంకట కవి రచించిన ప్రబంధరాజ ముమూ విజయరాఘవ నాయకఁడుమున్నగు

కవులు తాము పతర్విధ కవితా అని యీ కవిశారీతి తుపయోగము విశ్వాహుకలపవి గ్రంథస్థము చేసి విద్వేషించెను చిత్రరచన యుత్తమ కౌన్నాదు.

గర్భ కవిత

పరిశీలించగా తెలుగు వాఙ్మయమున నీ చిత్రకవిత సంస్కృతము నందుకంటె స్పష్టమై యున్నదని చెప్పక తప్పదు చిత్రకవిశాఖేదమగు గర్భకవిత తెలుగులోనే తప్ప సంస్కృతమునఁ గనరాదు

కవితారచనలో నైవిధ్యము తప్ప నుండరాదు నైవిధ్యమునకు వివిధ శబ్దార్థముల రెండికి సాహిత్యము కావ్యమనియాలంకారిక విర్వచనము. అందు శబ్దప్రాధాన్యమునకు సాధనము శబ్దాలంకారములు. కావ్యాంగి కు ఇవి చాల శోభాకరములు. ఈ శబ్దాలంకారములలో జేరినదేకతా చిత్రకవిత; యమకాది చిత్రబంధక్రమములు బహుళములు నానిగతి లాపాకావ్యములకు నుచితములైనవి అని చిత్రకవితకు స్థానం కల్పించినాఁడు విన్నకోట సిద్ధన, అశుకవిత్వంబులల్లిశనే సరా చిత్ర ప్రబంధముల్ సేయవలదె; అన్నది ముట్టవళవి. కవుల ముంవంతిఁగా నల్లితేగాదు, చిత్రప్రబంధముల్ సేయవలయు అని పునరుద్ఘాటించినాఁడు నేణుగోపాల శతక కర్త

రుచి భేదము

కావ్యాలోకకర్త రసభావాని విషయ విషయ విరహసతి అలంకార నిబంధోయస్సచిత్ర విషయోపకర

మనమున పనుమానము నూనను, నీనామ మను మను మననమును, నేను మున్న మాన, నన్ను మన్నన మని మను మను, నానామునీన మానా, మనము — విరోధ్యము .. [నవవిభవమ అను శ్లోకములు విడిచిపెట్టి చెప్పిన పద్యము.] నరకార్యక్ష, దయాకర, కరిరక్షణ పత్రిహస్త కాంచన చేలా గరుడ తురంగ, జనార్దన ఖరదైత్యవికృంకన హరి, కంజదళాక్ష. రధబంధము . [మదీయము] శ్రీక, చంద్రాభయద్రోహీ, ప్రభావ శేదధీ, శంకరనిఖా, అలావళిని రాన, చతురేంద్ర, మన్మరిరాజ, చంద్ర మాళి, జోహారు, భాను సంస్కార కాంతి ములో, బ్రత్యేకకాఖగా, బరిగ జీంపదగినది, దీని విషయమై పరిశ్రమచేసినవారడదు అంద్రవాఙ్మయమంతయు; బరిశీలించి లక్ష్యలక్షణములఁ బ్రధర్శించి చిత్రకవిశా వాఙ్మయమును సంతరించుట మానక్యము

మనమున పనుమానము నూనను, నీనామ మను మను మననమును, నేను మున్న మాన, నన్ను మన్నన మని మను మను, నానామునీన మానా, మనము — విరోధ్యము .. [నవవిభవమ అను శ్లోకములు విడిచిపెట్టి చెప్పిన పద్యము.] నరకార్యక్ష, దయాకర, కరిరక్షణ పత్రిహస్త కాంచన చేలా గరుడ తురంగ, జనార్దన ఖరదైత్యవికృంకన హరి, కంజదళాక్ష. రధబంధము . [మదీయము] శ్రీక, చంద్రాభయద్రోహీ, ప్రభావ శేదధీ, శంకరనిఖా, అలావళిని రాన, చతురేంద్ర, మన్మరిరాజ, చంద్ర మాళి, జోహారు, భాను సంస్కార కాంతి ములో, బ్రత్యేకకాఖగా, బరిగ జీంపదగినది, దీని విషయమై పరిశ్రమచేసినవారడదు అంద్రవాఙ్మయమంతయు; బరిశీలించి లక్ష్యలక్షణములఁ బ్రధర్శించి చిత్రకవిశా వాఙ్మయమును సంతరించుట మానక్యము

నరహరిశేఖనా వనజనాభ రమాధన వంశహస్త బంధుర సుగుణాక కా దురితదూర జనార్దన దోర్బలాధ్య గిర్వర గిర్వస్తుతా మురహరాసుర పూజిత ముఖ్యపాద సుందరపురుషాగ్రణీ భుజగతల్ప శనీపతి పుత్ర రక్షణా, గర్భిత కందము . హరిశేఖనా వనజనాభ రమాధనవంశ హస్తభంధుర సుగుణా గిర్వస్తుతామరహరా మురపూజిత ముఖ్యపాద సుందరపురుషా, గర్భిత గీతము.... వనజనాభ రమాధన వంశహస్త దురిత దూర జనార్దన దోర్బలాధ్య మురహరాసురపూజిత ముఖ్యపాద భుజగతల్ప శనీపతి పుత్రరక్ష. కవితావిషాదము గూర్పు నీ చిత్ర కవితాప్రక్రియ తెలుగు వాఙ్మయములో, బ్రత్యేకకాఖగా, బరిగ జీంపదగినది, దీని విషయమై పరిశ్రమచేసినవారడదు అంద్రవాఙ్మయమంతయు; బరిశీలించి లక్ష్యలక్షణములఁ బ్రధర్శించి చిత్రకవిశా వాఙ్మయమును సంతరించుట మానక్యము

మిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల చిత్తకళలు

దీన్ని గురించి గుర్తు. అంతే కాదు తన ఎనభయ్యవ యేట వ్రాసిన రూప్ కథ అనే పాటలో దీన్ని ధ్వన్యాత్మకంగా వాడు కున్నాడు. ఆయన అవసాన కాలంలో వ్రాసిన పాటలన్నిటిలో అది చాలా అద్భుతమైనదీ శ్రావ్యమైనదీను.

నౌకా గృహములోనే వివాసము

టాగూర్ తండ్రి ఆయనకు కుటుంబ జమీమీద పెత్తనం ఇచ్చాడు. ఆ జమీ, మధ్య ఉత్తిర బెంగాలులో విస్తరించి వుండేది, 1891 లో టాగూర్ అక్కడికి

వచ్చాడు. దానికి శాశ్వతమైన ప్రధాన స్థావరమంటూ లేదు. ఆ జమీకి మూడు చోట్ల మూడు కచేరీలు. ఆ స్థావరాలు మూడూ పద్మానది పాయలమీదనో, ఉపనదులమీదనో వుండేవి. ఆయన ఆ స్థావరాలలోని వివాసగృహాలలో మార్చి మార్చి వుంటుండేవాడు. కాని ఆయన ఎక్కువగా నదిమీద నౌకాగృహంలోనే సగళ్ళూ, రాత్రిళ్ళూ గడిపేవాడు. నదిమయమైన ఈ ప్రదేశానికి కావడం, ఆయనకు నిత్యమైన జానపద వంగదేశం యొక్క హృదయంలో ప్రవేశం దొరికినట్లయింది. ప్రకృతి మానవుడు సమగ్ర సమన్వయం పొందిన

ఈ నూతన పరిసరాలలో ఆయన కెక్కువ అసక్తి కలిగింది. దేశంలో టాగూర్ నివాసము ఆయన కవితా శక్తి తన మార్గాలలో విజృంభించింది. ప్రకృతి తోటి మానవుని తోటి ఒక నీరవ ప్రకాంత సామరస్యభావం ఆయన ఎద్దాలలో పడక నారంభించింది. ఆయన భావన ధ్వని ప్రధాన చిత్రాలను రూపు కట్టింది. భారతీయ సాహిత్యంలో అంత వరకూ లేని కథానికలను వ్రాయడం అప్పుడే ఆయన మొదలు పెట్టాడు. రాగభావ వికారాలను పనిపీల్చి సంప్రదాయం జాగా తెలిసిన స్త్రీల కథా కథన పద్ధతిని తెలిపే జానపద సంప్రదావాళాడు ఆ లో జానపద యం స్వాభావికంగా ఆయన్ను ఆకర్షించింది.

నదీపోషిత జానపద వంగ ఒక సంవత్సరము తర్వాత రవీంద్రనాథ్ బెంగాలీ భాషలోని జోలపాటలను గురించి పెద్ద ఉత్తమ వ్యాసము వ్రాశాడు అది 'సాధన'లో వచ్చింది. ఆ వెంటనే సాహిత్య సరిషత్ పత్రికలో అలాటి జోలపాటల సరికలనాన్ని ప్రకటించాడు. ఈ రెంటిలో టాగూర్ జానపద స పృచిన ఎకకవతి' అనే అద్భుత నవల ప్రకటితమైంది. దానివల్ల జోల పాటలలోని రాగభావ వికారాల అగాధత్వం టాగూర్ దృష్టికి వచ్చింది. రవీంద్రనాథ్ ఆ సకల మీద సాధనలో మంచి సమీక్ష ఫలితముగా 1896 లో జోగింద్రనాథ్ సర్కార్ ఒక మంచి జోల పాటల సంపుటిని ప్రచురించాడు దాని పేరు, "ఖుకుమనీర్ జారా".

ఒక సంవత్సరము తర్వాత రవీంద్రనాథ్ బెంగాలీ భాషలోని జోలపాటలను గురించి పెద్ద ఉత్తమ వ్యాసము వ్రాశాడు అది 'సాధన'లో వచ్చింది. ఆ వెంటనే సాహిత్య సరిషత్ పత్రికలో అలాటి జోలపాటల సరికలనాన్ని ప్రకటించాడు. ఈ రెంటిలో టాగూర్ జానపద స పృచిన ఎకకవతి' అనే అద్భుత నవల ప్రకటితమైంది. దానివల్ల జోల పాటలలోని రాగభావ వికారాల అగాధత్వం టాగూర్ దృష్టికి వచ్చింది. రవీంద్రనాథ్ ఆ సకల మీద సాధనలో మంచి సమీక్ష ఫలితముగా 1896 లో జోగింద్రనాథ్ సర్కార్ ఒక మంచి జోల పాటల సంపుటిని ప్రచురించాడు దాని పేరు, "ఖుకుమనీర్ జారా".


దగ్గుతో సతమతమవుతున్న పుడు

- తక్షణమే పనిచేస్తుంది
- ఉద్రేకమును వ్యవహరిస్తుంది
- శ్వాసవాళిలో గట్టిపడ్డ శవమును పడలిస్తుంది
- ఉపరి మలుపుగా తినికోవడా చేస్తుంది
- దుగు నెర్పడదు శారదాంతు తిప్పిస్తుంది.

దింగాల్ ఇమ్మోనిటి కంపెనీ లిమిటెడ్
కలకత్తా-బి

మీరు స్వచ్ఛంగా ఆధారపడవలసినది

బి. ఐ. కాఫ్ పిరవే



1891 నుంచి వ్రాయబడిన అది మనకు తెలుపుతుంది. దాని ఖండకావ్యాలలో చాలా వాటికి పేరు 'చాలా చిన్న పాతకథ' టాగూర్ జానపద వాఙ్మయము ఉల్లాంపిట్టా చింత పక్షి, ఇవి నుంచిన స్తుపులను తీసుకున్నాడు. రెండూ స్పష్టమైనవి ఒక ఆయన ఈ మాతన పరిసరాల్లో పరిచితమైన మీద వెట్టుకున్నాయి రచించిన ప్రథమ పద్యకావ్యం అదేమిటంటే, భూమి అంతా 'సోనార్ తరీ' అని, 'బి.బి.పతి', బురద అని, దా.మీ.వి.జీవమంతా 'రాజు కొడుకులు, రాజు కూతురు'. 'నిద్రిత', 'సుప్రోత్తిత' మొదలైన వాటిని ఉత్సుకులు చూడవచ్చును మరికొన్ని ఖండ కావ్యాలలో టాగూర్ జానపద వాఙ్మయ వద్దతినే అవలంబించాడు. 'కల్పన' ని 'హిన్-దిన్-చట్' ఇందు కొక ఉదాహరణం జానపద కథ విభాగంలో గుప్తార్థకలితమైన కథ ఒకటి టాగూర్ కు పూర్వం దాన్ని బెంగాలీ వాఙ్మయము ఎరుగదు. సోనార్ తరీలో 'పరశువేది' అని ఆకాశములో చంద్రుడు' అని, అలాటి చక్కని ఖండకావ్యాలు రెండు వున్నాయి.

చాలా చిన్న పాత కథ

తాను వ్రాసిన కొన్ని ఉదాత్త కథానికలలో కూడా రవీంద్రనాథ్ జానపద వాదవద్దతినే వాడినాడు. అలాటి వాటిలో మొదటిది 1898 జూన్ లో వ్రాసిన 'అసంభవకథ'. అందులో వస్తువు తన పూర్వ స్మృతులనుంచి తీసుకున్నా దాన్ని అతిసరిచితమైన ఒక అద్భుత కథ అనే చక్రముగా విగించాడు. ఆ తర్వాతి నెలలో ఇంకొక కథ వ్రాయబడ్డది. దానికి నమూనా ఈసవితకలు. వస్తు వేమంత బరువైనది కాదు కాని దానిని ప్రదర్శించిన తీరు మాత్రం సుస్పష్టంగా ఉత్సుకతను రేపేటట్లుగా వుంది. టాగూర్ దృష్టిలో బెంగాలీ సాహిత్య సమకాలిక విమర్శయొక్క విలువ ఎలాటిదో

జానపద రచనా పద్ధతి

ముప్పయి యేండ్ల తర్వాత. కథానికా శరీరానికి ఏమాత్రము ఒడుగనట్టివీ కవిత్వానికి పనికి రానట్టివీ అయిన రచనలు చెయ్యదానికి రవీంద్రనాథ్ మళ్ళీ జానపద రచనా పద్ధతిని చేపట్టాడు వాటికి ఒక వింత జానపద కథ స్వరూపాన్ని కూర్చాడు వాటికై లి గద్యానికి వద్యానికి మధ్య స్థానంగా వుంటుంది.

1922 లో 'లిపిక' అనే సంచికలో 'అవి సంకలనం చేయబడ్డాయి. 'రాజపుత్ర', 'పరీర్ పరీచి', 'కత్తార్ భూత్', 'తోతా-కాహిని', అనేవి. వాటిలో బాగా ఎన్నదగినవి. 'రాజపుత్ర' ఒక మీద కాలేజీ విద్యార్థియొక్క మామూలు పనులను చెబుతుంది కాని జీవిత సమస్యలను ఎదు

ర్కోవడం లో మొక్కవోని మా నవ సాహసాన్ని తెలిపే గుప్తార్థ ప్రకాశికగా అది మహాకావ్య గౌరవాన్ని అందుకుంది ఆ కథ నుంచి కొన్ని పాత్రలు ఉదాహరిస్తాను :

"ప్రపంచంలో ఇకదంతలా భాగ్యాన్ని కీర్తిని సుఖాన్ని అన్వేషిస్తుంటారు. కాని మన రాజుమారుడు రాక్షసి నిర్బంధం నుంచి రాజుమారిని కప్పించడానికి కృత నిశ్చయమైనాడు. కుఫాసులు చెలరేగు తున్నాయి. వడం ఎక్కడా కనపడడం లేదు. కాని రాజుమారు డింకా దారి కోసం వెతుకుతూనే వున్నాడు. ఇది సర్వకాలములందు అన్ని ప్రదేశాలలోనూ మానవజాతి ఆరాధించే అద్భుత కాలలో ప్రధానమైంది. రాజుమారు నిర్బంధంలో వుంది, సముద్రం అలం ఘృంగా వుంది రాక్షసుడు అజేయుడు అయినా ఆ కుర్రవాడు విస్మయాన్ని నింపింది. 'నేను రాజుమారిని రాక్షసి తీసుకువస్తాను, అని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాడు. ఈ అమర సంధేగాన్ని మనలమ్మలు కొత్తగా పట్టిన విధ్వంసం దివ్యాలి."

ఏ పనికైరా స్వత త్రించి పూనుకోలేని మన స్వభావాన్ని, బాధ్యతను తప్పి మకు తిరిగే ప్రవృత్తికి, 'కత్తార్ భూత్', 'తోతా-కాహిని' దయ్యము-ఖండిస్తుంది. మన దేశము వుండే విద్యావిధానము మీద 'తోతా-కాహిని'-చిలక కథ-ఒక నిశిత విమర్శ అది వ్రాసిన నలభై రెండు ఏ.డ్లయినా దాని ప్రయోజనం ఇప్పటికీ పోలేదు.

సాన పెట్టని రాళ్ళు

ఇరవై యేండ్ల తర్వాత, ఎన్నభయ్యో యేడు దగ్గరపడు తున్నప్పుడు పిల్లలకు పనికివచ్చే పద్యాలు జానపద సంప్రదాయ

మును వ్రాయాలని టాగూర్ కు ప్రణీతమై; కోరిక కలిగింది. అలా వ్రాసినవన్నీ 'చరేర్-చట్' నూ 'ఖవ్ చరా' నూ సంకలిత మయ్యాయి 'ఖవ్ చరా' లోని విపరీత భావ శారితమైన పద్యాల కన్నిటికీ టాగూర్ బొమ్మలు వేశాడు అవి చిన్న వాళ్ళ కుద్దేశంపబడినవైనా పెద్ద వాళ్ళ బొమ్మకాన్ని కూడా రేకెత్తిస్తాయి. 'ఖవ్ చరా' సంపుటికి తోడ్పాడి, 1937 లో వ్రాసిన 'వాడు' అనే గద్యసంపుటం కథా నాయకుని సాహసకృత్యాలలో విపరీతమయిన స ఘటనలనూ, నవ్వుపుట్టించే సంఘటనలనూ, అది మనముందు పెడుతుంది. ఆ కథానాయకుడికి పేరు లేదు. కేవలం ఉత్తమ పురుష సర్వ నామంగానే సూచింపబడ్డాడు. దానికికూడా టాగూర్ బొమ్మలు వేశాడు. 'వాడు'యొక్క ఆకీత పద్యాలలో ఆ విపరీత కథలకు గల కారణాన్ని, ఆ బొమ్మల ఉద్దేశాన్ని టాగూర్ ఇలా విశదీకరించాడు :

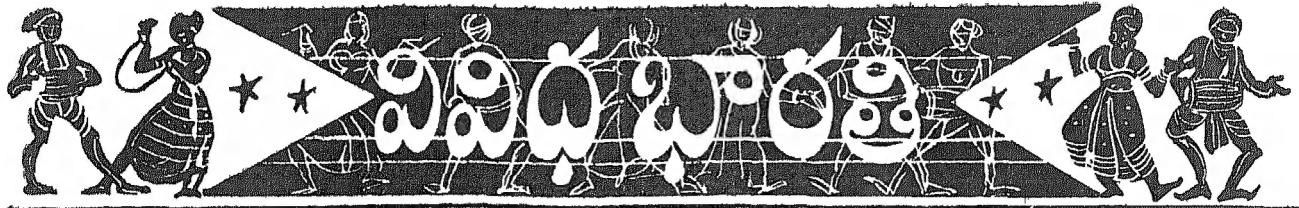
"ఈహానిలం చేత వీరబది మనస్సు అట్టుకునుంచి చిక్రమైన భావాల, దృశ్యాల పైకి పునికి వచ్చాయి అవి హేతువు అనే సరిహద్దుకు దాటి అంత రించిపోతాయి. అవి సానపెట్టని రాళ్ళ, సద్యస్పృహకాల, కలగావులగంగా సంకర బింకరగా వున్నాయి. కొంత భావ తోనూ, కొంత కుంచితోనూ అవి చూపు దిట్టకున్నాయి. నా నంది భావేనీ చాటి నన్నీటివీ మీకు నమట్టుస్తున్నాను."

[తెలుగు అనువాదం :

నాయని సుబ్బారావు]

చిత్రానియా

హెచ్చు నాణ్యత గల బిస్కట్లు



అన్ని భారత కదంబ కార్యక్రమము

<p>ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీ గురువారం నుండి ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీ గురువారం వరకు (ఫిబ్రవరి 4, 11 ఆదివారములు మినహా)</p>	<p>5-15 మధుక శీతం మీరుకోరిన పాటలు (ఐత, కుక్ర, ఆదివారములు) 6-00 జానామృత కావ్యము కంగికము 6-15 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>10-57 యుర్రోఖా వచ్చేవాడను కార్యక్రమాల వివరాలు 11-00 ప్రసాత సమాచార ఫిబ్రవరి 4, 11 ఆదివారాలు ముఖ్యమైన పండుగ దినాలు</p>	<p>సా. ప్రసారము IV 31 41 మీ (9590 కిలోసై) కర్ణాటక సంస్థిత కార్యక్రమము 4-30 శీత మాలిక 4-45 అంజలి-శీతావళి 5-00 వాద్య సంస్థిత 5-15 మధుక శీతం మీరుకోరిన పాటలు (ఐత, కుక్ర, ఆదివారములు) 6-00 జానామృత కావ్యము కంగికము 6-15 ప్రసాత సమాచార</p>
<p>ప్రసారము I 42.13 మీ (7120 కిలోసై) 41 32 మీ (7260 కిలోసై) 7-00 అరుణోదయ సంస్థిత మంజరి 7-30 వందనవారి కత్తి గీతావళి 8-00 యుర్రోఖా వాద్య సంస్థిత 8-15 స్వర్న సంస్థిత కదంబ కార్యక్రమము 8-30 మధువన 8-57 యుర్రోఖా నేటి కార్యక్రమముల వివరాలు 9-00 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>ప్రసారము V 31.41 మీ (9550 కిలోసై) 41 32 మీ (7260 కిలోసై) 6-30 తారహార వందన వారావ గీతాలు 6-45 ఉదయజాన్ దేశకత్తి గీతాలు, బృందగావనము 7-00 పుష్పావళి మీరుమెచ్చిన పాటలు 7-30 గజరా గీతా గుచ్ఛము 8-00 పత్రావళి శ్రోతల ఉత్తరాలు 8-10 తనవంతి ముగమ సంస్థిత మీరుకోరినవి (ఐదవారములు) 8-30 మన్-చాహా శీత మీరుకోరిన పాటలు 9-00 హావామహల్ నాటికలు, రూపకములు, హాస్య రచనలు</p>	<p>ప్రసారము I 42.13 మీ (7120 కిలోసై) 41 28 మీ (7260 కిలోసై) 7-00 అరుణోదయ సంస్థిత మంజరి 7-30 వందనవారి కత్తి గీతాలు 8-00 యుర్రోఖా వాద్య సంస్థిత 8-15 స్వర్న సంస్థిత కదంబ కార్యక్రమము 8-30 శీతోదయ కహన పాటలతో కూర్చిన కవి 8-57 యుర్రోఖా నేటి కార్యక్రమముల వివరాలు 9-00 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>ప్రసారము V 31.41 మీ (9550 కిలోసై) 41 32 మీ (7260 కిలోసై) 6-30 తారహార వందన వారావ గీతాలు 6-45 ఉదయజాన్ దేశకత్తి గీతాలు, బృందగావనము 7-00 పుష్పావళి మీరుమెచ్చిన పాటలు 7-30 గజరా గీతా గుచ్ఛము 8-00 పత్రావళి శ్రోతల ఉత్తరాలు 8-10 తనవంతి ముగమ సంస్థిత 8-30 మన్-చాహా శీత మీరుకోరిన పాటలు 9-00 హావామహల్ నాటికలు, రూపకములు, హాస్య రచనలు</p>
<p>ప్రసారము II 52.27 మీ (11870 కిలోసై) 31 28 మీ (9590 కిలోసై) 11-00 అంధధనుస్సు కదంబ కార్యక్రమము 12-00 ప్రసాత సమాచార ప్రసారము III 25.36 మీ (11830 కిలోసై) 31.28 మీ (9590 కిలోసై) 2-00 మనోరంజన్ మీరుకోరిన పాటలు 3-00 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>ప్రసారము II 25.27 మీ (11870 కిలోసై) 31 28 మీ (9590 కిలోసై) 10-15 తంజావతి 10-45 తత్వాకర నాటికలు, హాస్యరచనలు, కవి 11-00 బాన్ బహర్ 11-30 చౌతరా మాటలు, పాటలు 12-00 ప్రసాత సమాచార ప్రసారము III 25.36 మీ (11830 కిలోసై) 31.28 మీ (9590 కిలోసై) 2-00 మనోరంజన్ మీరుకోరిన పాటలు 3-00 అష్టామర్ మీరుకోరిన పాటలు 3-30 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>ప్రసారము II 25.27 మీ (11870 కిలోసై) 31 28 మీ (9590 కిలోసై) 10-15 తంజావతి 10-45 తత్వాకర నాటికలు, హాస్యరచనలు, కవి 11-00 బాన్ బహర్ 11-30 చౌతరా మాటలు, పాటలు 12-00 ప్రసాత సమాచార ప్రసారము III 25.36 మీ (11830 కిలోసై) 31.28 మీ (9590 కిలోసై) 2-00 మనోరంజన్ మీరుకోరిన పాటలు 3-00 అష్టామర్ మీరుకోరిన పాటలు 3-30 ప్రసాత సమాచార</p>	<p>ప్రసారము II 25.27 మీ (11870 కిలోసై) 31 28 మీ (9590 కిలోసై) 10-15 తంజావతి 10-45 తత్వాకర నాటికలు, హాస్యరచనలు, కవి 11-00 బాన్ బహర్ 11-30 చౌతరా మాటలు, పాటలు 12-00 ప్రసాత సమాచార ప్రసారము III 25.36 మీ (11830 కిలోసై) 31.28 మీ (9590 కిలోసై) 2-00 మనోరంజన్ మీరుకోరిన పాటలు 3-00 అష్టామర్ మీరుకోరిన పాటలు 3-30 ప్రసాత సమాచార</p>
<p>ప్రసారము IV 31.41 మీ (9550 కిలోసై) కర్ణాటక సంస్థిత కార్యక్రమము 4-30 శీతమాలిక 4-45 అంజలి-శీతావళి 5-00 వాద్య సంస్థిత</p>	<p>ప్రసారము IV 31.41 మీ (9550 కిలోసై) కర్ణాటక సంస్థిత కార్యక్రమము 4-30 శీతమాలిక 4-45 అంజలి-శీతావళి 5-00 వాద్య సంస్థిత</p>	<p>ప్రసారము IV 31.41 మీ (9550 కిలోసై) కర్ణాటక సంస్థిత కార్యక్రమము 4-30 శీతమాలిక 4-45 అంజలి-శీతావళి 5-00 వాద్య సంస్థిత</p>	<p>ప్రసారము IV 31.41 మీ (9550 కిలోసై) కర్ణాటక సంస్థిత కార్యక్రమము 4-30 శీతమాలిక 4-45 అంజలి-శీతావళి 5-00 వాద్య సంస్థిత</p>

శతక వివరములు : ప్రాధాన్యం, 'వివిధ భారతి' అనే పేరు, పోస్టాఫీస్ 4, బొంబాయి-1.



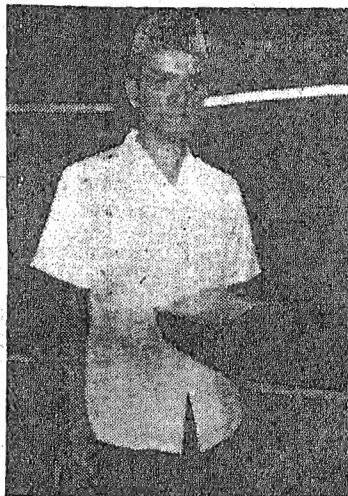
ఎమ్. ఎల్. వనంతుకుమారి (మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 2)



జి. ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యం (మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 9)



ప్రత్యేక లలిత సంగీత కచేరీ (విజయవాడ) ఇటీవల ఆచార్యుల సమక్షమున జరిగినది



ఈ కచేరీలో ఆధిభుగా పాల్గొన్న
పి. బి. క్రినివాన్ మాధవపెద్ది నక్కం



జి. వైవిహ
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 4)



వి. వజ్రలం
(మద్రాస్, ఫిబ్రవరి 11)



దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణశాస్త్రి సంగం—తూర్పు చిత్ర
కోళ్ళకు పాలివేసేవాడు (హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1)